

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบจินเนคติกส์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2559
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING ABILITY
FOR GRADE 3 STUDENT TAUGHT BY USING SYNECTICS MODEL**

**By
Miss Chongkon Wajanasatian**

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Education Program in Teaching Thai Language

Department of Curriculum and Instruction

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2016

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” เสนอโดย นางสาวจงกล วณะเสถียร เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบา บัวสมบุญ
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วัฒนาวรชัย)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจู้)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นุชบา บัวสมบุญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนา
ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” เสนอโดย นางสาวจงกล วจนะเสถียร เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปานใจ ชารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

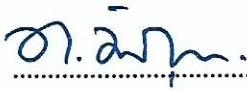
วันที่ 15 เดือน พ.ค. พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

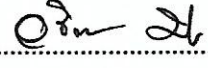
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุญ
2. อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วัฒนวัฒนารักษ์)
..... 15 / พ.ค. / 2560

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ)
..... 15 / พ.ค. / 2560

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุษบา บัวสมบุญ)
..... 15 / พ.ค. / 2560

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย)
..... 15 / พ.ค. / 2560

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
..... 15 / พ.ค. / 2560

55255304 : สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คำสำคัญ : การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

จงบกล วจนะเสถียร : การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: ผศ.ดร.บุษบา บัวสมบุรณ์ อ.ดร.อธิกมาส มากจู้ย และ
ผศ.ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม. 120 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิง
สร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ
ชินเนคติกส์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรม
การเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียน
ที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 36 คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)
โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ใช้เวลาในการทดลอง 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ
50 นาที รวมทั้งสิ้น 9 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดการเรียน
การสอนรูปแบบชินเนคติกส์ จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียน
เชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
รูปแบบชินเนคติกส์ การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ
ชินเนคติกส์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05
2. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้
รูปแบบชินเนคติกส์ อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2559

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1..... 2..... 3.....

55255304 : MAJOR TEACHING THAI LANGUAGE

KEYWORD : CREATIVE WRITING, SYNECTICS MODEL

CHONGKON WAJANASATIAN : THE DEVELOPMENT OF CREATIVE WRITING ABILITY FOR GRADE 3 STUDENT TAUGHT BY USING SYNECTICS MODEL.
THESIS ADVISERS: ASST. PROF. BUSABA BUASOMBOON, Ph.D., ATIKAMAS MAKJUI, Ph.D., AND ASST. PROF. CHAIYOS PAIWITHAYASIRITHAM, Ed. D. 120 PP.

This research aimed to : 1) compare abilities of grade 3 students on creative writing before and after applications of synectics model ; and 2) study opinions of grade 3 students towards synectics model. The sample group in this research consisted of grade 3 students of La-Or Utis Demonstration School, Bangkok who studying in first semester of 2016, totaling 36 students. The simple random sampling was employed for selecting the sample group and classroom was a random unit. The researcher spent three weeks for teaching three periods per week, 50 minutes each, totaling 9 periods. In addition, the research tools were three synectics learning plans, creative writing ability pre-test before applying synectics model and post-test after applying synectics model, questionnaire about opinions of students towards synectics model. The mean (\bar{x}), standard deviation (S.D.), t-test dependent and content analysis were applied for data analysis.

The findings were as follows.

- 1) The creative writing ability of grade 3 students after studying through synectics model was significantly higher at the level .05
- 2) The students' satisfaction towards synectics model was generally at the high level.

Department of Curriculum and Instruction Graduate School, Silpakorn University
Student's signature..... *Chongkon* Academic Year 2016
Thesis Advisors' signature 1..... *BUSABA B.* 2..... *Atikamas* 3..... *CHAIYOS P.*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์ ความเมตตากรุณา และความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บุญบา บัวสมบุญณ์ อาจารย์ ดร. อธิกมาส มากจ้อย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษา แนะนำ สนับสนุนในการพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการทำวิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเป็นรูปเล่มที่ถูกต้องสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศิริวรรณ วณิชวัฒนวรชัย ที่กรุณาเป็นประธานกรรมการในการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์รัชศิริ ชุณหพันธรัถย์ อาจารย์ธีระรัตน์ ศิริสวัสดิ์ อาจารย์ภิรมย์ อิศโร ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัย ที่ได้ให้คำปรึกษาแนะนำในการปรับแก้ไขเครื่องมือในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์อารยา สุขวงศ์ ที่ปรึกษาอธิการบดีฝ่ายโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรงค์ อังกรานันท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่ให้การสนับสนุนทางด้านการศึกษา อีกทั้งยังอนุเคราะห์ข้อมูลต่างๆ ของทางโรงเรียน ตลอดจนให้กำลังใจและให้ข้อคิดเห็นด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณคุณครูทุกท่านที่ห่วงใยและเป็นกำลังใจให้โดยตลอด ขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่ให้ความร่วมมือด้วยดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคมศักดิ์ วจนะเสถียร คุณแม่สงบ วจนะเสถียร ผู้ที่มีพระคุณอันใหญ่ยิ่ง และเป็นผู้ที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จทุกด้านในชีวิตของคุณ ผู้เป็นแบบอย่างที่ดีในชีวิตของคุณ คุณແລ້ຍຄູ ອບຣມສັ່ງສອນ ສົ່ງເສີຍໃຫ້ຄູໄດ້ສຶກສາແລ້ວເຮັດຈົບສຳເລັດການສຶກສາຮູບປະຖົມຮູບສູງ ທີ່ຮຽນຮູ້ໄດ້ຮັບປະກອບອາຊີບທີ່ດີ ຂອບອຸບອນພື້ນຖານທຸກຄົນໃນກອບຄຽງທີ່ຮຽນຮູ້ ສູ້ສຸດໃຈເປັນກຳລັງໃຈທີ່ດີມາໂດຍທຸກໆ ຂອບອຸບອນພື້ນຖານ ສູ້ສຸດໃຈ ແລະ ນາຍກຸຍະ ລຳທະແຍ ຜົນທີ່ຄ່ອຍໆຊ່ວຍເຫຼືອແລະເປັນກຳລັງໃຈເສມອມາ

ความสำเร็จและคุณค่าที่ดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแต่บิดามารดา และ ครอบครัวของผู้วิจัย ตลอดจนคณาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัย และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การสนับสนุนและคอยให้กำลังใจตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี

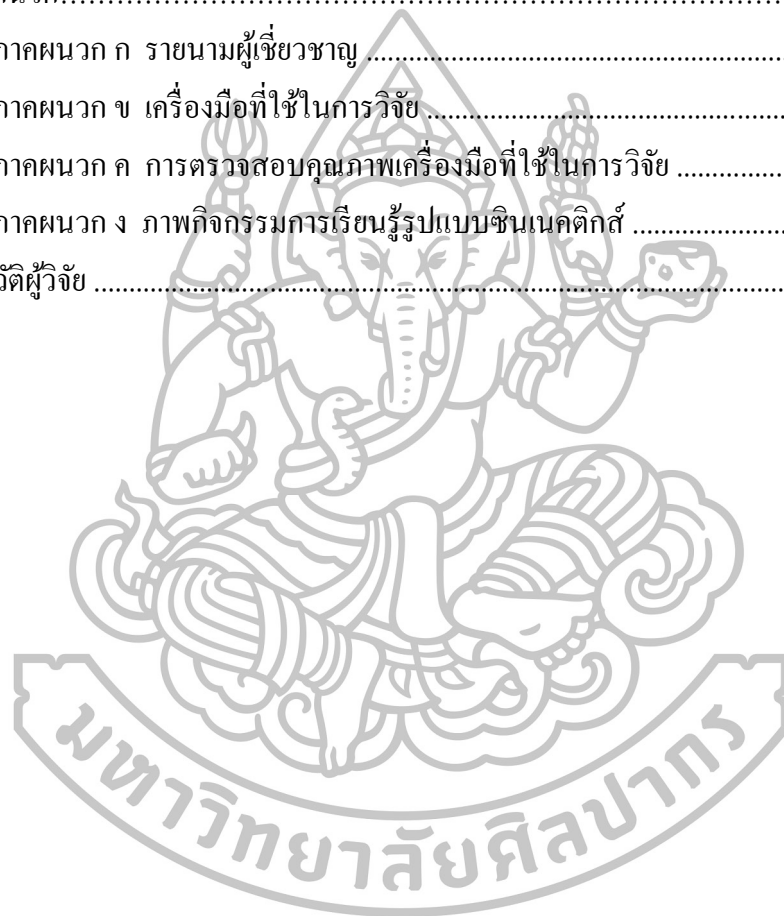
สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1	บทนำ..... 1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
	กรอบแนวคิดการวิจัย..... 8
	คำถามการวิจัย..... 10
	วัตถุประสงค์การวิจัย..... 10
	สมมติฐานการวิจัย..... 10
	ขอบเขตการวิจัย..... 10
	นิยามศัพท์เฉพาะ..... 11
	ประโยชน์ที่ได้รับ..... 12
2	วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง..... 13
	หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
	กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย..... 14
	หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ..... 16
	การเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 20
	ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 20
	ความมุ่งหมายและความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 21
	ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 23
	ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 25
	แนวทางการจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 27
	ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 29
	การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 30

บทที่	หน้า
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์.....	32
ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์.....	32
รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์.....	32
ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์.....	35
ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมรูปแบบชินเนคติกส์.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	39
งานวิจัยต่างประเทศ.....	41
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	43
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	43
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง.....	44
การสร้างเครื่องมือ.....	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
รูปแบบการวิจัย.....	52
การดำเนินการทดลอง.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
ตอนที่ 1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์	
และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์	54
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์.....	56
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	59
สรุปผลการวิจัย.....	59
อภิปรายผล.....	60
ข้อเสนอแนะ	63

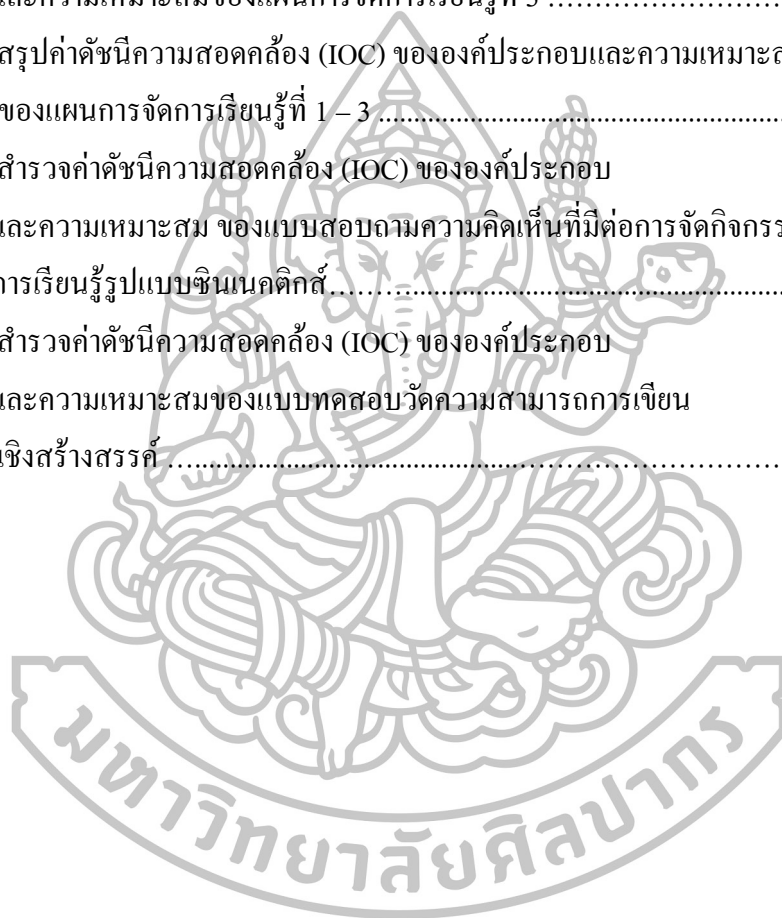
บทที่	หน้า
ข้อเสนอแนะในการนำผลงานการวิจัยไปใช้	63
ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	63
รายการอ้างอิง	64
ภาคผนวก.....	70
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ	71
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	76
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	107
ภาคผนวก ง ภาพกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์	114
ประวัติผู้วิจัย	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศ และรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ 15
2	โครงสร้างเวลาเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 17
3	หน่วยการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 18
4	หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 รายวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3..... 19
5	แสดงเนื้อหาการจัดการจัดการเรียนรู้อุปแบบซินเนคติกส์จำนวน 9 คาบ 20
6	แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ 45
7	เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์..... 49
8	เกณฑ์การกำหนดค่าความคิดเห็น 51
9	เกณฑ์การแปลความหมายของค่าระดับความคิดเห็น 51
10	แบบแผนการทดลองแบบ (One-Group Pre-test Post-test Design) 52
11	ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการจัดการเรียนรู้อุปแบบซินเนคติกส์ และหลังการจัดการจัดการเรียนรู้อุปแบบซินเนคติกส์..... 54
12	ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการจัดการเรียนรู้อุปแบบซินเนคติกส์ และหลังการจัดการจัดการ การเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ 55
13	ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ที่มีต่อการจัดการกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์..... 56
14	แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบ และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 108

15	แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบ และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2	109
16	แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบ และความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3	110
17	แบบสรุปค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 3	111
18	แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบ และความเหมาะสม ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรม การเรียนรู้รูปแบบซิแนคติกส์.....	112
19	แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบ และความเหมาะสมของแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียน เชิงสร้างสรรค์	113

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดเอกภาพ เป็นมรดกล้ำค่าทางวัฒนธรรมที่ทุกคนภาคภูมิใจในฐานะเป็นภาษาประจำชาติ เพราะเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างคนในชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันทั้งผู้ส่งสารและผู้รับสาร เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่างๆ เพื่อพัฒนาความรู้ นอกจากนี้ภาษายังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรมประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติอันล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ การอนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ทั้งนี้ภาษาไทยยังมีความสำคัญทางด้านการถ่ายทอดวัฒนธรรม การศึกษา การติดต่อสื่อสารและการปกครอง ดังที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2529: 10) ได้ทรงนิพนธ์ไว้ว่า “ภาษาเป็นวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นประโยชน์ในการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการดำรงชีวิตในสังคมด้านต่างๆ การเรียนรู้ภาษาจึงต้องอาศัยการได้ยิน ได้ฟัง การอ่าน การคิด การพูดและเขียนบ่อยๆ”

ภาษาไทยเป็นวิชาทักษะทางภาษาจะต้องฝึกทักษะทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ให้เกิดความชำนาญจนสามารถใช้สื่อสารให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนในด้านการเรียน (ไพฑูริย์ สินลารัตน์, 2545: 1) ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยได้กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน 5 สาระ คือ การอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด หลักการใช้ภาษาไทย วรรณคดีและวรรณกรรม(กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2-3)

ทักษะการพูดและการเขียนนั้นเป็นทักษะที่ใช้ในการส่งสาร ส่วนทักษะการฟังและการอ่านเป็นทักษะที่ใช้ในการรับสาร ดังนั้นในการใช้ทักษะทางภาษาจึงจำเป็นต้องมีความสามารถทั้ง 4 ทักษะหรือใช้ทักษะทางภาษาให้สัมพันธ์กัน (กรรณิการ์ พลยุทธ, 2541: 1) ในส่วนของทักษะการเขียนนั้น สุจริต เพียรชอบ (2539: 69) ได้กล่าวถึงทักษะการเขียนไว้ว่าเป็นทักษะที่มีความสลับซับซ้อนยากกว่าทักษะการฟัง การพูด และการอ่าน เพราะผู้เขียนจะต้องมีความรู้ดี รู้จักคำมาก

มีความสามารถในการสังเคราะห์ เรียบเรียงถ้อยคำ ผูกประโยคให้ถูกต้องและสื่อความหมายได้ชัดเจนตามที่ผู้เขียนต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับที่กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 1) กล่าวว่า ในบรรดาทักษะทางภาษาไทย ซึ่งได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ทักษะที่มีความสลับซับซ้อนและยากที่สุดสำหรับผู้เรียนคือทักษะการเขียนเพราะในการสื่อสารด้วยการเขียนนั้น ผู้เรียนต้องมีความรอบรู้ มีความคิดและสะสมประสบการณ์ต่างๆ ไว้มาก แล้วจึงกลั่นกรองความรู้ที่ได้มานั้นแสดงออกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อสื่อความหมายให้ประจักษ์ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องฝึกฝนทักษะการเขียนให้เกิดความชำนาญ เพื่อสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร การเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะการเขียนนับว่าเป็นทักษะพื้นฐานและมีความสำคัญในการเรียนวิชาภาษาไทยและวิชาอื่นๆ เนื่องจากการเรียนเกือบทุกวิชาจำเป็นต้องอาศัยการจดบันทึกข้อมูลความรู้ การสรุปเรื่องราวที่ได้ยิน ได้ฟัง หรือเขียนตอบปัญหา เขียนแสดงความคิดเห็นต่างๆ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อเป็นต้นทุนค่าให้เลือกสรรมาใช้สร้างสรรค์งานเขียน การรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำที่เหมาะสมและสละสลวย เป็นกระบวนการสร้างสรรค์อย่างหนึ่งที่มีความซับซ้อน ทักษะทางภาษาและกระบวนการเขียน รวมไปถึงความสามารถในการลำดับความคิดเป็นเรื่องราว รู้จักกลั่นกรองความคิดออกมาเป็นภาษาเขียนที่สละสลวย เป็นสำนวนที่ดีของตนเอง นำเสนอรูปแบบการเขียนที่แปลกใหม่และมีคุณค่า ดังคำกล่าวของอัจฉรา ชิวพันธ์ (2547: 3) ที่กล่าวว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนซึ่งมีลักษณะของการคิดริเริ่ม โดยที่ผู้เขียนจะต้องใช้จินตนาการ และประสบการณ์ของตนเองเชื่อมโยงความคิดในการเขียน สอดคล้องกับปราณี สุรสิทธิ์ (2541: 57) ว่า การเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะสื่อสารให้คนเข้าใจแล้ว ต้องแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และเป็นงานเขียนที่เกิดจากจินตนาการของผู้เขียนเอง โดยมีได้ลอกเลียนแบบผู้อื่น มีอิสระที่จะคิดรูปแบบให้แปลกใหม่ แตกต่างไปจากแนวคิดที่มีอยู่ มีความน่าสนใจ ไม่ซ้ำแบบใคร ให้เกิดผลงานที่มีคุณค่าทางความคิดริเริ่มอย่างเด่นชัด ซึ่งการเขียนประเภทนี้เรียกว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์

การจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้เน้นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงเข้ามามีบทบาทต่อการศึกษามากยิ่งขึ้น เพราะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการพัฒนาสมรรถภาพของผู้เรียนในเรื่องการเขียน การคิด การแสดงออกทางความรู้ ความรู้สึก จินตนาการ และประสบการณ์ของตนเองอย่างอิสระ ดังที่กองทัพเคลื่อนพล (2542: 22-23) ได้กล่าวถึงการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการเขียนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดความรู้ ความคิด อารมณ์ ความรู้สึก ลงเป็นตัวหนังสือ อย่างมีจุดมุ่งหมาย โดยอาศัยจินตนาการ และความสามารถในการใช้ถ้อยคำ คำนวนภาษาเพื่อให้ผลงานที่มีคุณภาพ

นอกจากนี้การเขียนนั้นยังเป็นทักษะพื้นฐานที่ช่วยให้ครูรู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนมากขึ้นจากสิ่งที่เด็กเขียนแสดงความรู้และความคิด เนื่องจากความคิดเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในตัวของทุกคน ซึ่งหากได้รับการส่งเสริมที่ถูกต้อง จะสามารถพัฒนาทักษะทางด้านความคิดอย่างมีกระบวนการ และนำไปสู่การคิดที่สร้างสรรค์ได้ ดังที่ พิศมัย อำไพพันธุ์ (2537: 3-4) ได้กล่าวว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีประโยชน์ต่อครูและนักเรียนในการเปิดโอกาสให้เด็กได้กล้าแสดงความคิด ความเข้าใจและแสดงปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าที่ได้พบเห็นออกมา เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เด็กเกิดความคุ้นเคยและเข้าใจเด็กเป็นรายบุคคล

เนื่องจากการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการศึกษาระดับประถมศึกษา การทวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนและประโยชน์ของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่มีต่อการเรียนการสอน จึงได้กำหนดเรื่องการเขียนไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2) ส่วนการเขียนเชิงสร้างสรรค์เมื่อพิจารณาจากสาระการเรียนรู้แกนกลางในระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้นก็จะปรากฏอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 มาตรฐาน ท 2.1 ตัวชี้วัดที่ 5 คือ เขียนเรื่องตามจินตนาการ โดยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนจะได้รับการฝึกทักษะการเขียนเรื่องตามจินตนาการหรือเชิงสร้างสรรค์จากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 24)

แม้ว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์จะมีความสำคัญต่อการศึกษ แต่การสอนเขียนยังคงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ประจำปีการศึกษา 2558 ทั้งหมด 83 คนของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ พบว่าผู้ที่ได้คะแนนในระดับดี คือ คะแนนตั้งแต่ 70 คะแนนขึ้นไป มีจำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 78.31 และเมื่อพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยจำแนกเป็น 5 สาระการเรียนรู้ พบว่า สาระวรรณคดีและวรรณกรรม ร้อยละ 86.90 สาระการฟัง การดู การพูด ร้อยละ 80 สาระการอ่านมีค่าเฉลี่ย ร้อยละ 78.70 สาระหลักการใช้ภาษาไทย ร้อยละ 76.95 สาระการเขียน ร้อยละ 67.57 ซึ่งผลคะแนนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 นั้นปรากฏว่าสาระการเขียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 67.57 ซึ่งต่ำกว่าสาระอื่น และยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนกำหนดไว้ที่ร้อยละ 75 (โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ฝ่ายทะเบียนและวัดผล, 2558)

แม้จะเป็นที่ตระหนักว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความสำคัญต่อการเรียนรู้สมควรให้เด็กได้รับการฝึกฝนตั้งแต่เด็กและได้กำหนดให้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม แต่จากประสบการณ์การสอนรายวิชาภาษาไทยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิตของผู้นิพนธ์ และจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอน รวมถึงครูประจำชั้นในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ให้ข้อมูลที่มีความเห็นตรงกันโดยสามารถสรุปได้ในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) ปัญหาในด้านการเขียนคำศัพท์ไม่ถูกต้อง 2) ปัญหาในด้านการเขียนลำดับเรื่องและเรียบเรียงข้อความเป็นเรื่องราวมีความวอกวน สับสน และจากปัญหาที่พบทั้งสองปัญหานี้แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดจากทักษะในด้านการเขียน ปัญหาทางด้านการเขียนประเด็นที่ 1 นั้นอาจเป็นปัญหาที่สืบเนื่องมาจาก ปัจจุบันเทคโนโลยีมีความทันสมัยและเข้าถึงผู้ใช้ในทุกเพศ ทุกวัยมากขึ้น อาทิ การเล่นเกมทางคอมพิวเตอร์ การสื่อสารผ่านทางเฟสบุ๊ค การใช้สมาร์ตโฟน ซึ่งส่งผลให้การสื่อสารและเรียบเรียงข้อมูลต้องกะทัดรัด และใช้คำที่ไม่ถูกต้อง และเนื่องจากเทคโนโลยีดังกล่าวยังเป็นตัวการที่ทำให้ผู้เรียนขาดสมาธิ ส่งผลต่อการฝึกฝนในเรื่องทักษะการใช้ภาษา ทำให้เมื่อต้องเขียนเรื่องราวจึงเกิดความสับสน ลำดับความไม่ชัดเจน ไม่สามารถแตกประเด็นที่หลากหลายได้อย่างสร้างสรรค์ และไม่สามารถเรียบเรียงเรื่องราวได้ ซึ่งการเขียนถือเป็นการสื่อสารผ่านตัวอักษร หากไม่สามารถสื่อความได้อย่างชัดเจนแล้วนั้น อาจส่งผลให้การสื่อความหมายผิดเพี้ยนไปได้ ประเด็นที่ 2 ปัญหาเรื่องของการเขียนลำดับเรื่องและเรียบเรียงข้อความ ก็เป็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งมีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าประเด็นแรก คือเรื่องราวที่เขียนมีความวอกวน สับสน อยู่ในใจความเดียว ซึ่งลักษณะดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนยังขาดจินตนาการและความคิดที่สร้างสรรค์จึงไม่สามารถเชื่อมโยงและถ่ายทอดเรื่องราวทางความคิดออกมาเป็นลายลักษณ์อักษรได้ จึงเป็นเหตุให้งานเขียนขาดความน่าสนใจและไม่สามารถสะท้อนความรู้สึกนึกคิดที่แปลกใหม่ของผู้เรียนออกมาได้อย่างเต็มที่ (พุทธชาติ เพชรภูเขียว, 2558 ; ปณรรฐพร คำหาญสุนทร, 2558 ; วิไลลักษณ์ ภูมิภาค, 2558 ; สุธิรา เปี่ยมสุวรรณ, 2558) ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิา พินิจภูวดล (2526) ที่กล่าวว่า ปัญหาในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สำคัญคือผู้เรียนขาดทักษะการคิดและไม่กล้าแสดงออก และคิดว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานหนัก และยากเกินความสามารถของตน

ปัญหาด้านการเขียนสร้างสรรค์นอกจากจะมีสาเหตุมาจากตัวนักเรียนแล้วด้านครูผู้สอนก็เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาขึ้น เนื่องจากครูผู้สอนยังขาดการนำเทคนิคการสอนใหม่ๆ มากระตุ้นความคิดและการนำเสนอความคิดในงานเขียน การจัดกิจกรรมยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนเขียนเรื่องจากความรู้สึก หรือให้เวลาผู้เรียนได้ฝึกเขียนเรื่องจากจินตนาการยังไม่สม่ำเสมอ จึงส่งผลกระทบต่อ ทำให้การสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ไม่ประสบผล ซึ่งสอดคล้องกับความคิดของ Davis

(1972, อ้างถึงใน วิไล ปฐมปัทมะ, 2539: 5) ได้กล่าวอ้างถึงการเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวเด็กว่า “องค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนนั้นอยู่ที่เทคนิคและวิธีการสอนของครู ซึ่งวิธีการสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ก็มีเพียงบางวิธีเท่านั้น ดังนั้นขึ้นอยู่กับครูที่จะเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนที่กระตุ้นส่งเสริมและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้งอกงามขึ้น”

จากความคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นได้ด้วยกระบวนการทางเทคนิคและวิธีการสอนที่กระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการทางด้านการคิดสรรคำ รูปแบบการเขียนถ่ายทอดเรื่องราวที่แปลกใหม่ รวมถึงได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ นั้นยังเป็นสิ่งที่นำไปสู่การพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้น โดยครูต้องหาวิธีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดซึ่งนำไปสู่การคิดอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นพื้นฐานสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิดา กุลภัทร์แสงทอง (2554: 3) และ มณฑนากร เจริญรักษา (2552: 4) ที่กล่าวไว้ในทำนองเดียวกันว่าการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นครูต้องหมั่นศึกษาเทคนิค วิธีใหม่ๆ มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเร้าให้นักเรียนเกิดการคิดและจินตนาการเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดออกมาเป็นงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ นอกจากนี้ครูผู้สอนต้องไม่เป็นอุปสรรคในการเรียนการสอน ต้องไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ไม่เน้นผลงานที่ยึดความถูกต้องของรูปแบบภาษาเป็นเกณฑ์ แต่ควรเน้นผลงานที่มีความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาเป็นเกณฑ์ เพราะความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยสำคัญในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ทั้งนี้ครูผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมสามารถเร้าความสนใจและความคิดของผู้เรียนได้ เพื่อนำไปสู่การสร้างจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ และจากการค้นคว้าพบว่า ซินเนคติกส์เป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจอีกรูปแบบหนึ่งในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการสอนที่ใช้การเปรียบเทียบที่แปลกใหม่ และเชื่อมโยงสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องหรือขัดแย้งกันเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์อันเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ดียิ่งขึ้น

รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ หรือ “Synectics Instructional Model” เป็นรูปแบบที่ Joyce and Weil (1966: 239-253) พัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Gordon ที่กล่าวว่า บุคคลทั่วไปมักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิมๆ ของตนโดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่น ทำให้ความคิดของตนคับแคบและไม่สร้างสรรค์ บุคคลจะเกิดความคิดเห็นที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่น และถ้ายังให้บุคคลจากหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหาาก็จะได้วิธีการที่หลากหลายขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น Gordon จึงได้เสนอให้ผู้เรียนมีโอกาสคิด

แก้ปัญหาด้วยแนวคิดใหม่ๆที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่นหรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ๆ ขึ้นได้ Gordon เสนอวิธีการเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปมัยเพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed conflict) ซึ่งวิธีการนี้ได้ประโยชน์มากเป็นพิเศษ สำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนและการพูดอย่างสร้างสรรค์ รวมทั้งการสร้างสรรค์งานศิลปะ (ทิสนา เขมมณี, 2556:46-47)

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ซึ่งมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งทำให้ผู้เรียนได้สร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่โดยการใช้ความคิดที่เป็นอิสระ ใช้ความรู้สึก ไม่ติดกับกรอบเปิดใจยอมรับสิ่งต่างๆ (สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ, 2547: 113) ซึ่งวินซ์ สูธาร์ตัน (2547: 268) กล่าวว่า กิจกรรมซินเนคติกส์เป็นกลวิธีการฝึกความคิดสร้างสรรค์โดยอาศัยวิธีการอุปมาอุปไมยหรือเปรียบเทียบ สิ่งที่ต้องการเรียนรู้กับสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคย หรือดัดแปลงสิ่งที่คุ้นเคยให้แปลกออกด้วยวิธีการซินเนคติกส์ที่ประกอบด้วยการเปรียบเทียบตรง การเปรียบเทียบสัญลักษณ์ และการเปรียบเทียบด้วยการเพื่อฝัน เปรียบเทียบจากจินตนาการ ซึ่งเป็นเทคนิคอย่างหนึ่งในการพัฒนาสมองซีกซ้าย และซีกขวาให้แก่บุคคลเพื่อเผชิญการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต โดยทั่วไปมนุษย์แทบทุกคนมีจินตนาการที่ล่องลอย แต่มีคนที่นำจินตนาการเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการสร้างสรรค์งานในรูปแบบรูปแบบหนึ่ง และจากสภาพชั้นเรียนโดยทั่วไป จะพบเด็กบางคนชอบจินตนาการในสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ แต่ถ้ามีการนำเอาจินตนาการและความเพื่อฝันเหล่านั้นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการของผู้เรียนสอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีและมีประสิทธิภาพ

การเปรียบเทียบตามรูปแบบซินเนคติกส์ที่ Gordon (1972) ได้กล่าวไว้ เป็นการคิดเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย (Analogy or Metaphor) ซึ่งประกอบไปด้วยการคิดใน 3 ระดับ คือ การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบกับตนเอง (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบความขัดแย้ง (Compressed Conflict) ดังนี้

1. การเปรียบเทียบแบบตรงหรืออุปมาแบบตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบแบบง่ายๆ ระหว่างสิ่งสองสิ่งที่ไม่น่าจะนำมาเปรียบเทียบกันเพื่อให้ได้ความคิดใหม่ๆ การเปรียบเทียบแบบนี้ช่วยให้นักเรียนมองเห็นบทเรียนในแนวทางและความคิดใหม่ๆ เช่น เปรียบเทียบการเขียนจดหมายกับหนอน รถไฟกับเมฆ บ้านกับทะเล เป็นต้น

2. การเปรียบเทียบแบบบุคคล หรืออุปมาแบบบุคคล (Personal Analogy) เป็นการเปรียบเทียบด้วยการให้นักเรียนสมมุติตนเองเป็นบางสิ่งบางอย่าง เช่น เป็นหมอน รถไฟ เมฆ หรือเครื่องยนต์ของรถยนต์ เป็นต้น แล้วบรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อเป็นเช่นนั้น

3. การเปรียบเทียบแบบคำคู่ขัดแย้งหรืออุปมาแบบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) เป็นการเปรียบเทียบที่ใช้คำที่มีความหมายขัดแย้งกัน แต่ไม่ใช่คำตรงข้าม สองคำมาสร้างเป็นกลุ่มคำใหม่ อาจเพิ่มคำเชื่อมได้ เช่น ไฟเย็น ความทุกข์ที่หวานชื่น หน้าชื่นอกตรม คนจนผู้ยิ่งใหญ่ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า รูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์ เป็นรูปแบบการสอนที่พัฒนาด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ด้วยการฝึกกระบวนการทางความคิด โดยให้ผู้เรียนคิดเปรียบเทียบในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดกว้าง ไกลออกไปจากเดิมที่เคยมีอยู่ อันเป็นแนวทางให้คิดทำสิ่งที่แปลกใหม่ขึ้นได้ ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องเป็นผู้ที่เปิดกว้างทางความคิด มีความคิดสร้างสรรค์ และยอมรับแนวคิดของผู้เรียน

นอกจากนี้ยังพบว่า การสอนโดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์นี้ไม่ได้ทำให้นเนื้อหาของบทเรียนเปลี่ยนไป สามารถนำไปใช้ได้กับบทเรียนทุกสาขาวิชา โดยเฉพาะบทเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนคิด พัฒนา สร้าง หรือมองบทเรียนไปในแนวทางใหม่ (สมพงษ์ สิงหะพล: 2533) สอดคล้องกับความคิดของ Joyce (1992) ที่ว่า ซินเนคติกส์ช่วยจุดประกายให้นักเรียนเกิดความคิดใหม่ๆ ต่างๆ อย่างมาก นอกจากนี้ Joyce ยังให้คำแนะนำเพิ่มเติมว่าซินเนคติกส์สามารถใช้ได้ดีกับเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นวิชาหนึ่งที่ซินเนคติกส์ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างดีเยี่ยม

อนึ่ง ยังปรากฏงานวิจัยที่นำรูปแบบซินเนคติกส์ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน ซึ่งผลการวิจัย สอดคล้องกันว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์สามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ ดังที่พรทิพย์ ประการแก้ว (2543: 44) ได้ทำการศึกษาการใช้ซินเนคติกส์ช่วยสร้างความคิดในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดสร้างสรรค์ในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน หลังการสอนตามรูปแบบซินเนคติกส์สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ความคิดกับความสามารถในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนมีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอุบลรัตน์ หนูดำ (2551: 127) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ การเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย ผลการวิจัยพบว่า

1) การเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) การเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทยตามรูปแบบการเรียนรู้ของกอซมา เบลล์และวิลเลียม แดกต่างกัน 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทยเพื่อพัฒนาการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทยเพื่อพัฒนาการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของกอซมา เบลล์และวิลเลียมมีความแตกต่างกันและยังและภณดา ยานะ (2554: 48) ศึกษาการใช้เทคนิคชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนบทโฆษณาสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคชินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนบทโฆษณาสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ คือ ร้อยละ 60 เป็นจำนวนร้อยละ 89 และนักเรียนที่ไม่ผ่านเกณฑ์จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 11 และนักเรียนที่เรียนโดยใช้เทคนิคชินเนคติกส์มีความคิดเห็นต่อการเขียนบทโฆษณาสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์อยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

จากการศึกษาความสำคัญของปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงแนวทางการแก้ไข ปัญหาการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากเอกสารและงานวิจัยต่างๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นสมควรที่จะนำปัญหาที่ได้พบนี้มาพัฒนาทักษะในด้านการเขียนของผู้เรียนต่อไป โดยผู้วิจัยจะเน้นฝึกเพื่อพัฒนาทักษะในด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้กระบวนการเรียนการสอนแบบชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการที่หลากหลายและแปลกใหม่ อันจะนำไปสู่ทักษะด้านการเขียนสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่ดีขึ้น

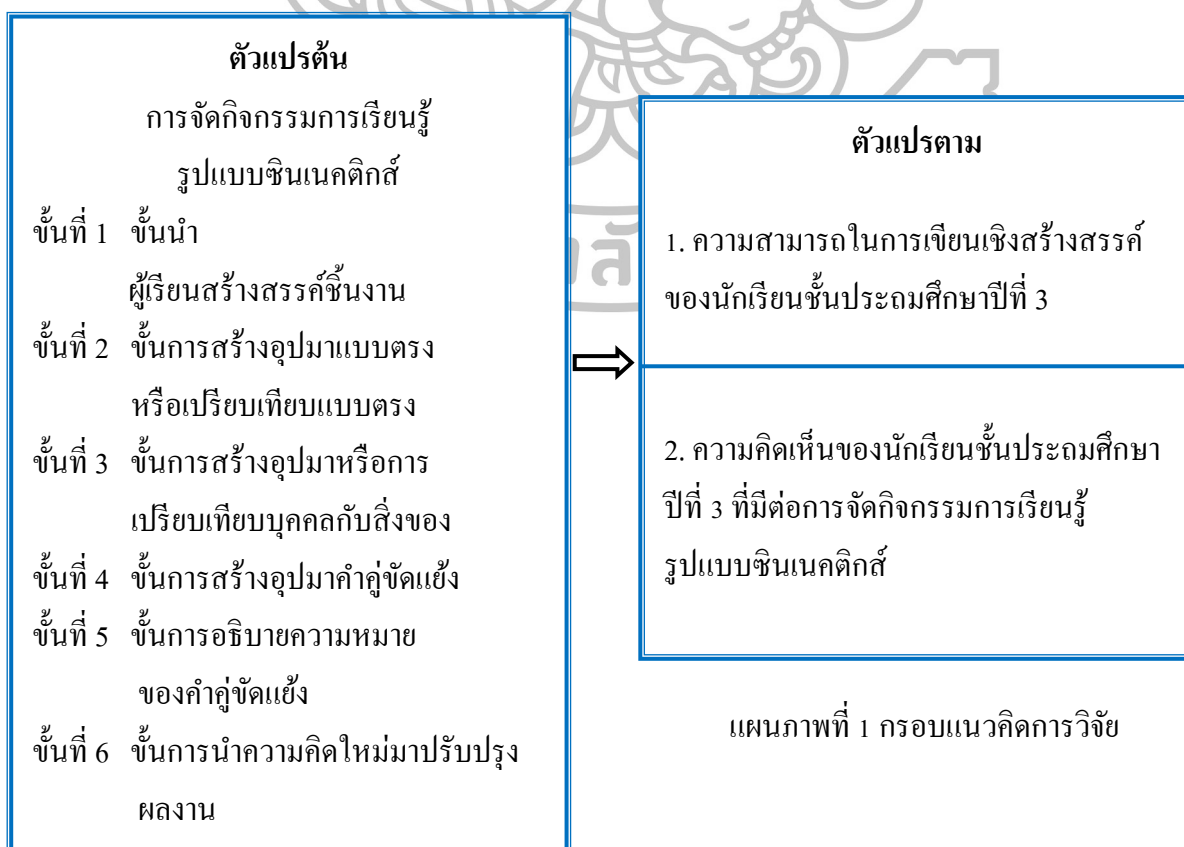
กรอบแนวคิดการวิจัย

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่เกิดจากจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่ และสามารถสะท้อนความรู้สึกริเริ่มคิดของผู้เขียนได้ ด้วยการฝึกฝนทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบและขั้นตอนเพื่อเป็นการจุดประกายความคิดและพัฒนาความคิดที่สร้างสรรค์ไปสู่การเขียนที่สร้างสรรค์ได้ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยต่างๆ พบว่ารูปแบบการพัฒนาด้านความคิดสร้างสรรค์จากการเขียน ด้วยวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบชินเนคติกส์นั้น เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยใช้กระบวนการเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย 3 แบบคือ 1) การเปรียบเทียบแบบตรง(direct analogy) 2) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (personal analogy) และ 3)การเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง

(compressed conflict) ด้วยเหตุที่รูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์นี้มีการใช้การเปรียบเทียบอย่างเป็นลำดับขั้นตอน ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านการคิดเปรียบเทียบในลักษณะที่แตกต่างกันออกไปตามลำดับ เพื่อเชื่อมโยงประสบการณ์ของตนเอง และนำไปสู่การพัฒนาความสามารถด้านความคิดจินตนาการและการเขียนของผู้เรียนได้ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบซินเนคติกส์ที่พัฒนาโดยทิสนา แจมมณี (2548: 48) ซึ่งได้อธิบายขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ไว้เป็นลำดับขั้นไว้ 6 ขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นนำ 2) ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง (direct analogy) 3) ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (personal analogy) 4) ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง (compressed conflict) 5) ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง 6) ขั้นการนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

ดังนั้นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์จึงน่าจะเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่จะนำมาพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการทางความคิดและสามารถพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการของผู้เรียนได้ ซึ่งการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นนี้จะค่อยๆพัฒนาและส่งเสริมความสามารถด้านการคิดสร้างสรรค์ และจินตนาการที่แปลกใหม่ นำไปสู่การสร้างสรรค์เป็นผลงานที่น่าสนใจ อีกทั้งยังสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป ผู้วิจัยมีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

คำถามการวิจัย

1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 71 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีจับสลากได้ห้อง ป.3/1 จำนวนนักเรียน 36 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

2.2.1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

3. ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองวิจัย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมด 3 สัปดาห์ โดยสอนสัปดาห์ละ 3 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งสิ้น 9 คาบ

4. เนื้อหาที่ใช้ทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ซึ่งกระทรวงศึกษาได้กำหนดตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 การเขียน ท.2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ เขียนย่อความและเขียนเรื่องราวในแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานตัวชี้วัด ท.2.1 ป.3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชัดเจน ท.2.1 ป.3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท.2.1 ป.3/6 มีมารยาทในการเขียน โดยใช้สาระการเรียนรู้แกนกลาง เรื่อง การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด มากำหนดเป็นหัวข้อเรื่องเพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยมีเนื้อหาที่จะสอน 3 เรื่อง ได้แก่

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากคำ
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากภาพ
3. การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหัวข้อที่กำหนด

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำสำคัญและให้คำจำกัดความเป็นนิยามศัพท์เฉพาะที่พบในงานวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด จินตนาการที่แปลกใหม่ของผู้เขียนผ่านตัวอักษรด้วยภาษาที่เหมาะสมและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผู้เขียน ซึ่งการเขียนสร้างสรรค์นั้นจะเป็นสื่อพัฒนาทางด้านความคิดจินตนาการของผู้เขียน

2. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบความเรียง อันเป็นเครื่องสะท้อนความคิด ความรู้สึก ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง สร้างเป็นผลงานการเขียนที่มีความน่าสนใจ แปลกใหม่และไม่ซ้ำแบบใคร โดยผู้เรียนสามารถนำเสนอประสบการณ์ความรู้ จินตนาการ ในการเขียนเล่าเรื่องจากคำ จากภาพ จากหัวข้อที่กำหนด โดยวัดจากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบอัตนัย

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการเปรียบเทียบ ได้แก่ การเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่ง การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ และการเปรียบเทียบคำคู่ที่มีความขัดแย้งกัน ซึ่งกำหนดขั้นตอนการจัดกิจกรรม เป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ชี้นำ โดยผู้เรียนสร้างผลงานตามที่กำหนด 2) ชี้นำการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง 3) ชี้นำการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ 4) ชี้นำการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง 5) ชี้นำอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง 6) ชี้นำนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

4. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกริเริ่มคิดของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ โดยวัดจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ซึ่งประกอบด้วยคำถาม 4 ด้าน คือ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งกำหนดค่าความคิดเห็นไว้ 3 ระดับ คือ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย

5. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงวิธีการพัฒนาด้านการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์เป็นแนวทางในการพัฒนานักกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์และการเขียนประเภทอื่นๆ
3. ช่วยแก้ปัญหาของครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.2 ความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.3 ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.4 ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.5 แนวทางการจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.6 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์
 - 2.7 การวัดและประเมินผลการเขียนสร้างสรรค์
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์
 - 3.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์
 - 3.2 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์
 - 3.4 ข้อดีและข้อจำกัด
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในการเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองโลก ชีดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพ และการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพ โดยหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสาระการเรียนรู้ อันประกอบด้วย องค์ความรู้ ทักษะหรือกระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจำเป็นต้องเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้ 5 สาระการเรียนรู้ดังนี้

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระที่ 3 การฟัง การดู และการพูด

มาตรฐาน ท 3.1 สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิด และความรู้สึกลงในโอกาสต่างๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

สาระที่ 4 หลักการใช้ภาษาไทย

มาตรฐาน ท 4.1 เข้าใจธรรมชาติของภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลงของภาษาและพลังของภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา และรักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ

สาระที่ 5 วรรณคดีและวรรณกรรม

มาตรฐาน ท 5.1 เข้าใจและแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์วรรณคดีและวรรณกรรมไทยอย่างเห็นคุณค่าและนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

สาระที่ 2 การเขียน

ตารางที่ 1 มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ประถมศึกษา ปีที่ 3	1. คัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดตามรูปแบบการเขียนอักษรไทย
	2. เขียนบรรยายเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ได้อย่างชัดเจน	การเขียนบรรยายเกี่ยวกับลักษณะของคน สัตว์ สิ่งของ สถานที่
	3. เขียนบันทึกประจำวัน	การเขียนบันทึกประจำวัน
	4. เขียนจดหมายลาครู	การเขียนจดหมายลาครู
	5. เขียนเรื่องตามจินตนาการ	การเขียนเรื่องตามจินตนาการจากคำ ภาพ และหัวข้อที่กำหนด
	6. มีมารยาทในการเขียน	มารยาทในการเขียน เช่น - เขียนให้อ่านง่าย สะอาด ไม่ขีดฆ่า - ไม่ขีดเขียนในที่สาธารณะ - ใช้ภาษาเขียนเหมาะสมกับเวลา สถานที่ บุคคล - ไม่เขียนล้อเลียนผู้อื่นหรือทำให้ผู้อื่นเสียหาย

จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้เรียนจะต้องมีคุณภาพดังนี้

1. อ่านออกเสียงคำ คำคล้องจอง ข้อความ เรื่องสั้นๆ และบทร้อยกรองง่ายๆ ได้ถูกต้องคล่องแคล่ว เข้าใจความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามเชิงเหตุผล ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเนเหตุการณ์ สรุปความรู้ข้อคิดจากเรื่องที่อ่าน ปฏิบัติตามคำสั่ง คำอธิบายจากเรื่องที่อ่านได้ เข้าใจความหมายของข้อมูลจากแผนภาพ แผนที่ และแผนภูมิ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ และมีมารยาทในการอ่าน

2. มีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัด เขียนบรรยาย บันทึกประจำวัน เขียนจดหมายลาครู เขียนเรื่องเกี่ยวกับประสบการณ์ เขียนเรื่องตามจินตนาการและมีมารยาทในการเขียน

3. เล่ารายละเอียดและบอกสาระสำคัญ ตั้งคำถาม ตอบคำถาม รวมทั้งพูดแสดงความคิดความรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังและดู พูดสื่อสารเล่าประสบการณ์และพูดแนะนำ หรือพูดเชิญชวนให้ผู้อื่นปฏิบัติตาม และมีมารยาทในการฟัง ดู และพูด

4. สะกดคำและเข้าใจความหมายของคำ ความแตกต่างของคำและพยางค์ หน้าที่ของคำในประโยค มีทักษะการใช้พจนานุกรมในการค้นหาความหมายของคำ แต่งประโยคง่ายๆ แต่งคำคล้องจอง แต่งคำขวัญ และเลือกใช้ภาษาไทยมาตรฐานและภาษาถิ่นได้เหมาะสมกับกาลเทศะ

5. เข้าใจและสามารถสรุปข้อคิดที่ได้จากการอ่านวรรณคดีและวรรณกรรมเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงความคิดเห็นจากวรรณคดีที่อ่าน รู้จักเพลงพื้นบ้าน เพลงกล่อมเด็ก ซึ่งเป็นวัฒนธรรมของท้องถิ่น ร้องบทร้องเล่นสำหรับเด็กในท้องถิ่น ท่องจำบทอาขยานและบทร้อยกรองที่มีคุณค่าตามความสนใจได้

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ (โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ฝ่ายวิชาการ, 2551)

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต เป็นโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ภายใต้การดูแลของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จึงได้นำกรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยเป้าหมาย จุดเน้น สาระการเรียนรู้ ท้องถิ่นและการประเมินคุณภาพผู้เรียน เป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาผู้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ และโรงเรียนสาธิตละอออุทิศได้กำหนดเป้าหมาย จุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการในวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ มีทักษะในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ แก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ มีคุณธรรม จริยธรรมและมีความเป็นประชาธิปไตย สนองความต้องการของผู้ปกครอง และสอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา

โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ กำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างเวลาเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	
รายวิชา/กิจกรรม	เวลาเรียน (ชม./ปี)
รายวิชาพื้นฐาน	1120
ภาษาไทย	200
คณิตศาสตร์	200
วิทยาศาสตร์	120
สังคมศึกษา	80
ประวัติศาสตร์	40
สุขศึกษาและพลศึกษา	80
ศิลปะ	80
การงานอาชีพและเทคโนโลยี	80
ภาษาต่างประเทศ	160
รายวิชาเพิ่มเติม	80
กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน	120
กิจกรรมแนะแนว	40
กิจกรรมนักเรียน (ลูกเสือ/เนตรนารี)	40
ชุมนุม	30
กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์	10
รวมเวลาเรียนทั้งสิ้น	1240

หมายเหตุ : เวลาเรียน คาบละ 50 นาที

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศได้จัดทำหน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง โดยมีทั้งหมด 16 หน่วยการเรียนรู้ เวลาเรียนตลอดปีการศึกษา 200 ชั่วโมง สัปดาห์ละ 5 คาบ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 หน่วยการจัดการเรียนรู้สาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วยที่	ชื่อหน่วย	จำนวนคาบ
1	ปฏิบัติการสายลับจิ๋ว	12
2	แต่เด็กซื้อไว้	12
3	ป่านี่มีคุณ	13
4	อาหารดี ชีวิตมีสุข	13
5	ทำดี...อย่าหวั่นไหว	12
6	พลังงานคือชีวิต	12
7	ความฝันเป็นจริงได้	14
8	ภูมิใจภาษาไทยของเรา	15
9	คิดไปรู้ไป	13
10	นอกเมือง...ในกรุง	12
11	ส่งข่าว...เล่าเรื่อง	13
12	ประชาธิปไตยใบเล็ก	12
13	ของดีในตำบล	12
14	ธรรมชาติเจ้าเอ๋ย	12
15	เล่นคำทาย	11
16	บันทึกความหลัง	12

วิเคราะห์เนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้เวลาเรียนในหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 เรื่อง ภูมิใจภาษาไทยของเรา เฉพาะในสาระที่ 2 ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ จำนวน 9 คาบ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 รายวิชาภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

หน่วย ที่	ชื่อหน่วยการ เรียนรู้	มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	คาบ
8	ภูมิไวยาภาษาไทย ของเรา	ท 1.1 - ป.3/1,ป.3/2, ป.3/3,ป.3/4, ป.3/9	1. สาระการอ่าน - อ่านออกเสียงและอ่านในใจบท ร้อยแก้วและบทร้อยกรอง - อธิบายความหมายของ คำและข้อความจากเรื่องที่อ่าน - ตั้งคำถามและตอบคำถามเชิง เหตุผลจากเรื่องที่อ่าน - ลำดับเหตุการณ์ คาดคะเน เหตุการณ์จากเรื่องที่อ่าน - มารยาทในการอ่าน	4
		ท 2.1 - ป.3/2, ป.3/5,ป.3/6	2. สาระการเขียน - การเขียนบรรยาย - การเขียนเรื่องสร้างสรรค์ตาม จินตนาการ - มารยาทในการเขียน	9
		ท 3.1 - ป.3/3,ป.3/4, ป.3/5,ป.3/6	3. สาระการฟัง การดูและการพูด - การตั้งคำถามและตอบคำถาม - พูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ ฟัง - การพูดสื่อสาร - มารยาทในการฟัง การดู และการ พูด	2
รวมเวลาเรียน				15

ตารางที่ 5 แสดงเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์จำนวน 9 คาบ

คาบที่	กิจกรรม / เนื้อหา
1 - 3	เรียงร้อยคำเป็นเรื่องราว <ul style="list-style-type: none"> - ความหมายของการเขียน - มารยาทในการเขียน - คำและประโยค - การแต่งประโยค - การเขียนเรื่องจากคำที่กำหนด
4 - 6	ภาพบอกเล่าจินตนาการ <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนบรรยาย - การเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนด
7 - 9	สร้างสรรค์งานตามชื่อเรื่อง <ul style="list-style-type: none"> - การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากจินตนาการ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์นี้เป็นส่วนหนึ่งในหน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ในสาระการเขียน ซึ่งผู้วิจัยใช้ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 9 คาบ โดยได้ใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน

2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์

2.1 ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นกระบวนการเขียนที่สะท้อนความคิดและจินตนาการแปลกใหม่ของผู้เขียน และได้มีผู้เชี่ยวชาญและนักศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

สุจริต เพียรชอบ และ สายใจ อินทร์พรรษ์ (2523: 134) ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การเขียนเรียบเรียงความรู้ ความคิด ประสบการณ์ต่างๆ ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดและจินตนาการออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นข้อความสั้นๆ ทำนองคำขวัญ ร้อยแก้วสั้นๆ หรือกวีนิพนธ์ก็ได้ ข้อเขียนเหล่านี้จะมีเอกภาพทั้งในด้านความคิดและการใช้ภาษาเรียบเรียง

ถวัลย์ มาศจรัส (2545: 4) ได้กล่าวถึงความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า เป็นงานเขียนที่แสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์ของผู้เขียนที่เขียนด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง หรือมีรูปแบบการเขียนที่เขียนด้วยสำนวนภาษาที่มีลักษณะเฉพาะเป็นของตนเอง หรือมีรูปแบบการเขียนที่มีรูปแบบแปลกใหม่ มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับของสาธารณชน

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2548: 3) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เป็นการเขียนเชิงลักษณะของการคิดริเริ่ม โดยผู้เขียนต้องใช้จินตนาการ และประสบการณ์ของตนเองมาเชื่อมโยงความคิดในการเขียน

เกศินี จุฑาวิจิตร (2552: 7) อธิบายการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การเขียนที่ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการนำเสนอเนื้อหาสาระ หรือรูปแบบที่ใหม่ แปลก แตกต่างไปจากสิ่งที่มีอยู่หรือเป็นอยู่เดิม อีกทั้งไม่มีลักษณะที่เป็นสูตรสำเร็จ

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหิดล (2552: 207) ได้ให้ความหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนสร้างสรรค์ หมายถึง การสร้างงานเขียนที่ผู้เขียนมีอิสระในการคิดและใช้จินตนาการของตนเองอย่างเต็มที่เพื่อสร้างสรรค์งานขึ้นมา งานเขียนที่เกิดขึ้นนั้นผู้เขียนอาจนำเสนอเนื้อหาแนวคิดที่แปลกใหม่ ใช้มุมมองใหม่ๆ ที่ไม่ซ้ำใคร มีการสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ที่อาจเกิดจากการนำศาสตร์หรือเทคนิคต่างๆ ใช้ร่วมกัน เช่น การนำรูป สี สัน การวาดวงตัวอักษรมาใช้ร่วมกันในการสื่อความหมาย มีการใช้ลูกเล่นทางภาษาอย่างมีศิลปะ เช่น การสร้างและใช้ศัพท์เฉพาะ การใช้คำเลียนเสียงเครื่องดนตรีในกวีนิพนธ์ การใช้สัญลักษณ์

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือ การถ่ายทอดอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ผ่านภาษาและตัวอักษรโดยใช้กระบวนการเขียนผนวกกับจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับประสบการณ์ของผู้เขียน เพื่อสร้างสรรค์ ผลงานการเขียนที่มีความแปลกใหม่ ผ่านการถ่ายทอดเรื่องราวด้วยสำนวนภาษาของตนเอง โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อเป็นสื่อกลางในการสื่อสารไปยังผู้รับสารได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง

2.2 ความมุ่งหมายและความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นงานเขียนที่มีความแตกต่างจากการเขียนทั่วไป เนื่องจากต้องใช้ความคิดและจินตนาการในการนำเสนอเรื่องราวและรูปแบบที่แปลกใหม่ ดังนั้นการเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้เขียนอย่างมาก ด้วยเหตุนี้จึงมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

Tidyman and Putterpil (1974: 22 อ้างถึงใน ชโลบล ทศวิไล, 2542: 61) ได้กล่าวถึงความมุ่งหมายในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า เพื่อให้เด็กได้แสดงออกซึ่งประสบการณ์ที่เคยได้รับ เพื่อการแสดงออกอย่างเสรี และเพื่อวางรากฐานความพอใจในวรรณคดีให้เกิดขึ้นกับตัวเด็ก ซึ่งแสดงออก

โดยการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น จะต้องแสดงความคิด ความรู้สึกและอารมณ์ ทั้งนี้โดยใช้ถ้อยคำ ที่งดงามมีความไพเราะ

กรณีการ์ พวงเกษม (2533: 34) กล่าวถึงความมุ่งหมายของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ ดังนี้

1. เพื่อให้รู้จักระบายความรู้สึกนึกคิดของตนเองออกมาในทางสร้างสรรค์และเข้าใจแนวคิด ผู้อื่น

2. เพื่อให้เข้าใจ เห็นคุณค่า และชื่นชมศิลปะ วรรณคดี คนตรี ตลอดจนกิจกรรมทาง วัฒนธรรม สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนั้นได้

3. เพื่อให้มีความสามารถในการปรับตัวทางอารมณ์และสังคม

4. ครูช่วยส่งเสริมการสังเกต การสร้างเรื่อง การเขียนที่ชัดเจน เป็นรายบุคคล

5. เด็กได้รับประสบการณ์ต่างๆ จากสิ่งที่ครูให้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

6. ประสบการณ์ที่ได้จากการอภิปรายร่วมกัน จะช่วยพัฒนาทักษะในการเขียนได้มากกว่า การเขียนเพียงอย่างเดียว

ถวัลย์ มาศจรัส (2546: 5-6) ได้อธิบายความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อชีวิต บุคคลและสังคมโดยสรุปดังนี้

1. ความสำคัญต่อชีวิต เกิดภูมิปัญญาด้านสำนวนภาษาใหม่ๆ สำหรับการติดต่อสื่อสารได้ ทันโลก เกิดอาชีพใหม่ๆจากการใช้ภาษาเชิงสร้างสรรค์ เช่น นักโฆษณา นักเขียน นักเขียนบท โทรทัศน์ โฆษก พิธีกร นักโต้วาที การแสดงเดี่ยว (ทอล์กโชว์) นักแปล เกิดการสืบสานรากเหง้า ทางวัฒนธรรม ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน การแสดงซึ่งเป็นทั้งสาระและความ บันเทิงของชีวิต

2. ความสำคัญต่อบุคคลพัฒนาสมองซีกขวาในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ ทำให้ เกิดภูมิปัญญา (Wisdom) ด้านต่างๆ ด้วยตนเอง อาทิ ภูมิปัญญาด้านภาษา ภูมิปัญญาด้านเหตุผล ภูมิปัญญาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม

3. ความสำคัญต่อสังคม เกิดรูปแบบใหม่ในการติดต่อสื่อสารของคนในสังคมและระหว่าง สังคมต่อสังคม เกิดวัฒนธรรมและอารยธรรมใหม่ของการติดต่อสื่อสาร เป็นการจุดประกาย ความคิดให้เกิดสิ่งใหม่ๆในสังคม ที่มาจากความคิด ความฝัน และจินตนาการผ่านการนำเสนอใน รูปแบบของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ศิวกานท์ ปทุมสูติ (2548: 145-154) อธิบายความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สรุปได้ดังนี้ 1) คุณค่าด้านการประเทืองอารมณ์ 2) คุณค่าด้านการพัฒนาสติปัญญา 3) คุณค่าด้าน ความจริงใจและยกระดับจิตสำนึก

เกศินี จุฑาวิจิตร (2552: 7-8) อธิบายความสำคัญของการเขียนสร้างสรรค์ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์มีคุณค่าในการยกระดับความคิดและประเทืองสติปัญญาเปิดโอกาสให้ผู้อ่านได้มองเห็นทางเลือกที่หลากหลาย และจุดประกายให้ผู้อ่านเป้าหมาย รู้ลึกถึงการสั่นคลอนทางความคิด หรือถึงขั้นรื้อถอนสิ่งที่เป็นความคิดและความเชื่อเดิมๆ ออกไป

คณาจารย์สาขาภาษาไทย มหาวิทยาลัยมหิดล (2552: 208) อธิบายความสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า งานเขียนสร้างสรรค์มีคุณค่าต่อผู้อ่านในด้านความคิดริเริ่ม ทั้งในแง่ของการมองเห็นความคิดริเริ่มของผู้เขียนและการสร้างแรงบันดาลใจ

จากข้อความสนับสนุนข้างต้นแสดงให้เห็นว่าความคิดและจินตนาการที่สร้างสรรค์มีความสำคัญและส่งผลต่องานเขียนที่สร้างสรรค์อันมีความสำคัญต่อตนเอง ต่อสังคม ทั้งในด้านอารมณ์ สังคม วัฒนธรรม อันเป็นเครื่องยกระดับความคิด กรพัฒนาความคิด และการจุดประกายความคิดใหม่ๆ ให้แก่ตนเองและต่อผู้พบเห็นอีกด้วย

2.3 ประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์สามารถจำแนกได้หลายประเภท โดยมีผู้จำแนกประเภทการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

สมพร มั่นตะสูตร (2525: 89) ได้แบ่งประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 6 ประเภท ดังนี้

1. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบ หมายถึง การเขียนที่ใช้รูปแบบในการเขียนแปลกใหม่ หรือนำรูปแบบนั้นมาดัดแปลงให้เกิดรูปแบบในการเขียนใหม่
2. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในเนื้อหา หมายถึง การเขียนที่เสนอเนื้อหาที่แปลกใหม่ อาจทำในรูปแบบเดิมแต่เนื้อหาแนวใหม่ หรือแนวใหม่ทั้งแบบและเนื้อหาพร้อมกันไป
3. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในแนวคิด หมายถึง การเขียนที่ใช้ข้อคิดหรือแนวคิดที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อสังคม
4. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในกลวิธี หมายถึง การสรรหาวิธีการต่างๆ แปลกๆ มาใช้ในการเขียนของตน เพื่อสร้างความสนใจ ประทับใจ
5. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในสำนวนโวหารและถ้อยคำ หมายถึง การเขียนที่ให้ ความแปลกใหม่ ให้ประโยชน์ในด้านสำนวนโวหารและถ้อยคำ ทำให้มีสำนวนโวหารและถ้อยคำ ใช้ในภาษามากขึ้นและมีความหมายแปลกๆ กว่าที่เคยใช้กันมา
6. การเขียนเชิงสร้างสรรค์ในจินตนาการ หมายถึง การเขียนที่ใช้ความคิดในด้านจินตนาการ คือ เมื่ออ่านงานเขียนแล้วเกิดความคิดจินตนาการต่อเนื่องทางสร้างสรรค์ มีความคิดที่จะนำแนวคิดที่ผู้เขียนเสนอไปปฏิบัติ หรือลองปฏิบัติ

ประกาศรี สืออำไพ (2531 : 46) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 2 ประเภท คือ

1. ร้อยแก้ว คือ การเรียงคำสื่อความหมายไม่ต้องยึดถือบัญญัติฉันทลักษณ์ ความหมายโดยทั่วไป หมายถึง การเขียนสารคดี และบันเทิงคดี เช่น นิทาน บทละครพูด เรื่องสั้น นวนิยาย ความหมายเฉพาะในเชิงวรรณศิลป์หรือศิลปะในการแต่งหนังสือ หมายถึง การเลือกสรรถ้อยคำสำนวนโวหารมาเรียงร้อยให้เกิดภาพพจน์ ทำให้ผู้อ่านได้รับมโนคติหรือจินตนาการเด่นชัด ใช้สำนวนภาษาและดำเนินเรื่องสร้างความเพลิดเพลินใจจนใจมีความงามของถ้อยคำที่เรียงร้อยวิจิตรบรรจง ร้อยแก้วเชิงวรรณศิลป์จึงเป็นศิลปะที่สะท้อนความสะท้อนอารมณ์โดยใช้ภาษาที่ไพเราะสละสลวยในลีลาการแต่งและสำนวนโวหาร มีความงามในรูป (form) งามในเรื่อง (material) และงามในท่วงทำนองการเขียน (style)

2. ร้อยกรอง คือ คำประพันธ์ชนิดต่างๆ ได้แก่ โคลง ฉันท์ กาพย์ กลอน ร่าย ลิลิต ใช้เรียกวรรณกรรมประเภทที่มีลักษณะบังคับในการแต่งหรือมีการกำหนดคณะ ใช้จินตนาการสร้างสรรค์ขึ้นมาตามลักษณะบังคับในการแต่งหรือมีการกำหนดคณะ ใช้จินตนาการสร้างสรรค์ขึ้นมาตามลักษณะคำประพันธ์ที่บัญญัติไว้ในคำประพันธ์แต่ละชนิด ผู้อ่านร้อยกรองซึ่งเป็นผลงานของจินตกวีจะมีความเพลิดเพลิน สบายใจในท่วงทำนอง คำประพันธ์ ได้รับรสของโวหารที่แปลกตลอดจนได้ทราบความคิดเห็นและอารมณ์สะท้อนใจต่างๆ ที่ผู้ประพันธ์เรียงร้อยกลั่นกรองออกมาอย่างประณีตบรรจงไพเราะด้วยการส่งสัมผัสตามจังหวะวรรคตอนที่กำหนดบังคับในลักษณะคำประพันธ์นั้น

วรรณิ โสมประยูร (2537: 139) ได้กล่าวถึงประเภทของการเขียนที่แบ่งตามลักษณะและจุดมุ่งหมายไว้หลายประเภท เช่น การเขียนบรรยายสิ่งที่พบเห็น การเขียนเล่าประสบการณ์ การเขียนแสดงความต้องการ การเขียนแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก อย่างมีวิจารณ์ญาณ ตัวอย่างเช่น

1. การเขียนบรรยาย เป็นการเขียนเล่าเรื่องหรือเหตุการณ์ต่างๆ ให้ต่อเนื่องกันตามลำดับ อาจเริ่มต้นโดยการบรรยายภาพ โดยเขียนประโยคสั้นๆ ได้ภาพแล้วค่อยๆ เพิ่มความยาวของประโยค การเขียนเรียงประโยคให้มีเนื้อความต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกันในหนึ่งย่อหน้า ทำให้ผู้อ่านสนใจไม่เกิดความสงสัยและเกิดความสับสน

2. การเขียนแสดงความคิดเห็น หรือ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า การแสดงทัศนะ เป็นความคิดเห็นที่ประกอบด้วยเหตุผล เป็นการเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิด แสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อสังเกต ทั้งนี้อาจเสนอแนวทางปฏิบัติด้วย

ไพบรณ เลิศพิริยกุลม (2543: 82) ได้จำแนกประเภทการเขียนเชิงสร้างสรรค์ออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้ 1) การเขียนขยายความ 2) การเขียนพรรณนา 3) การเขียนอุปมาอุปไมย 4) การเขียนคำคม 5) การเขียนคำขวัญ 6) การเขียนลักษณะพิเศษ 7) การเขียนเชิงกวีนิพนธ์ 8) การเขียนเรื่องสั้น 9) การเขียนวรรณกรรมสำหรับเด็ก 10) การเขียนนวนิยาย 11) การเขียนบทละคร

ถวัลย์ มาศจรัส (2546: 10 -11) ได้แบ่งประเภทการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 3 ประเภท ดังนี้

- 1) ประเภทความเรียง ได้แก่ ความเรียง บทความ เรื่องเล่า จดหมาย บันทึก
- 2) ประเภทบันเทิงคดี ได้แก่ นิทาน หนังสือเด็ก เรื่องสั้น วรรณกรรมเยาวชน นวนิยาย
- 3) ประเภทสารคดี ได้แก่ สารคดีบุคคล สารคดีโอกาสพิเศษ สารคดีประวัติศาสตร์ สารคดีท่องเที่ยว สารคดีแนะนำวิธีทำ สารคดีเด็ก สารคดีสตรี สารคดีเกี่ยวกับสัตว์ สารคดีความทรงจำ สารคดีจดหมายเหตุ

สรุปได้ว่า ประเภทการเขียนเชิงสร้างสรรค์ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ประเภทความเรียง และประเภทบันเทิงคดี ซึ่งมีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง โดยลักษณะของการเขียนที่พบในงานวิจัยในครั้งนี้จะเป็นการเขียนประเภทความเรียงร้อยแก้ว

2.4 ลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ ที่จะสามารถจุดประกายความคิดริเริ่มและจินตนาการให้ผู้อ่านได้นั้นต้องมีความชัดเจนของเนื้อหาการเขียนที่มีลักษณะที่สร้างสรรค์ ซึ่งได้มีผู้อธิบายลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

พงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ (2522: 1-2) ได้สรุปลักษณะสำคัญของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ 3 ลักษณะ คือ

1. มีจินตนาการ ผู้เขียนต้องใช้จินตนาการ หรือ ความคิด ให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการคล้ายตามผู้เขียน
2. สำนวนภาษาดี ผู้เขียนต้องเลือกสรรถ้อยคำมาเรียบเรียงให้เกิดความไพเราะสละสลวย มีความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ
3. มีคุณค่าทางด้านจิตใจและสติปัญญา ผู้อ่านอ่านแล้วมีความคิดความรู้สึกที่ดีและมองโลกในแง่ดี

เกศินี จุฑาวิจิตร (2522: 10) อธิบายลักษณะทั่วไปของงานเขียนสร้างสรรค์ออกเป็น 7 ประการ สรุปได้ดังนี้ 1) ความใหม่แปลกและแตกต่าง 2) สุนทรียภาพที่ล้นตัว 3) การผสมผสานอย่างเหมาะสมระหว่างเนื้อหากับรูปแบบ 4) การแสดงอัตลักษณ์ของผู้เขียน 5) การเปิดโอกาสแห่งการตีความที่หลากหลาย 6) ความสามารถในการสั่นคลอนหรือรื้อถอนอคติ 7) การสร้างจิตสำนึกต่อสังคม

ประกาศรี สืออ่ำไพ (2531: 1-2) ได้กล่าวถึงลักษณะทั่วไปของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ว่า

1. มีแนวคิดเป็นจิตวิสัย ผู้เขียนมีความคิด ความเห็น จินตนาการของตนเองแล้ว จึงเขียนงานประพันธ์ขึ้น
2. มีความแปลกใหม่และมีความสามารถในการแสดงออก
3. โดยทั่วไปไม่ได้เป็นความเรียงประเภทร้อยแก้วเสมอไป
4. ไม่ยึดติดกับฉันทลักษณ์แบบแผนที่กำหนด

กรมวิชาการ (2532: 7) กล่าวว่า ลักษณะการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีดังนี้

1. ให้ความแปลกใหม่ หมายถึง ความคิดที่ไม่ซ้ำแบบหรือไม่ลอกเลียนแบบผู้อื่นมาเป็นความคิดที่ผู้เขียนคิดขึ้นเอง หรือดัดแปลงมาอย่างแยกคายด้วยภูมิปัญญาของตน
2. ใช้ภาษาคมคาย กะทัดรัด ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้ภาษาที่ไม่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษา ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป
3. สามารถเร้าความรู้สึกของผู้รับสาร อาจเป็นความขบขัน ความเศร้า ความพิถินตีความพิสวง ความสงบ ความซาบซึ้ง ความอาลัย ความมั่นใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างรวมกันก็ได้
4. เป็นประโยชน์ทางตรงและทางอ้อม ให้ข้อคิดเป็นคติในการดำรงชีวิต ชี้ให้เห็นคุณและโทษ แนะนำให้คนรู้จักสังเกต พิจารณาส่งต่างๆ โดยแยกคาย ก่อให้เกิดจินตนาการในทางที่ดีที่งาม หรือให้ความเพลิดเพลินแก่จิตใจ ในลักษณะของนันทนาการ

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541: 57) กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการเขียนสร้างสรรค์ 3 ประการ ดังนี้

1. มีจินตนาการ ผู้เขียนต้องใช้จินตนาการ หรือความคิดคำนึงเขียนให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ คล้อยตามผู้เขียน โดยผู้เขียนจะต้องสร้างภาพให้แจ่มชัดในความรู้สึกก่อนเสมอ จากนั้นจึงจัดองค์ประกอบต่างๆ ของงานเขียนให้ครบถ้วนเป็นเรื่องราว
2. ตำนวนภาษาดี ผู้เขียนต้องเลือกเฟ้นถ้อยคำ นำมาเรียบเรียงให้ไพเราะสละสลวย และมีความหมายตามที่ผู้เขียนต้องการ
3. มีคุณค่าทางด้านจิตใจและสติปัญญา ผู้อ่านอ่านแล้วมีความรู้สึกที่จรโลงความดีงามและมองโลกในแง่ดี

นภดล จันทรเพ็ญ (2542: 91) อธิบายถึง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ว่า สิ่งสำคัญที่ทำให้งานเขียนเชิงสร้างสรรค์สำเร็จ และมีคุณค่าประกอบด้วยสิ่งสำคัญ 3 ประการ คือ 1) ความคิด 2) การถ่ายทอดความคิด 3) การใช้ภาษาที่เหมาะสม

จากข้อสนับสนุนข้างต้นที่กล่าวถึงประเภทของการเขียนเชิงสร้างสรรค์ รวมถึงลักษณะของการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้น สามารถอธิบายได้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือการสะท้อนความรู้สึก

นี้ก็คือ จินตนาการที่แปลกใหม่ของผู้เขียนและถ่ายทอดผ่านตัวอักษรด้วยภาษาที่เหมาะสมและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของผู้เขียน ซึ่งการเขียนสร้างสรรค์นั้นนอกจากจะเป็นการพัฒนาทางด้านความคิด จินตนาการของผู้เขียนแล้ว ยังสามารถสร้างจิตสำนึกที่ดีต่อผู้อ่านได้ อีกทั้งยังมีคุณค่าต่อสังคมอีกประการหนึ่ง

2.5 แนวทางการจัดการเรียนการสอนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ครูถือเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพ อีกทั้งยังมีบทบาทในด้านการพัฒนาการใช้ถ้อยคำภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม การเขียนเชิงสร้างสรรค์จึงถือเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทางด้านความคิด จินตนาการ และการเขียนที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน ผู้สอนจึงควรมีหลักเกณฑ์และแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ดังที่มีผู้กล่าวไว้ดังนี้

อัจฉรา ชิวพันธ์ (2536: 6) เสนอหลักการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. กำหนดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ให้มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน โดยจะต้องคำนึงถึงหลักสูตรในระดับชั้นต่างๆ ว่ามีจุดมุ่งหมายทำเพื่ออะไร กิจกรรมต่างๆ นั้นสนองวัตถุประสงค์ใดในหลักการ
2. การจัดกิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ควรได้มีการบูรณาการกับกลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ด้วย
3. จัดลำดับความยากง่ายของกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน
4. ใช้สื่อที่จูงใจเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงานใหม่และรักในการเขียน
5. ให้ผู้เขียนสามารถใช้จินตนาการในการแสดงความรู้สึกนึกคิดอย่างอิสระ

วรรณิ โสมประยูร (2539: 170-172) ได้เสนอแนวทางในการจัดกิจกรรม โดยกล่าวว่าในการสอนพัฒนาการเขียน ครูควรคำนึงถึงแนวทางในการจัดกิจกรรม ซึ่งสรุปได้ดังนี้ ครูต้องวางแผนโดยจัดทำแผนการสอนระดับบทเรียน เตรียมความพร้อมสำหรับบทเรียนใหม่ด้วยการนำประสบการณ์เดิมมาเป็นพื้นฐานเพื่อถ่ายทอดให้เกิดความรู้ใหม่ การสอนให้นักเรียนเข้าใจความหมายของคำและประโยค โดยครูใช้ของจริง ของจำลองภาพและสถานการณ์ การสร้างบรรยากาศในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่เอื้อให้นักเรียนได้ถ่ายทอดความคิดสร้างสรรค์ออกมาให้นักเรียนได้ฝึกจากง่ายไปหายาก โดยใช้สิ่งเร้าและแรงบันดาลใจ ทำให้เด็กเกิดความภาคภูมิใจมีกำลังใจที่จะเรียน

Smith (1973: 9, อ้างถึงใน ชโลบล ทศวิล, 2542: 66) กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ ดังนี้

1. ผลงานเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องเป็นสิ่งที่แตกต่างไปจากเดิม มีลักษณะเฉพาะตัว

2. เน้นความเป็นอเนกนัย (Divergent Thinking) คือ การรวบรวมความรู้ ความคิด ความจริง ความเข้าใจและทักษะต่างๆ ที่เรียนรู้มาสร้างสิ่งใหม่ๆ คำตอบมิใช่เพียงคำตอบเดียว

3. ผู้สอนต้องใช้กลวิธีที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความคิด พัฒนาความคิดของตนเอง และมีอิสระที่จะแสดงความคิดของตนเองได้อย่างเต็มที่ ครูอาจใช้วิธีการตั้งคำถาม หรือสร้างสถานการณ์ และในขณะที่เดียวกันควรมีการผ่อนคลายความตึงเครียดบ้าง

4. ก่อนที่จะลงมือเขียนแต่ละครั้ง ครูควรให้เด็กได้ตั้งจุดมุ่งหมาย และสำรวจความคิดของตนเองเสียก่อน และครูควรจะมีบทบาทเพียงพอเพื่อช่วยเหลือชี้แนะให้นักเรียนเกิดแนวคิด

5. ครูควรกระตุ้นให้เด็กได้เรียนรู้ด้วยตนเอง รู้จักการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมให้สัมพันธ์กับแนวคิดใหม่ และจะต้องสนับสนุนส่งเสริมให้นำความรู้และทักษะต่างๆ ที่เล่าเรียน มาใช้ในการแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ

6. ในการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์ กระบวนการทำงานมีความสำคัญเท่ากับผลงาน

7. ควรจัดบรรยากาศห้องเรียนให้สะดวกสบาย อุปกรณ์ครบครัน สร้างบรรยากาศให้เกิดความเชื่อมั่นและมีอิสระในการคิดและเขียน

8. ควรอ่านและเขียนเชิงสร้างสรรค์หลายๆแนว จะช่วยให้นักเรียนรู้จักแนวทางในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้น

9. การพิจารณาผลงานที่เกิดขึ้นจากการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ครูควรชมเชยในเรื่องความแปลกใหม่ มีความคิดริเริ่มและความเป็นตัวของตัวเอง

10. จะต้องอาศัยกระบวนการประชาธิปไตย เช่น การเปลี่ยนบทบาทระหว่างครูกับนักเรียน ครูและนักเรียนสร้างกฎในการเรียนร่วมกัน

เสรี วงษ์มณฑา (2544: 485-486) กล่าวว่าไว้ว่า การเป็นนักเขียนนั้นจะต้องรู้จักที่จะสำรวจค้นคว้า หาทางออกที่จะแสดงออก ต้องรู้ความกลัว ความประหม่า และต้องไม่ให้ผู้ใดมาเขียนกฎเกณฑ์ต่างๆ เอาไว้ จนกลายเป็นทางตันในการสร้างสรรค์งานเขียน เพราะกฎเกณฑ์นั้นจะบังคับทำให้เขียนสร้างสรรค์ไม่ได้

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้ได้ผลนั้น ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมที่น่าสนใจเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมด้านความคิดจินตนาการ ควบคู่กับการจัดสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการแสดงความคิดเพื่อให้นักเรียนสามารถถ่ายทอดเรื่องราวที่สร้างสรรค์เชื่อมโยงกับประสบการณ์ของตนเอง โดยการเขียนเป็นเครื่องมือในการถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดที่แปลกใหม่ โดยไม่จำกัดความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งผู้สอนจะต้องมีความเข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและยอมรับในความคิด

ที่แปลกใหม่ของผู้เรียน ไม่เคร่งครัดหรือสร้างข้อจำกัดในการเขียนจนเป็นกฎเกณฑ์ที่อาจจะปิดกั้นความคิดและจินตนาการการสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้

2.6 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นการเขียนถ่ายทอดเรื่องราวตามความคิดจินตนาการที่สร้างสรรค์แปลกใหม่เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการสื่อสารผ่านตัวอักษรระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน ดังที่ได้มีผู้กล่าวถึงพฤติกรรมที่มีต่อการเขียนและความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

กรณีการ์ พวงเกษม (2533: 41) ได้กล่าวถึงภารกิจกรรมการเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับการเขียนไว้ว่า เมื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียน ผู้เรียนจะต้องมีพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. เมื่อกำหนดคำให้นักเรียนสามารถสร้างคำ หรือประโยคที่แปลกใหม่จากคำได้
2. นักเรียนเขียนเรื่องราวจากประโยคที่กำหนดได้
3. นักเรียนเขียนบรรยายภาพได้
4. เมื่อกำหนดภาพมาให้ นักเรียนเขียนเรื่องเกี่ยวกับภาพได้
5. ให้ภาพ ชื่อเรื่อง ข้อความยาว 2-3 ประโยค นักเรียนเขียนเรื่องต่อให้จบได้
6. นักเรียนเขียนแสดงความรู้สึกเกี่ยวกับภาพได้
7. ให้ภาพมาแล้ว นักเรียนเขียนแสดงความต้องการจากภาพได้

นิจ จันทรมล (2535: 4) ได้กล่าวถึงความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ดังนี้

1. การเขียนเรื่องราว เมื่อครูกำหนดคำ ข้อความ ประโยค ภาพ นิทาน หรือสิ่งของให้แล้วนักเรียนสามารถนำมาเขียนเรื่องราวได้
2. การเขียนแสดงความรู้สึกตามความต้องการและจินตนาการ เมื่อกำหนดคำ ข้อความ ประโยค ภาพ ชื่อเรื่องมาให้แล้ว นักเรียนสามารถเขียนแสดงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการ และจินตนาการเกี่ยวกับสิ่งที่กำหนดให้

ปราณี สุรสิทธิ์ (2541 : 57) กล่าวถึงความสามารถในการเขียนสร้างสรรค์ไว้ว่า การเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นการเขียนที่ผู้เรียนสามารถสร้างคำ ประโยค บรรยายภาพ แสดงความรู้สึกและความต้องการ จากข้อความ รูปภาพ หรือสิ่งของที่กำหนดให้โดยอาศัยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่แปลกใหม่แหวกแนวไปจากเดิม

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คือความสามารถในการถ่ายทอดเรื่องราวในรูปแบบความเรียง อันเป็นเครื่องสะท้อนความคิดความรู้สึก ที่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง สร้างเป็นผลงานการเขียนที่มีความน่าสนใจ แปลกใหม่

และไม่ซ้ำแบบใคร โดยผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์ ความรู้ จินตนาการ มาใช้ในการเขียนเล่าเรื่องจากคำ จากภาพ จากหัวข้อที่กำหนดได้ในแบบของตนเอง

2.7 การวัดและประเมินผลการเขียนเชิงสร้างสรรค์

การเขียนเชิงสร้างสรรค์ เป็นงานที่เกิดจากจินตนาการที่แปลกใหม่ ถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึกนึกคิดของตนเองโดยอาศัยประสบการณ์เดิมของแต่ละบุคคล ดังนั้นการวัดและประเมินผลจำเป็นต้องดูการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จึงควรกำหนดหลักการให้คะแนนที่เที่ยงตรง ครอบคลุมทุกด้าน ซึ่งได้มีผู้เสนอวิธีการวัดและประเมินผลไว้ดังนี้

กรณีการ์ พวงเกษม (2534: 160) ได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ ไว้ดังนี้

1. ความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหาสอดคล้องกับภาพ
2. การเรียบเรียงจัดลำดับความคิด
3. ความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษา

โดยในแต่ละข้อจะกำหนดเกณฑ์คะแนนออกเป็น 3 ระดับ ดีมาก = 3 ดี = 2 และ พอใช้ = 1

กระทรวงศึกษาธิการ (2536: 314) กล่าวว่า การเขียนแสดงความคิดอย่างเสรีและเชิงสร้างสรรค์ เป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านทักษะพิสัย ดังนั้นการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องและตรงที่สุด คือ ให้นักเรียนเขียนแล้วให้คะแนนด้วยวิธีจัดอันดับคุณภาพ ดังนี้

1. ความคิดแปลกใหม่ ไม่ซ้ำแบบหรือลอกเลียนใคร
2. การใช้ภาษาคมคาย
3. มีประโยชน์ ให้ข้อคิด ก่อให้เกิดจินตนาการ

4. ได้รับความรู้ดีอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตรงตามจุดประสงค์การเขียนและควรมีเกณฑ์การให้คะแนนด้วย

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538: 223-224) กล่าวถึงเกณฑ์การตรวจพิจารณาเพื่อประเมินงานเขียนว่ามักจะประกอบด้วยเกณฑ์ต่อไปนี้

1. ความถูกต้องด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ศัพท์ โครงสร้าง
2. ความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ศัพท์ สำนวนว่าสื่อได้ถูกต้องเหมาะสม ชัดเจน และกระชับ ได้ใจความหรือไม่
3. มีจุดเน้นของความคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและความสมดุลของการนำเสนอ
5. การใช้เทคนิควิธีการนำเสนอข้อมูลทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมที่เหมาะสม
6. การนำเสนอเรื่องราวได้อย่างน่าสนใจ

7. การดำเนินเรื่องอย่างสัมพันธ์กัน

กรมวิชาการ (2545: 25) ได้กล่าวถึงลักษณะการพิจารณาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ไว้ 4 ประการ คือ

1. ให้ความคิดแปลกใหม่ หมายถึง ความคิดที่ไม่ซ้ำแบบหรือไม่ลอกเลียนผู้อื่นมาเป็นความคิดที่ผู้เขียนคิดขึ้นเอง หรือดัดแปลงมาอย่างแยกคางด้วยภูมิปัญญาของตนเอง

2. การใช้ภาษาคมคายกะทัดรัด ทั้งนี้ต้องเป็นการใช้ภาษาไทยที่ไม่ผิดแปลกไปจากระเบียบของภาษาซึ่งเป็นที่ยอมรับกัน

3. สามารถเร้าความรู้สึกของผู้รับสาร อาจเป็นความขบขัน ความเศร้า ความพิศมัยดี ความพิศวง เป็นต้น อย่างไรก็ดีอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันได้

4. เป็นประโยชน์ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เช่น ให้ข้อคิดที่เป็นคติในการดำรงชีวิต ซึ่งให้เห็นคุณโทษของการกระทำบางอย่าง

ถวัลย์ มาศจรัส (2546 : 171 -172) ได้กล่าวถึงเกณฑ์ในการตัดสินการเขียนเรื่องไว้ดังนี้

1. ความชัดเจน ได้แก่ ความแจ่มชัดทางภาษาเขียนที่กระชับ ไม่คลุมเครือ
2. ความกระชับของถ้อยคำ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำที่ตรงความหมาย
3. คำมีอำนาจสามารถสะกดให้ผู้ฟังเกิดอารมณ์ร่วมไปกับลีลาการเขียนในแต่ละบท ในแต่ละตอนอย่างต่อเนื่อง
4. มีแนวคิดใหม่ในท่วงทำนองการเขียนแต่ละครั้ง มีการถ่ายทอดความคิดแปลกใหม่ที่มีคุณค่าอยู่เสมอ ซึ่งจะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกร่วมที่ไม่จำเจ
5. มีความงดงามและสละสลวย คือ การเลือกใช้คำ การใช้ประโยคที่เป็นเอกภาพเดียวกัน อ่านแล้วไม่สะดุด ถ้อยคำสละสลวย

จากแนวคิดทฤษฎีของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ในการประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์นั้นต้องพิจารณาในหลายๆ ด้าน และกำหนดเกณฑ์ในการประเมินให้ชัดเจนครอบคลุมในทุกๆ ด้าน เพื่อประโยชน์ของทั้งผู้เรียนและผู้สอนเอง ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดเกณฑ์ในการประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์เป็น 5 ด้าน คือ 1)การตั้งชื่อเรื่อง 2)เนื้อหา และการเรียงลำดับเหตุการณ์ 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4)การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค 5)การเขียนสะกดคำโดยในแต่ละด้านมีเกณฑ์การให้คะแนน 3 ระดับ ดังนี้ ดีมาก = 3 ดี = 2 และ พอใช้ = 1

3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

3.1 ความหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

รูปแบบการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ Joyce and Weil พัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Gordon (อ้างถึงในทิสนาแวมมณี, 2556 : 46-47) ที่เสนอว่าให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีใหม่ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม โดยเขาได้เสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง เพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิด จากแนวคิดของ Gordon ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

วนิช สุธารัตน์ (2547: 268) กล่าวว่า เทคนิคซินเนคติกส์ เป็นการเปรียบเทียบหรืออุปมาอุปไมย แต่มีลักษณะพิเศษตรงที่จะต้องเพิ่มกลไกทางจิตวิทยาในการวิเคราะห์ปัญหา มีอยู่ 2 ขั้นตอนด้วยกัน คือ การทำปัญหาที่แปลกให้คุ้นเคย กับ การทำปัญหาที่คุ้นเคยให้แปลก

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547: 113) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และความคิดรวมกันเป็นกลุ่ม จัดกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเปรียบเทียบ จึงสามารถเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนแต่ละคนและกลุ่มได้

ทิสนา แวมมณี (2556: 46-47) อธิบายความหมายเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ไว้ว่า กระบวนการคิดสร้างสรรค์ หรือ Synectics Instructional Model เป็นรูปแบบที่ Joyce and Weil พัฒนาขึ้นจากแนวคิดของ Gordon โดยกอร์ดอนเสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย เพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed Conflict) ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้เป็นประโยชน์มากสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนและการพูดอย่างสร้างสรรค์

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ซินเนคติกส์ เป็นกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ ด้วยวิธีการเชื่อมโยงสิ่งที่แตกต่างกัน หรือไม่เกี่ยวข้องกันเข้าด้วยกัน เป็นความคิดที่มีความเป็นอิสระ โดยใช้การเปรียบเทียบในลักษณะต่างๆ เพื่อสร้างผลงานที่แปลกใหม่

3.2 รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นรูปแบบการสอนหนึ่งที่พัฒนาความสามารถทางการคิดและการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนด้วยกระบวนการเปรียบเทียบอย่างเป็นลำดับ ดังที่ได้มีผู้อธิบายไว้ดังนี้

Gordon (1972) ได้กล่าวถึง การเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ไว้ว่า ซินเนคติกส์ (Synectics) เป็นยุทธวิธีการจัดการเรียนการสอนหนึ่งที่ตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่า ผลสำเร็จของการแก้ปัญหาอยู่ที่ การใช้ความคิดที่ไม่เป็นหลักการหรือเหตุผล นำไปสู่การแก้ปัญหาด้วยหลักการและเหตุผล กระบวนการ การแก้ปัญหานั้นประกอบด้วย การทำความเข้าใจประกอบด้วยการทำความเข้าใจที่แปลกหรือการทำในสิ่งที่แปลกให้เป็นความคุ้นเคยวิธีดังกล่าวจะใช้การคิดแบบเปรียบเทียบอุปมาอุปมัยมากที่สุด (analogical and metaphorical thinking) การคิดแบบซินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ประกอบด้วย การคิดเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย (Analogy or Metaphor) ซึ่งประกอบไปด้วยการคิดใน 3 ระดับ คือ การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบกับตนเอง (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบความขัดแย้ง (Compressed Conflict) ซึ่งได้มีผู้อธิบายรูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบซินเนคติกส์ ไว้ดังนี้

สมศักดิ์ ภู่วิภาคารวรรณ (2544: 106-107) อธิบายไว้ว่า รูปแบบซินเนคติกส์อาศัย กิจกรรมการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมยเป็นหลัก โดยกิจกรรมดังกล่าวมี 3 วิธีด้วยกัน

1. การเอาตัวเองไปเปรียบเทียบกับสิ่งอื่น (Personal Analogy) การเปรียบเทียบแบบนี้ นักเรียนต้องทำตนเป็นเสมือนสิ่งที่ต้องการ เปรียบเทียบและบรรยายความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อตนเป็น สิ่งนั้น สิ่งที่จะเปรียบเทียบอาจเป็น คน พืช สัตว์ หรือสิ่งของ เช่น ให้นักเรียนสมมติตัวเองว่าเป็น เครื่องยนต์ในรถยนต์แล้วบอกแก่นักเรียนรู้สึกอย่างไร เมื่อรถติดเครื่องในตอนเช้าหรือเมื่อไฟ แบตเตอรี่หมด หรือเมื่อรถจอดติดไฟแดง

2. การเปรียบเทียบทางตรง (Direct Analogy) เป็นการเปรียบเทียบทางตรงระหว่างของ สองสิ่งหรือมากกว่า สิ่งที่น่ามาเปรียบเทียบอาจเป็นคน สัตว์ พืช หรือสิ่งของ โดยของที่นำมา เปรียบเทียบไม่จำเป็นต้องเหมือนกันทุกประการ จุดประสงค์ก็คือ เพื่อให้มองเห็นปัญหาในอีก แนวหนึ่ง หรือเพื่อให้เกิดความคิดใหม่ ซึ่งอาจนำมาใช้แก้ปัญหาที่ต้องการได้ ตัวอย่างเช่น วิศวกร ท่านหนึ่งเฝ้าสังเกตดูหนอนเจาะท่อนไม้เป็นรูคล้ายอุโมงค์ ทำให้วิศวกรผู้นี้เกิดความคิดสร้างท่อ อุโมงค์ทำงานได้น้ำขึ้นมา

3. การเปรียบเทียบโดยใช้คำคู่ที่มีความขัดแย้งกัน (Compressed Conflict) เป็นการ ใช้ คำเปรียบเทียบ 2 คำ ที่มีความหมายขัดแย้งกันหรือตรงกันข้ามมาอธิบายลักษณะของคน พืช สัตว์ หรือสิ่งของที่ต้องการ ยกตัวอย่างคำในภาษาอังกฤษ เช่น ก้าวร้าวอย่างเหนื่อยหน่าย (tiredly aggressive) ศัตรูอันมิตร (friendly- foe) หรือเครื่องทำลายที่ช่วยชีวิต (life-saving destroyer) เป็นต้น ในภาษาไทยอาจเป็นคำ เช่น ฉลาดในเรื่องโง่ หรือ สวยโทรมๆ เป็นต้น

ทิสนา แคมมณี (2550:252) อธิบายรูปแบบซินเนคติกส์ไว้ว่า ซินเนคติกส์เป็นการเปิด โอกาสให้ผู้เรียนได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคน

อื่นหรือสิ่งอื่นและถ้ายิ่งเปิดโอกาสให้บุคคลหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหา ก็จะยิ่งส่งเสริมให้เกิดวิธีการที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยรูปแบบชินเนคติกส์ประกอบไปด้วยวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมย 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบกับตนเอง (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบความขัดแย้ง (Compressed Conflict)

วัชรรา เล่าเรียนดี (2552: 48-49) อธิบายรูปแบบชินเนคติกส์ไว้ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบโดยตรงเป็นการฝึกคิดเปรียบเทียบที่เปรียบเทียบของสิ่งหนึ่งกับอีกสิ่งหนึ่งหรือให้เหตุผลว่า ทำไมของสิ่งนี้จึงเหมือนกับสิ่งนั้น ตัวอย่างเช่น สัมเหมียนสิ่งมีชีวิตใด โรงเรียนเหมือนกับสลัดผักอย่างไร ระหว่างเสียงกระซิบกับขนแมวอะไรนุ่มกว่ากัน ทำไมหมีโคอาล่าชอบกินโยเกิร์ต คำตอบที่ได้จะเป็นการจินตนาการเอาเอง

2. การเปรียบเทียบกับตนเอง (Personal Analogy) การเปรียบเทียบกับตนเองเป็นการฝึกคิดเปรียบเทียบที่เปรียบเทียบตนเองกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือ เปรียบเทียบว่า ถ้าตนเองเป็นสิ่งนั้นแล้วจะเป็นอย่างไรหรือรู้สึกอย่างไร เช่น ท่านรู้สึกอย่างไรถ้าแสงอาทิตย์เผาตนเองให้ละลาย ถ้าท่านเป็นก้อนเมฆท่านจะอยู่ที่ไหนและทำอะไร ถ้าท่านเป็นหนังสือเล่มโปรดของท่านแล้วท่านจะเป็นอย่างไร รู้สึกอย่างไร เป็นต้น คำตอบที่ได้จากคำถามเหล่านี้จะแสดงถึงความรู้สึกของตนเองที่เป็นสิ่งนั้นๆ โดยการตอบคำถามในระดับเปรียบเทียบดังกล่าวต้องใช้จินตนาการของความรู้ ความเข้าใจในสิ่งที่เปรียบเทียบเป็นพื้นฐานการคิดจินตนาการที่ลึกและกว้างขวาง

3. การเปรียบเทียบความขัดแย้ง (Compressed Conflict) การเปรียบเทียบความขัดแย้งเป็นการฝึกคิดที่เป็นการเปรียบเทียบระหว่างสิ่งที่ตรงกันข้ามกัน ซึ่งการหาคำตอบต้องใช้ความคิดและจินตนาการซึ่งเกี่ยวข้องกับที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น คอมพิวเตอร์มีลักษณะขี้อายและก้าวร้าวอย่างไร เครื่องจักรเหมือนกับการยิ้มและการขมวดคิ้วอย่างไร คนคู่กันเคยกันเป็นศัตรูกันอย่างไร ฯลฯ ดังนั้น ทักษะการคิดเปรียบเทียบความขัดแย้งมีความซับซ้อนมากที่สุด

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2553: 153) ได้อธิบายการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบชินเนคติกส์ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบกับตนเองกับสิ่งอื่น (Personal Analogy) การเล่นบทบาทสมมติ (role-playing) โดยการสมมติตนเองให้เหมือนสิ่งที่เปรียบเทียบ และบรรยายความรู้สึกเมื่อตนเองเป็นสิ่งนั้น เช่น ผู้ผลิตรองเท้าสมมติตัวเองเป็นเท้า ถามตัวเองว่า “รู้สึกอย่างไรเมื่ออยู่ในรองเท้านั้น” เขาอาจจะบอกตัวเองว่า จะตายอยู่แล้ว ร้อนอบอ้าวสิ้นดี อึดอัดหายใจไม่ออก แขนงมีเหงื่อไหลออกมาตลอดเวลา เหมือนตัวเองจะแยะอยู่แล้ว

2. การเปรียบเทียบทางตรง (Direct Analogy) เป็นการมองหาสิ่งหนึ่งแล้วพยายามนำมาเปรียบเทียบเชื่อมโยงกับปัญหาที่ตนเองต้องการหาทางออกอยู่ พยายามหาลักษณะที่เหมือนกันบางประการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ต่อการเปรียบเทียบในลักษณะนี้ มักจะเทียบลักษณะเด่นที่เหมือนกันระหว่างคำอุปมาและพื้นฐานของปัญหา

สรุปได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโดยใช้กระบวนการเปรียบเทียบ 3 รูปแบบ ได้แก่ การเปรียบเทียบโดยตรง (Direct Analogy) การเปรียบเทียบกับตนเอง (Personal Analogy) และการเปรียบเทียบความขัดแย้ง (Compressed Conflict) โดยกระบวนการเปรียบเทียบดังกล่าวเน้นให้ผู้เรียนเกิดจินตนาการ ความคิดสร้างสรรค์ และสามารถสะท้อนความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนออกมาได้อย่างชัดเจนทำให้ทราบถึงแนวคิด ความรู้สึกและความคิดที่แปลกใหม่อันเกิดจากจินตนาการที่ไม่ถูกจำกัดของผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งการเปรียบเทียบทั้ง 3 รูปแบบนี้จะเป็นการเปรียบเทียบที่เกี่ยวข้องกับ คน สัตว์ พืช หรือสิ่งของก็ได้

3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

การจัดการเรียนรู้ขั้นนี้ จำเป็นต้องมีรูปแบบและมีขั้นตอนที่ชัดเจน เพื่อความชัดเจนของกิจกรรม และการปฏิบัติอย่างเป็นขั้นตอน การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ก็เช่นเดียวกัน และจากความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ได้มีผู้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการสอนตามรูปแบบซินเนคติกส์ไว้ดังนี้

ทัศนีย์ สุขเมธี (2542: 168-169) ได้อธิบายลำดับขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบซินเนคติกส์ไว้ 6 ขั้นตอน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ครูให้นักเรียนเขียนบรรยายเรื่องราวตามหัวข้อที่ครูกำหนดให้ โดยกำหนดระยะเวลาสั้นๆ หรือให้วาดภาพจากการกำหนดรูปภาพพื้นฐาน เช่น มีวงกลม 2 วง สามเหลี่ยม 1 รูป ให้นักเรียนต่อเติมภาพอย่างอิสระ โดยกำหนดระยะเวลาให้เช่นกัน แล้วให้เก็บไว้ดูขั้น 2 ต่อไป

2. ครูยกคำสองคำ อาจจะเริ่มจากคำที่มีความหมายหรือสาระใกล้เคียงกับหัวข้อเรื่อง หรือรูปภาพในขั้นที่ 1 แล้วค่อยๆ เปรียบเทียบกับสิ่งที่เป็นจินตนาการไปเรื่อยๆ ยกตัวอย่างเช่น ครูให้นักเรียนเขียนในหัวข้อ แม่ของฉัน ครูยกตัวอย่างคำเปรียบเทียบใน 2 ขั้น ดังนี้ แม่กับครู ครูกับรัฐบาล รัฐบาลกับป่าไม้ ป่าไม้กับเมฆ จากคำที่ครูยกมานี้ให้นักเรียนเปรียบเทียบของสองสิ่ง ว่ามีอะไรที่มีส่วนเหมือน หรือมีลักษณะร่วม ให้นักเรียนตอบอย่างอิสระ แล้วเขียนคำเหล่านั้นไว้บนกระดานทั้งหมด โดยไม่มีการสกัดกั้นความคิด ซึ่งจะได้คำมากมายและหลากหลายทางความคิด

3. ให้นักเรียนนำตัวเองไปเป็นสิ่งของ (คำต่างๆ ที่ยกมาในขั้นที่ 2) คือ นึกเปรียบเทียบตัวเองเป็นสิ่งนั้นๆ แล้วให้บอกความรู้สึกว่าเป็นอย่างไร ดังนั้นในขั้นนี้จะจะได้คำต่อเนื่องที่มาจากขั้นที่ 2 อีกมากมาย

4. ให้นักเรียนพิจารณาคำจากขั้นที่ 3 จับคู่ให้ได้ความหมายใหม่ แต่ให้เป็นคำในลักษณะคำประสมที่มีความขัดแย้ง (Compressed conflict) แต่เป็นคำที่สามารถบอกความหมายได้ คำเหล่านี้ได้แก่ ไฟหนาว ความสุขแบบเบื่อบุ๊ คู่กัด รักอันตราย ขนนกที่หนัก การสร้างที่สูญสลาย

5. ให้นักเรียนทั้งห้องพิจารณาคำที่สร้างขึ้นในขั้นที่ 4 ถ้าคำใดไม่เข้าใจความหมายก็ให้ช่วยกันอธิบายเพิ่มเติมแล้วให้เลือกคำ คู่ขัดแย้ง (Compressed conflict) ที่คิดว่าตนเองชอบ โดยอาจมีการยกมือให้คะแนนความนิยม (คนหนึ่งอาจยกมือได้ไม่จำกัด) แล้วเลือกคำที่ได้ความนิยมมากที่สุดมาเรียงลำดับสัก 2-3 คำ

6. ให้นักเรียนนำคำที่ได้จากขั้นที่ 5 ไปปรับปรุงงานเขียนที่ทำไว้แล้วจากขั้นที่ 1 โดยให้เวลาในการเขียนหรือวาดใหม่เท่ากับขั้นที่ 1 แล้วให้นักเรียนออกมาอ่านงานเขียนทั้ง 2 ชิ้น และให้บอกว่าเขาได้ความคิดใหม่อะไรบ้าง ถ้าเป็นงานวาดก็ให้นำเสนอทั้ง 2 ชิ้น และแสดงความคิดเห็นจากภาพวาด

ทิสนา แจมมณี (2548: 48) อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบซินเนคดิกส์ไว้ 6 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานต่างๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ เช่น ให้เขียนบรรยาย เล่า ทำแสดง วาดภาพ สร้าง ปั้น เป็นต้น ผู้เรียนทำงานนั้นๆ ตามปกติที่เคยทำ เสร็จแล้วให้เก็บผลงานไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง (direct analogy)

ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความหมาย ความแตกต่าง เช่น ลูกบอลกับมะนาว เหมือนหรือต่างกันอย่างไร คำคู่ที่ผู้สอนเลือกมาควรมีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหาหรืองานที่ผู้เรียนทำในขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหลายๆ คู่ และจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (personal analogy)

ผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแสดงความรู้สึกออกมา เช่น ถ้าเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเครื่องซักผ้า จะรู้สึกอย่างไร ผู้สอนจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างคำอุปมาคู่ขัดแย้ง (compressed conflict)

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำ หรือวลีที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2 และ 3 มาประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น ไฟเย็น น้ำผึ้งขม มัจจุราชสีน้ำผึ้ง เชือดนึ้มๆ เป็นต้น

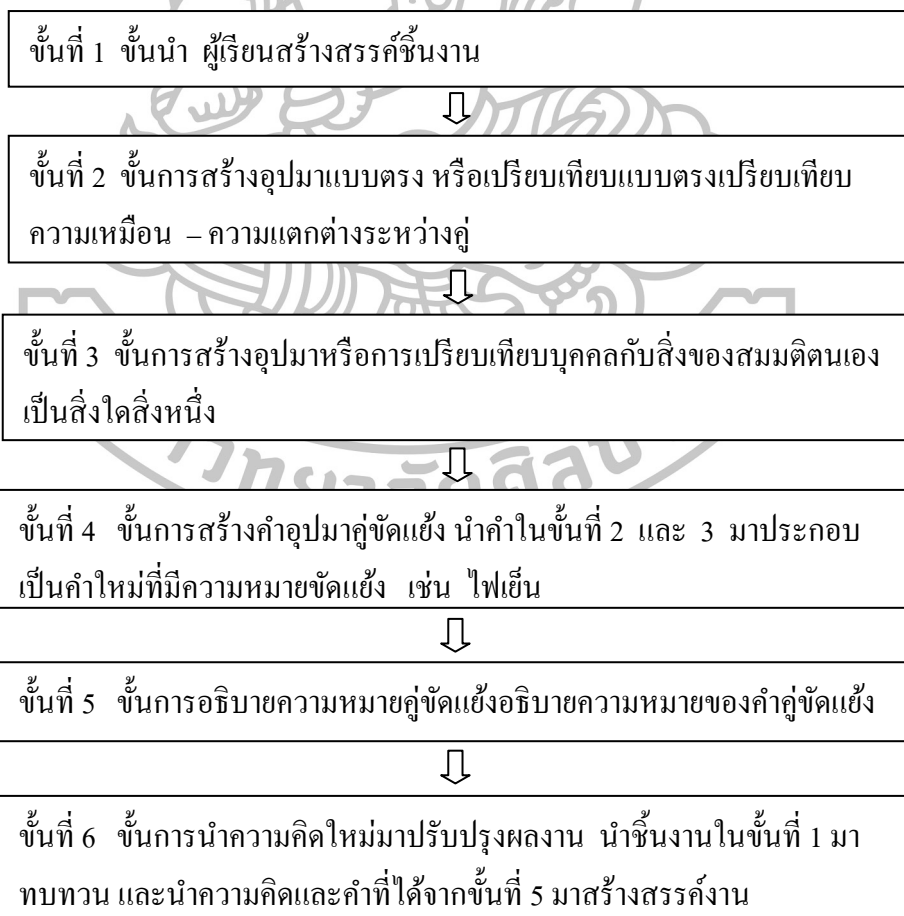
ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่ และลองเลือกนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 5 มาใช้ในงานของตน ทำให้งานของตนมีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น โดยผู้วิจัยเรียกขั้นตอนที่ 6 นี้ว่า ขั้นการนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

ดังภาพการแสดงขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบชินเนคติกส์ของ ทิศนา แคมมณี มีดังนี้

แผนภาพที่ 2 ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบชินเนคติกส์ของ ทิศนา แคมมณี

สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งานเขียนเพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในรูปแบบซินเนคติกส์นั้นจะต้องประกอบไปด้วยกระบวนการทางการเปรียบเทียบ 3 แบบ อันได้แก่ 1) การเปรียบเทียบแบบตรง (Direct analogy) 2) การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (personal analogy) และ 3) การเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง (Compressed conflict) ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้กระบวนการ การจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบซินเนคติกส์ ของทิสนา แจมมณี ซึ่งได้อธิบายขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ไว้ 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 ขั้นนำ ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง (Direct analogy) ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ (personal analogy) ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างอุปมาคำคู่ขัดแย้ง (compressed conflict) ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง และขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาสร้างสรรค์งาน ด้วยการอธิบายถึงรูปแบบใน 6 ขั้นตอนดังกล่าวนี้มีรูปแบบและขั้นตอนที่ชัดเจนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อทำวิจัยในการพัฒนาทักษะด้านการเขียนสร้างสรรค์แก่ผู้เรียน

3.4 ข้อดีและข้อจำกัดของการจัดกิจกรรมรูปแบบซินเนคติกส์

สุคนธ์ สินธพานนท์และคณะ (2545) กล่าวถึง ข้อดีและข้อจำกัดของรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ (Synectics Instructional Model) ไว้ดังนี้

ข้อดี

1. กิจกรรมมีจุดเด่นที่เปรียบเทียบระหว่างบทเรียนกับสิ่งอื่นๆ เป็นการช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นบทเรียนในแง่มุมที่แตกต่างออกไปจากจุดเดิม ทำให้เกิดการสร้างสรรค์ในมิติที่น่าสนใจ
2. เป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียนรู้จักคิดหลากหลายรูปแบบ เกิดความคิดสร้างสรรค์
3. บรรยากาศการเรียนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อหน่าย เกิดความพึงพอใจทั้งผู้เรียนและผู้สอน
4. สร้างความสัมพันธ์ในกลุ่มผู้เรียน ให้ผู้เรียนได้ช่วยกัน ร่วมมือกันในการระดมความคิดเพื่อให้ได้แนวคิดที่แปลกใหม่น่าสนใจ

ข้อจำกัด

1. เนื้อหาวิชาที่จะนำรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ (Synectics Instructional Model) ไปใช้ได้ผลดี คือ เนื้อหาวิชา หัวข้อหรือบทเรียนที่ต้องการให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างออกไปจากสภาพที่เป็นอยู่เดิม

2. ผู้สอนควรเตรียมการสอนล่วงหน้าอย่างดี ผู้สอนจะต้องสามารถให้ตัวอย่างแนะนำนักเรียนได้ กรณีที่ผู้เรียนไม่สามารถระดมความคิดออกมาได้ ซึ่งบางครั้งบรรยากาศการเรียนอาจหยุดชะงัก

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ยังมีข้อดีและข้อจำกัดอื่นๆ อีกดังนี้

ข้อดี

1. การจัดกิจกรรมรูปแบบซินเนคติกส์ เหมาะสำหรับการสอนรายวิชาหรือเนื้อหาที่ต้องการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เช่น การเขียนเรียงความอย่างสร้างสรรค์ การสำรวจปัญหาสังคม การแก้ปัญหาต่างๆ และการสร้างงานประดิษฐ์
2. เน้นการสอนเพื่อให้เกิดความรู้สึกมากกว่าสติปัญญา ทำให้ผู้เรียนไม่มีความคิดที่ติดกรอบ และทำให้ใจเปิดกว้างยอมรับสิ่งต่างๆ เป็นอย่างมาก
3. ผู้เรียนรู้จักแก้ปัญหา โดยวิธีการแปลกใหม่มากยิ่งขึ้น

ข้อจำกัด

กระบวนการจัดการเรียนรู้เน้นการใช้อารมณ์ ความรู้สึกเป็นหลัก อาจไม่เหมาะสมกับวิชาที่ต้องใช้เหตุผล กฎเกณฑ์ หรือหลักการ เช่น วิทยาศาสตร์ หลักภาษาและคณิตศาสตร์ เป็นต้น

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ พบงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ดังนี้

4.1 งานวิจัยในประเทศ

สมพร ตอยย์ปี (2554: 62) ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกหัดทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา หอนงจอก กรุงเทพฯ พบว่า 1) ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 82.09 / 82.58 แสดงว่าแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างและพัฒนาขึ้นนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย มีความสามารถด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ชัยวาทย์ ศรีอวยเงิน (2553: 69) ศึกษาการพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมซินเนคติกส์

พบว่า 1) ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์มีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) นักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ธนันท์ ชาติชนบท (2553: 63) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแนวคิด SYNECTICS INSTRUCTIONAL MODEL พบว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ โดยมีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ คิดเป็นร้อยละ 74.83 74.00 และ 76.33 ตามลำดับ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 70/70 โดยมีคะแนนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 75.05 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80.00

สุวรรณ มะลิวัลย์ (2551) ศึกษาการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิดและการเขียน โดยใช้แนวคิดตามรูปแบบ Synectics Instructional Model ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านแฝด โนนสำราญ อำเภอเชียงยืน จังหวัดมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า 1) สภาพความสามารถของนักเรียนด้านทักษะการอ่าน การคิดและการเขียนที่เรียนรู้จากกระบวนการที่ใช้ในการวิจัย ช่วยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ 2) ผลการพัฒนาทักษะการอ่าน การคิดและการเขียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 73.40 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 เท่ากับร้อยละ 74.17 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

อุบลรัตน์ หนูคำ (2551: 127-138) ศึกษาเปรียบเทียบการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนแบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทยตามรูปแบบของกอชมา เบลล์และวิลเลียมมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์แตกต่างกัน 3) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกม

ของเด็กไทยมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และ 4) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ร่วมกับการเล่นเกมของเด็กไทย ตามรูปแบบการเรียนรู้ของกอชมา เบลล์และวิลเลียม มีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

สมจิตร ศรีสุข (2550: 88-89) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ พบว่า 1) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ในภาพรวม พบว่า ก่อนเรียนนักเรียนมีคะแนนเท่ากับ 5.53 คะแนน หลังเรียนนักเรียนมีคะแนนเพิ่มขึ้นเป็น 8.75 คะแนน โดยมีคะแนนระหว่าง 3.00 – 7.40 คะแนน และ 7.60 – 9.60 คะแนนตามลำดับ ส่วนคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนจากการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 15 แผน พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 8.16 คะแนน โดยมีคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 7.79 – 8.80 คะแนน 2) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 75 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Jube (1975, อ้างถึงใน สุวรรณ มะลิวัลย์, 2551) ได้ศึกษาอิทธิพลที่มีต่อการเลือกเรื่องในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Creative Writing) ของเด็ก กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กระดับ 2, 4 และ 6 ชายและหญิง จำนวน 90 คน ใช้เวลา 10 สัปดาห์ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อนักเรียนมีอิสระในการเลือกเรื่องที่จะเขียนเอง เรื่องที่นักเรียนชอบมากที่สุดคือเรื่องเพื่อน เรื่องของสัตว์และเรื่องบุคลิกภาพ อิทธิพลที่สำคัญเกี่ยวกับการเลือกหัวข้อในการเขียนของนักเรียน คือ อิทธิพลภายในซึ่งเป็นความคิดของนักเรียนเอง ประสบการณ์ตรงและหนังสือ นอกจากนี้ยังพบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยด้านความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในทุกระดับ

Hart (1992) ได้ศึกษาเรื่องการแก้ปัญหาที่ใช้ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Problem – Solving) และใช้การเปรียบเทียบที่ไกลตัว (Remote Analogs) ด้วยวิธีซินเนคติกส์ โดยทดลองสอนกับนักศึกษาผู้ใหญ่ (Adult Students) จำนวน 4 กลุ่ม โดยใช้วิธีแก้ปัญหาและใช้วิธี ซินเนคติกส์ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มที่ใช้กลวิธีซินเนคติกส์สามารถแก้ปัญหาได้ดีกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้วิธีซินเนคติกส์ ซึ่งผลการวิจัยนี้สนับสนุนสมมติฐานเดิมที่ว่า การเรียนแบบใช้การแก้ปัญหานั้นจะเกิดผลดีหากใช้วิธีซินเนคติกส์

Keyes (2006) ได้ศึกษาเปรียบเทียบมุมมองหลายมิติในวรรณคดีและการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในห้องเรียนที่เรียนศิลปะการใช้

ภาษาอังกฤษ ใช้รูปแบบซินเนคติกส์วิเคราะห์วรรณกรรมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนใช้ความคิดสร้างสรรค์ เปรียบเทียบจากประสบการณ์ของแต่ละบุคคลเขียนเชิงสร้างสรรค์ในรูปแบบการบรรยาย การเล่าเรื่อง โดยมุ่งเน้นในการคิดเชิงอุปมาที่แปลกใหม่ ผลจากศึกษาพบว่า นักเรียนและครูมีทัศนคติที่ดีต่อรูปแบบซินเนคติกส์เป็นกลยุทธ์ในการคิด การอุปมาที่มีผลต่อความก้าวหน้าในการเรียนการสอน โดยเฉพาะห้องเรียนที่เรียนศิลปะการใช้ภาษาอังกฤษ และกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงการสร้างความรู้ใหม่จากบริบทของการเล่าเรื่อง คำนี้ถึงการสร้างสิ่งใหม่กับถ้อยคำเดิม การแบ่งปันประสบการณ์ นำไปพัฒนาด้านวิชาชีพและเป็นแนวทางให้ครูนำไปวิเคราะห์เนื้อหา พัฒนาการเรียนการสอนและผู้ที่ผลิตหลักสูตรได้นำไปวิเคราะห์พัฒนาหลักสูตร

Hummell (2006) ได้ศึกษาการทำงานกลุ่มของนักเรียน โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ (Synectics Model) พบว่า เป็นรูปแบบที่พัฒนาให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิคการระดมสมอง ที่พัฒนาโดย William J.J. Gordon และ George Prince in the 1960s (Gordon, 1961) ทำให้นักเรียนหลายระดับชั้นมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ สรุปได้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์นั้นเป็นกระบวนการหนึ่งที่สามารถฝึกทักษะทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียนได้ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอน จากการฝึกคิด เปรียบเทียบ การสะท้อนความรู้สึกรู้สึกคิดในรูปแบบของตนเอง อันนำไปสู่การคิดในสิ่งที่แปลกใหม่ รวมถึงการเชื่อมโยงความคิดเหล่านั้นเข้าด้วยกันอย่างต่อเนื่องเป็นเรื่องราว ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดอย่างเป็นระบบซึ่งสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะทางการอ่าน การคิด และการเขียนได้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการพัฒนาทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม (One-Group Pre-test Post-test Design) ทำการทดลองก่อนและหลังการทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างวิจัย

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียนทั้งหมด 71 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ด้วยวิธีจับสลากได้ห้อง ป.3/1 จำนวนนักเรียน 36 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบซิเนคติกส์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 9 คาบ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากคำ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากภาพ และการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหัวข้อที่กำหนด

2.1.2 แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์ โดยเป็นแบบคู่ขนาน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งเป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ฉบับ รวม 2 ข้อ ซึ่งใช้ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์ จำนวน 1 ข้อและทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์ จำนวน 1 ข้อ เวลาฉบับละ 50 นาที

2.1.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์ เป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

2.2 การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบซิเนคติกส์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาและทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สาระการเรียนรู้แกนกลางและหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์

3. สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบซิเนคติกส์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 3 แผน แผนละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที ทั้งสิ้น 9 คาบ มีรายละเอียดของแผนการจัดการเรียนรู้ 8 ประเด็น ดังนี้ 1) สาระสำคัญ 2) มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 3) จุดประสงค์การเรียนรู้ 4) กิจกรรมการเรียนรู้ 5) สาระการเรียนรู้ 6) สื่อ/แหล่งเรียนรู้ 7) การวัดและประเมินผล 8) บันทึกหลังการสอน

ตารางที่ 6 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รูปแบบชินเนคติกส์

แผนการจัดการเรียนรู้	กิจกรรม	มาตรฐานตัวชี้วัด	เนื้อหา	เวลา (คาบ)
แผนที่ 1 การเขียนสร้างสรรค์จากคำ	กิจกรรม เรียงร้อยคำ เป็นเรื่องราว	ท 2.1 ป. 3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน ท 2.1 ป. 3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท 2.1 ป. 3/6 มีมารยาทในการเขียน	การเขียนเชิง สร้างสรรค์จากคำ ที่กำหนด	3
แผนที่ 2 การเขียนสร้างสรรค์จากภาพ	กิจกรรม ภาพบอกเล่า จินตนาการ	ท 2.1 ป. 3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน ท 2.1 ป. 3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท 2.1 ป. 3/6 มีมารยาทในการเขียน	การเขียนเชิง สร้างสรรค์จาก ภาพที่กำหนด	3
แผนที่ 3 การเขียนสร้างสรรค์จากหัวข้อที่กำหนด	กิจกรรม สร้างสรรค์ งาน ตามชื่อเรื่อง	ท 2.1 ป. 3/2 เขียนบรรยายเกี่ยวกับ สิ่งใดสิ่งหนึ่งได้อย่างชัดเจน ท 2.1 ป. 3/5 เขียนเรื่องตามจินตนาการ ท 2.1 ป. 3/6 มีมารยาทในการเขียน	การเขียนเชิง สร้างสรรค์ตาม จินตนาการตาม หัวข้อที่กำหนด	3

แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์รวม 3 แผนที่กำหนดขั้นตอนตามรูปแบบของทิสนา แจมมณี (2548 : 48) อันประกอบด้วย 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้สอนให้ผู้เรียนทำงานต่างๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนทำ เช่น ให้เขียนบรรยายเล่าเรื่อง ทำ แสดง วาดภาพ สร้าง ปั้น เป็นต้น ผู้เรียนทำงานนั้นๆ ตามปกติที่เคยทำเสร็จแล้วให้เก็บผลงานไว้

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง

ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบความหมาย ความแตกต่าง เช่น ลูกบอล กับมะนาว เหมือนหรือต่างกันอย่างไร คำคู่ที่ผู้สอนเลือกมาควรมีลักษณะที่สัมพันธ์กับเนื้อหา หรืองานที่ผู้เรียนทำในขั้นที่ 1 ผู้สอนเสนอคำคู่ให้ผู้เรียนเปรียบเทียบหลายๆ คู่ และจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ

ผู้สอนให้ผู้เรียนสมมติตัวเองเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และแสดงความรู้สึกออกมา เช่น ถ้าเปรียบเทียบผู้เรียนเป็นเครื่องซักผ้า จะรู้สึกอย่างไร ผู้สอนจดคำตอบของผู้เรียนไว้บนกระดาน

ขั้นที่ 4 ขั้นการสร้างคำอุปมาคู่ขัดแย้ง

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำคำ หรือวลีที่ได้จากการเปรียบเทียบในขั้นที่ 2 และ 3 มา ประกอบกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันในตัวเอง เช่น ไฟเย็น น้ำผึ้งขม มัจจุราชสีน้ำผึ้ง เชือดนมๆ เป็นต้น

ขั้นที่ 5 ขั้นการอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

ผู้สอนให้ผู้เรียนช่วยกันอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้งที่ได้

ขั้นที่ 6 ขั้นการนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

ผู้สอนให้ผู้เรียนนำงานที่ทำไว้เดิมในขั้นที่ 1 ออกมาทบทวนใหม่ และลอง เลื่อนำความคิดที่ได้มาใหม่จากกิจกรรมขั้นที่ 5 มาใช้ในงานของตน ทำให้งานของตนมีความคิด สร้างสรรค์มากขึ้น

4. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้ภาษาและความเหมาะสมของเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5. เสนอแผนการจัดการเรียนรู้ ต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้าน เนื้อหา 2 ท่าน และด้านกรวัดและประเมินผล 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความ เทียงตรงของเนื้อหา (Content Validity) โดยพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence : IOC) (บุญธรรม กิจปรีดา บริสุทธิ์, 2553: 139) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ให้คะแนน เท่ากับ + 1 เมื่อแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน เท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ให้คะแนน เท่ากับ - 1 เมื่อแน่ใจว่า แผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ผลการประเมินความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 3 แผน โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 -1.00 โดยได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.99 ซึ่งมีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

6. นำแผนการจัดการเรียนรู้มาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยผู้เชี่ยวชาญได้แนะนำให้เปลี่ยนเนื้อหาของตัวอย่างในการเขียนบรรยายให้มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับธรรมชาติเพื่อให้เกิดการตระหนักถึงคุณค่าของธรรมชาติและสามารถสะท้อนความรู้ตึกนึ่กคิขของ ผู้เรียนได้ อีกทั้งการใช้รูปตัวอย่างที่เป็นภาพจากเหตุการณ์จริงเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของตัวอย่างการเขียนบรรยายให้มีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติและเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวกับผู้เรียนอีกทั้งยังเป็นการสามารถสอดแทรกเนื้อหาเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติในการปลูกป่าประกอบกับภาพการของปลูกป่าชายเลน

7. นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2.2 การสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 1 ข้อ แบ่งเป็นแบบทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ 1 ฉบับ และทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ 1 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาและทบทวนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สารระการเรียนรู้แกนกลางของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สารระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเชิงสร้างสรรค์ วิธีการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบ

3. ศึกษาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะต่างๆ จากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างเกณฑ์การตรวจให้คะแนนการเขียนเชิงสร้างสรรค์

4. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์แบบอัตนัย เป็นแบบทดสอบแบบคู่ขนานโดยใช้ทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์จำนวน 1 ข้อ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์จำนวน 1 ข้อ

5. นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

6. เสนอแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบการใช้ภาษา ความถูกต้องของข้อคำถาม (Content Validity) แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) กับตัวชี้วัดโดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ให้คะแนน เท่ากับ + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
 ให้คะแนน เท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์
 ให้คะแนน เท่ากับ - 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับจุดประสงค์

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน ได้ค่าความสอดคล้องระหว่าง 0.67 – 1.00 โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 0.95 ซึ่งมีสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

7. นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนสาธิต-ละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวน 28 คน ที่เคยเรียนเรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์มาแล้ว ซึ่งมีรายละเอียดของเกณฑ์การให้คะแนน ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนักจุดเน้น	คะแนนเต็ม
	3	2	1		
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่อง กระชับ น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่อง แต่ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความไม่เหมาะสมกับเรื่อง ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	1	3
2. เนื้อหา และการเรียงลำดับเหตุการณ์	เนื้อหาสาระถูกต้อง ชัดเจน มีประเด็นครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง สอดคล้องกัน ตลอดทั้งเรื่อง	เนื้อหาสาระถูกต้อง ชัดเจน แต่มีประเด็นไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่องแต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน	เนื้อหาสาระไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน มีประเด็นไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง ใจความววน	3	9
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อความได้ไม่ค่อยชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อความได้ไม่ชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึก	3	9
4. การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค	ใช้คำเชื่อมโยงประโยคเหมาะสม สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยงประโยคเหมาะสม แต่ยังไม่สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยงประโยคไม่เหมาะสม ไม่สละสลวย อ่านแล้วไม่สัมพันธ์ต่อเนื่อง	2	6
5. การเขียนสะกดคำ	เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำไม่ถูกต้อง 1-5 คำ	เขียนสะกดคำไม่ถูกต้องมากกว่า 5 คำ	1	3
รวม				10	30

กำหนดเกณฑ์การประเมินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง	24 – 30	หมายถึง	ดี
คะแนนระหว่าง	17 – 23	หมายถึง	พอใช้
คะแนนระหว่าง	10 – 16	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

8. หาค่าความเท่าเทียมกันซึ่งเป็นการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบคู่ขนาน (Alternative Form or Parallel Form) โดยนำแบบทดสอบแบบอัตรัยทั้ง 2 ข้อที่เป็นคู่ขนานกันไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 1 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต จำนวน 28 คน จากนั้นผู้วิจัยนำข้อสอบอัตรัยมาตรวจให้คะแนนกับคุณครูประจำวิชาภาษาไทย 1 ท่านตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น แล้วหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (มาเรียม นิลพันธุ์, 2549: 181) ได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .41 ซึ่งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ จากนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการพูดคุยกับคุณครูที่ร่วมตรวจให้คะแนนในประเด็นที่เห็นต่างกันเพื่อให้ได้ความเข้าใจที่ตรงกันต่อไป

9. นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์แล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 36 คน โดยใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

2.2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ศึกษาการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้นของ บุญชม ศรีสะอาด (2545: 103) เพื่อทราบรูปแบบโครงสร้างและหลักการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

2. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ คือ 3 หมายถึง มาก 2 หมายถึง ปานกลาง 1 หมายถึง น้อย จำนวน 10 ข้อ สอบถามความคิดเห็นนักเรียนรายบุคคล ซึ่งถาม 4 ด้าน คือ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ซึ่งคำถามที่ใช้มีการกำหนดค่าความคิดเห็น 3 ระดับ ดังนี้ เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง และเห็นด้วยน้อย ดังที่ได้แสดงรายละเอียดไว้ในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 เกณฑ์การกำหนดค่าความคิดเห็น

ระดับความคิดเห็น	ค่าคะแนนเชิงนิมิต
เห็นด้วยมาก	3
เห็นด้วยปานกลาง	2
เห็นด้วยน้อย	1

สำหรับการให้ความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่วัดได้ ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 เกณฑ์การแปลความหมายของค่าระดับความคิดเห็น

ค่าเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็นเชิงนิมิต
2.50 – 3.00	มาก
1.50 – 2.49	ปานกลาง
1.00 – 1.49	น้อย

3. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมจากนั้นปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามความคิดเห็นตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

4. นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ด้านการสอน ด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ในการถาม (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้
ให้คะแนน เท่ากับ + 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการถาม

ให้คะแนน เท่ากับ 0 เมื่อไม่แน่ใจว่า ข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการถาม

ให้คะแนน เท่ากับ - 1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการถาม

ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่านมีค่าเท่ากับ 1 ซึ่งมีความสอดคล้องและยอมรับได้ตามเกณฑ์

5. นำแบบสอบถามความคิดเห็นไปใช้สอบถามความคิดเห็นของนักเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ครบทั้ง 3 แผนการจัดการเรียนรู้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้กลุ่มทดลองหนึ่งกลุ่ม (One-Group Pre-test Post-test Design) ทำการทดลองก่อนและหลังการทดลอง โดยมีรูปแบบการทดลองตามตารางที่ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ (2538:216) กำหนดไว้ ดังนี้

ตารางที่ 10 แบบแผนการทดลองแบบ (One-Group Pre-test Post-test Design)

กลุ่ม	Pre-test	Treatment	Post-test
กลุ่มทดลอง	T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

T ₁	แทน	การทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Pre-test)
X	แทน	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบซินเนคติกส์ (Synectics Method)
T ₂	แทน	การทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (Post-test)

3.2 การดำเนินการทดลอง

3.2.1 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ เพื่อวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Pre-test) ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ กำหนดเวลาในการทำข้อสอบ 50 นาที

3.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เนื้อหาในการสอน จำนวน 3 แผน 3 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 9 คาบ

3.2.3 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ วัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (Post-test) ซึ่งเป็นข้อสอบแบบอัตนัย จำนวน 1 ข้อ กำหนดเวลาในการทำข้อสอบ 50 นาที

3.2.4 ผู้วิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

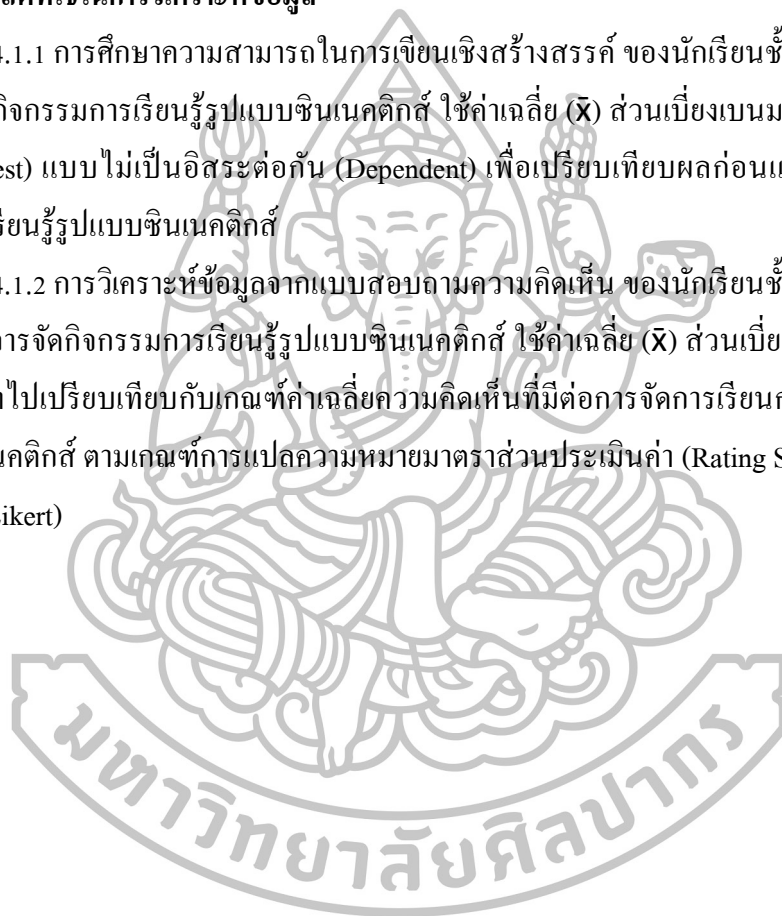
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการทดลอง ดังนี้

4.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1.1 การศึกษาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าที (t-test) แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent) เพื่อเปรียบเทียบผลก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็น ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์ ตามเกณฑ์การแปลความหมายมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 3 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน โดยทดสอบก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ตามแผนการจัดการเรียนรู้ และสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองโดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น เพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์และข้อคำถามในการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

ตอนที่ 1 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

การวิเคราะห์ข้อมูลความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 11 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

การทดสอบ	จำนวน (N)	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	t	P
ก่อนเรียน	36	30	21.72	3.31	-5.175	0.00
หลังเรียน	36	30	25.78	3.34		

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตารางที่ 11 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ พบว่า ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 25.78$, S.D. = 3.34) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 21.72$, S.D. = 3.31) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้

เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ทำให้พบพัฒนาการทางด้านการเขียนของผู้เรียนซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 12 ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

ประเด็นการประเมิน การเขียนเชิงสร้างสรรค์ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม		t	p	ลำดับที่
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. การตั้งชื่อเรื่อง	2.22	0.63	2.71	0.39	- 4.15	.00	4
2. เนื้อหาและการเรียงลำดับเหตุการณ์	6.13	1.54	7.71	1.30	- 5.65	.00	2
3. ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	7.21	1.12	8.13	1.10	- 3.58	.001	1
4. การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค	4.00	0.99	4.97	0.84	- 5.39	.00	3
5. การเขียนสะกดคำ	2.17	0.53	2.26	0.61	- 0.86	.39	5
รวม	21.72	3.31	25.78	3.34	- 6.25	.00	

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากตารางที่ 12 ซึ่งเป็นเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ซึ่งประกอบไปด้วย 5 ประเด็น ได้แก่ 1) การตั้งชื่อเรื่อง 2) เนื้อหาและการเรียงลำดับเหตุการณ์ 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 4) การเขียนคำเชื่อมโยงประโยค 5) การเขียนสะกดคำ ซึ่งผู้วิจัยจะนำเสนอในสองประเด็นเพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ในประเด็นที่มีการพัฒนามากที่สุด และประเด็นที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด ซึ่งเมื่อพิจารณาผลคะแนนค่าเฉลี่ยด้านความสามารถในการเขียน

เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ดังที่ได้แสดงในตารางที่ 12 นั้นพบว่า ประเด็นที่ผู้เรียนมีการพัฒนามากที่สุด ได้แก่ ด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และประเด็นที่มีการพัฒนาน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเขียนสะกดคำ ดังแสดงต่อไปนี้ 1. ประเด็นที่ผู้เรียนมีพัฒนาการมากที่สุด คือด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คือ ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 8.13$, S.D. = 1.10) สูงกว่าความคิดสร้างสรรค์ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 7.21$, S.D. = 1.12) ซึ่งแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 2. ประเด็นที่ผู้เรียนมีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านการเขียนสะกดคำ คือผู้เรียนมีการเขียนสะกดคำหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 2.26$, S.D. = 0.61) และการเขียนสะกดคำก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 2.17$, S.D. = 0.53) ซึ่งไม่แตกต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนด้านการอ่านและการเขียนอย่างสม่ำเสมอจึงทำให้สามารถเขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้องอันเป็นผลทำให้ความสามารถทางการเขียนสะกดคำของผู้เรียนมีผลที่ไม่แตกต่างกัน

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์นั้นสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการคิดที่สร้างสรรค์ แปลงใหม่ มีจินตนาการที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสามารถนำไปสู่พัฒนาการทางความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ มีรายละเอียด ดังนี้ ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

รายการประเมิน	ระดับ		แปลผล	ลำดับที่
	ความคิดเห็น			
	\bar{X}	S.D.		
ด้านระยะเวลา				
1. ระยะเวลาในการเรียนเพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.25	0.55	เห็นด้วยปานกลาง	3
2. ระยะเวลาที่กำหนดให้เพียงพอสำหรับขั้นตอนต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์	2.36	0.54	เห็นด้วยปานกลาง	2

ตารางที่ 13 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบ
ซินเนคติกส์ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับ ความคิดเห็น		แปลผล	ลำดับ ที่
	\bar{X}	S.D.		
3. ระยะเวลาในการเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	2.53	0.70	เห็นด้วยมาก	1
รวม	2.38	0.14	เห็นด้วยปานกลาง	(4)
ด้านเนื้อหา				
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้	2.67	0.59	เห็นด้วยมาก	2
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ทำ ให้นักเรียนได้สังเกตและสามารถเปรียบเทียบสิ่งต่างๆได้	2.78	0.48	เห็นด้วยมาก	1
รวม	2.73	0.08	เห็นด้วยมาก	(1)
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม	2.31	0.71	เห็นด้วยปานกลาง	3
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ทำ ให้นักเรียนมีจินตนาการและแรงจูงใจที่จะสร้างสรรค์ งานเขียนของตนเอง	2.69	0.58	เห็นด้วยมาก	1
8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ส่งเสริม ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	2.58	0.60	เห็นด้วยมาก	2
รวม	2.53	0.20	เห็นด้วยมาก	(3)
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
9. นักเรียนได้ฝึกความคิดอย่างเป็นระบบ มีความคิดที่ แปลกใหม่ กล้าคิดและกล้านำเสนอความคิดมากขึ้น	2.53	0.61	เห็นด้วยมาก	2
10. นักเรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น	2.53	0.65	เห็นด้วยมาก	1
รวม	2.53	0.60	เห็นด้วยมาก	(2)
รวมทั้ง 4 ด้าน	2.54	0.17	เห็นด้วยมาก	

จากตารางที่ 13 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ พิจารณาโดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($\bar{X} = 2.54, S.D. = 0.17$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก และเห็นด้วยปานกลางซึ่งเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านเนื้อหา นักเรียนแสดงความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73, S.D. = 0.08$) ลำดับที่ 2 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ นักเรียนแสดงความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53, S.D. = 0.60$) ลำดับที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนแสดงความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 2.53, S.D. = 0.20$) และลำดับที่ 4 ด้านระยะเวลา นักเรียนแสดงความคิดเห็นในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.38, S.D. = 0.14$) ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 2 ห้อง จำนวนนักเรียน 71 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้มาโดยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม จำนวน 36 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ จำนวน 3 แผน แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์และหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้
2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากโดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 2.54 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.17

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปรายผลจากข้อค้นพบในการวิจัย ดังนี้

1. ความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่กำหนดไว้ โดยความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการจัดการเรียนรู้อีกมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักเรียนได้รับการฝึกฝนด้วยกระบวนการที่กระตุ้นทางความคิดทำให้เกิดความคิดที่แปลกใหม่ นอกกรอบ อีกทั้งยังทำให้นักเรียนมีอิสระทางความคิดและกล้าแสดงออกทางความคิดมากขึ้น ซึ่งการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์สามารถจุดประกายทางความคิด และสร้างแรงบันดาลใจให้นักเรียนมีความต้องการถ่ายทอดความคิดความรู้สึกร่วมกับการเขียน และเกิดความมั่นใจในการเขียนมากขึ้น จนสามารถถ่ายทอดความคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ สังเกตได้จาก การตั้งชื่อเรื่องที่สร้างสรรค์ เหมาะสมกับภาพและสอดคล้องกับเนื้อหา การนำเสนอเนื้อหาสาระแปลกใหม่มีการผสมผสานจินตนาการของตนเองเพื่อให้เนื้อเรื่องมีความเหมาะสมและน่าสนใจ อีกทั้งการเขียนเรื่องยังสอดคล้องแนวคิดและข้อคิดต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม ดังที่ปรากฏให้เห็นได้จากผลการทดสอบความสามารถทางการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลคะแนนเฉลี่ยหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ เท่ากับ 25.78 ซึ่งสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนการจัดการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ที่ 21.72

เมื่อพิจารณาไปถึงประเด็นการพิจารณาในด้านความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พบว่า หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น ดังนี้ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์หลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 8.13, S.D. = 1.10$) สูงกว่าความคิดสร้างสรรค์ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 7.21, S.D. = 1.12$) ซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และ 2. ประเด็นที่ผู้เรียนมีการพัฒนาน้อยที่สุด คือ ด้านการเขียนสะกดคำ คือผู้เรียนมีการเขียนสะกดคำหลังได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 2.26, S.D. = 0.61$) และการเขียนสะกดคำก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ($\bar{X} = 2.17, S.D. = 0.53$) ซึ่งไม่แตกต่างกันทางนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนด้านการอ่านและการเขียนอย่างสม่ำเสมอจึงทำให้สามารถเขียนสะกดคำ ได้อย่างถูกต้อง อันเป็นผลทำให้ความสามารถทางด้านการเขียนสะกดคำของผู้เรียนมีผลที่ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ยังเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบ สามารถเชื่อมโยงความคิด จัดลำดับความคิดอย่างเป็นระบบ สังเกตได้จากผลงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนจากการทำแบบทดสอบหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ได้ นำเอาแนวความคิดและวิธีการเขียนตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ มาปรับปรุงและพัฒนางานเขียนให้มีความน่าสนใจ แปลกใหม่ และสมบูรณ์มากขึ้น ซึ่งลักษณะการถ่ายทอดความคิดอย่างเป็นระบบนี้ สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ในขั้นที่ 1 ขั้นนำ ที่นักเรียนทำกิจกรรมการสร้างผลงานเกี่ยวกับการเขียนต่างๆ ไว้ ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง โดยการเปรียบเทียบของสองสิ่ง ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดค้นหาความแตกต่างและความเหมือนในของสองสิ่งที่กำหนดให้ ขั้นที่ 3 ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ในขั้นนี้ทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดและจินตนาการ และสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดของตนเองได้ โดยการนำตนเองเข้าไปเปรียบเทียบกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งด้วยการสมมติว่าตนเองเป็นของสิ่งนั้นตามที่ได้กำหนด ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างคำอุปมาคู่ขัดแย้ง ในขั้นนี้นักเรียนได้ฝึกคิดและสร้างคำที่เกิดจากการนำคำในขั้นที่ 3 และขั้นที่ 4 มาประสมกันเป็นคำใหม่ และอธิบายความหมายของคำที่ประสมขึ้นซึ่งเป็นกระบวนการต่อมาในขั้นที่ 5 จากนั้นนักเรียนจึงนำคำที่ได้จากการประสมขึ้นใหม่นั้นมาสร้างสร้างสรรค์งานเขียนให้สมบูรณ์ และสอดคล้องกับชิ้นงานที่ได้สร้างขึ้นอย่างน่าสนใจ แปลกใหม่ และสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นกระบวนการในขั้นที่ 6 นั่นเอง

ด้วยกระบวนการที่เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียน ได้มีการฝึกทักษะกระบวนการทางความคิดที่หลากหลาย มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบผสมผสานกับจินตนาการที่ทำให้ผู้เรียนได้ถ่ายทอดความคิดและความรู้สึกของตนเองออกมาผ่านกระบวนการเปรียบเทียบจากการสมมติ จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางด้านการเขียนที่สร้างสรรค์เพิ่มมากขึ้นดังจะเห็นได้จากผลด้านความสามารถในการเขียนของนักเรียนหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ (2547: 113) ที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และการคิดรวมกันเป็นกลุ่ม จัดกระบวนการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนที่กำหนดไว้ โดยอาศัยกระบวนการเปรียบเทียบ จึงสามารถเพิ่มความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนแต่ละคนและกลุ่มได้ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินซ์ ศรีพลพา (2557 : 77-78) ที่ศึกษาเรื่อง “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ก่อนและหลังได้รับการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ผลการวิจัยพบว่า 1) ความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการสอน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการเรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ พิจารณาโดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และเห็นด้วยระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยเรียงตามลำดับได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.08) ลำดับที่ 2 ด้านประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.60) ลำดับที่ 3 ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.20) และลำดับที่ 4 ด้านระยะเวลา ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.14) นักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของนักเรียนตามลำดับแล้ว พบว่า ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับมีความเกี่ยวเนื่องกัน ดังที่จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความเห็นด้วยมากที่เนื้อหาและกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ที่มีกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนสามารถทำให้นักเรียนเกิดทักษะด้านการสังเกตและเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ จนทำให้เกิดจินตนาการ มีความกล้าคิดกล้าแสดงออกและสามารถพัฒนาด้านการเขียนได้อย่างสร้างสรรค์มากยิ่งขึ้น ด้วยรูปแบบการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ที่สามารถฝึกด้านกระบวนการคิดที่แปลกใหม่และสร้างสรรค์ ดังที่ทิสนา แคมมณี (2548: 46-47) ได้อธิบายเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ ไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนในรูปแบบซินเนคติกส์เป็นรูปแบบที่เสนอวิธีการคิดเปรียบเทียบแบบอุปมาอุปไมยเพื่อใช้ในการกระตุ้นความคิดใหม่ๆ ไว้ 3 แบบ คือ การเปรียบเทียบแบบตรง การเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ และการเปรียบเทียบคำคู่ขัดแย้ง ซึ่งรูปแบบการจัดการเรียนการสอนนี้เป็นประโยชน์มากสำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับการเขียนและการพูดอย่างสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์” ผู้วิจัยมีประเด็นในการเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานการวิจัยไปใช้

1. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์โดยบูรณาการร่วมกับวิชาอื่นๆ ให้มีความสอดคล้องทางด้านเนื้อหาและเหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อให้มีความหลากหลายทางด้านความคิดและการทำกิจกรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดทักษะทางด้านความคิดที่หลากหลายและนำไปสู่การพัฒนาทางด้านความคิดและการเขียนที่สร้างสรรค์
2. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์อย่างสม่ำเสมอเพื่อฝึกทักษะทางด้านความคิด และมีการกำหนดระยะเวลาที่เพียงพอต่อการทำกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องในเนื้อหาต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะทางด้านความคิดสร้างสรรค์ที่มากขึ้น
3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์เป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอนจึงจำเป็นต้องใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ค่อนข้างมาก จึงควรมีการกำหนดขอบเขตของเนื้อหาให้ชัดเจนและเพียงพอกับระยะเวลาเพื่อให้เหมาะสมกับกิจกรรม
4. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดและเสนอสิ่งที่ผู้เรียนต้องการเปรียบเทียบและแสดงความรู้สึกในชั้นที่ 2 และชั้นที่ 3 เพื่อการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความกล้าคิดกล้าแสดงออกมากขึ้น มีการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนอิสระทางความคิดแก่ผู้เรียนมากขึ้น

ข้อเสนอแนะต่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนที่หลากหลายด้วยกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ เช่น พัฒนาทางการเขียนเรียงความ การเขียนนิทาน เป็นต้น
2. ควรมีการศึกษาค่าเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์กับสื่อ หรือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบอื่นๆ ที่สามารถพัฒนาความคิดสร้างสรรค์

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2536). **ความคิดสร้างสรรค์ หลักการ ทฤษฎีการเรียนการสอน การวัด ประเมินผล**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- _____. กรมวิชาการ. (2545). **คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เอกสาร ประกอบหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2554 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุ.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพมหานคร
- กรรณิการ์ พวงเกษม. (2533). **การสอนเขียนเรื่องโดยใช้จินตนาการสร้างสรรค์ในระดับ ประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- กรรณิการ์ พลยุทธ์. (2541). “ การศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แบบฝึกการ เขียนเชิงสร้างสรรค์เป็นสื่อสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดลาด ประหลาดเค้า กรุงเทพฯ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ สอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- กองทัพ เคลือบพานิชกุล. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2545). **การคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : ชัคเชสมีเดีย.
- เกศินี จุฑาวิจิตร. (2552). **การเขียนสร้างสรรค์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ : Idea ดีๆ ไม่มีวันหมด**. นครปฐม : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- งานทะเบียนและวัดผล. (2558). **โรงเรียนสาริตถะอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต**
- ขจิตพรณ ประดิษฐ์พงศ์. (2535). “ การพัฒนาทักษะการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- ชาญณรงค์ พรุ่งโรจน์. (2546). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยวาทย์ สร้อยเงิน. (2553). “ การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการ เรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้กิจกรรมชินเนคติกส์.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

- ถวัลย์ มาศจรัส. (2546). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์เพื่อการศึกษาและอาชีพ**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : ชารอักษร.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). **การสอนภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ทิสนา แคมมณี. (2556). **รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่หลากหลาย**. พิมพ์ครั้งที่ 8, กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนานันท์ ซาติชนบท. (2553). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยแนวคิด SYNECTICS INSTRUCTIONAL MODEL.” รายงานการศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นพดล จันทรเพ็ญ. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพมหานคร : เลิฟแอนด์ลิฟเพรส.
- นิจ จันทร่มล. (2535). “การใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภาศรี สีหอำไพ. (2531). **การเขียนแบบสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ปราณี สุรสิทธิ์. (2541). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์วารสารศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร : แสงดาว.
- ผลทาน ศรีณรงค์. (2528). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยใช้ดนตรีเป็นสื่อ กับวิธีการสอนแบบธรรมชาติ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พงษ์จันทร์ คล้ายสุบรรณ์. (2522). **การเขียนสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สุทธิสารการพิมพ์.
- พรทิพย์ ประการแก้ว. (2543). “การใช้ซินแนคติกส์ช่วยสร้างความคิดในการเขียนความเรียงเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พิศมัย อำไพพันธุ์. (2537). **การเขียนเชิงสร้างสรรค์**. โครงการตำรา คณะวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูเชียงใหม่.
- ไพฑูรย์ ลินลารัตน์. (2545). “ภาษาไทย เป็นหัวใจของทุกวิชา.” คำบรรยายในการประชุมวิชาการ เรื่องแนวคิดในการสอนภาษาไทยเพื่อปฏิรูปการศึกษา ณ หอประชุมคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรธ เลิศพิริยกลม. (2543). **การย่อความ**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.

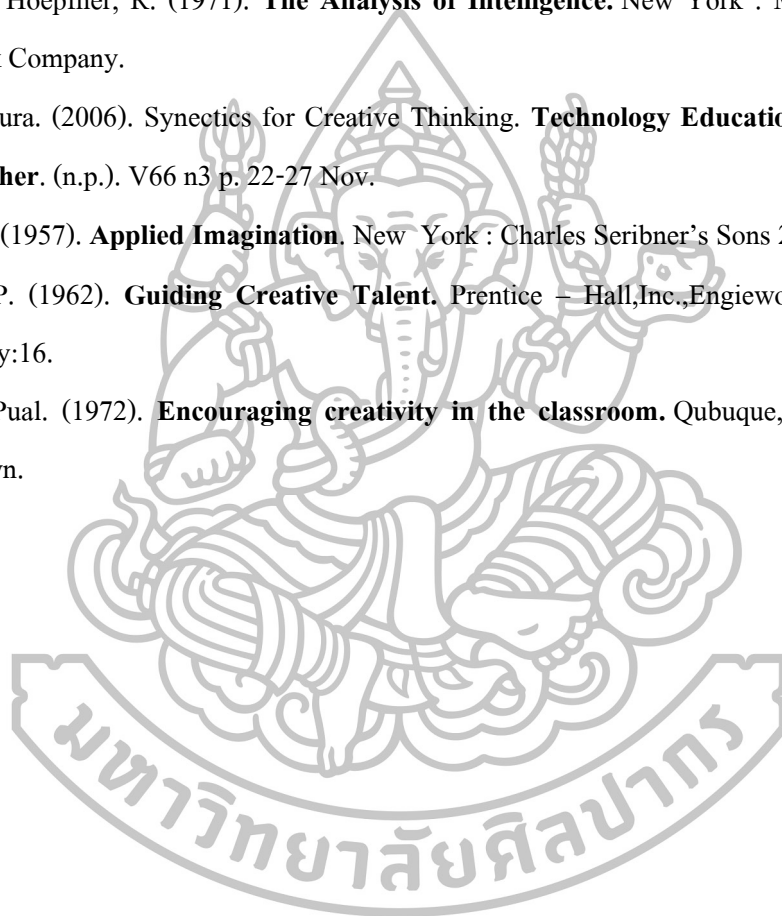
- ภณิดา ยานะ. (2554). “การใช้เทคนิคชินเนคติกส์เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนบทโฆษณา สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์-มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มณฑนากร เจริญรักษา. (2552). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มหิตล, มหาวิทยาลัย. สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์. (2552). เอกสารคำสอนรายวิชา **ศสภท 100 ศิลปะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร**. นครปฐม: สหธรรมิก.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). **วิธีวิจัยทางการศึกษา**. นครปฐม: ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
- รัชณี ลาขโรจน์. (2537). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 5, กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วนิช สุชาติรัตน์. (2547). **ความคิดและความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วนิดา กุลภัทร์แสงทอง. (2554). “การพัฒนาแบบฝึกการเขียนเรื่องตามจินตนาการและสร้างสรรค์ โดยใช้ข้อมูลท้องถิ่น สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. (2552). **รูปแบบและกลยุทธ์การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการคิด**. พิมพ์ครั้งที่ 4. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วันเพ็ญ เนียมสุข. (2538). “การศึกษาผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการเขียนเชิงสร้างสรรค์และแบบฝึกการเขียนที่ครูเป็นผู้กำหนดเนื้อเรื่อง.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วรรณิ โสมประยูร. (2537). **การสอนภาษาไทยในระดับประถมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2533). **กิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็กก่อนวัยเรียน**. เอกสารประกอบการเรียนการสอนภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริรัตน์ หน่ายมี่. (2538). “การสร้างชุดการสอนเขียนเชิงสร้างสรรค์สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ศิวกานต์ ปทุมสูติ. (2548). **การเขียนสร้างสรรค์ไม่ยากอะไรเลย**. กรุงเทพมหานคร : นวสาส์นการพิมพ์.
- สินธุ์ ศรีพลพา. (2557). “การพัฒนาความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัชสิมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี. (2529). “การพัฒนานวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้การสอนภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.” วิทยานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิปริญญาโท สาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- สมจิตร ศรีสุข. (2550). “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- สมพร ตอยยีปี. (2554). “การพัฒนาแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงสร้างสรรค์วิชาภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเซนต์เทเรซา หนองจอก กรุงเทพฯ.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชากรมมัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมพร มั่นตะสูตร. (2525). **การเขียนสร้างสรรค์**. กรุงเทพมหานคร : บารมีการพิมพ์.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2533). รูปแบบการสอนแบบซินเนคติกส์. วารสารสารพัฒนาหลักสูตร, 102, 4-8. สำนักงานเลขาธิการการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). การจัดการเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สมศักดิ์ ภู่วิภาดาพรรณ. (2537). **เทคนิคการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2544). **เอกสารการสอนชุดวิชาภาษาไทย 6**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ. (2552). **พัฒนาทักษะการคิด...พิชิตการสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลี่ยมเซียง.
- สุจรีต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มรรย. (2523). **วิธีการสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2539). **ศิลปะการใช้ภาษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา

- สุภาพ ช่างสอน. (2549). “ การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยตามรูปแบบการเรียนการสอนแบบซินเนคติกส์ เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุวรรณ มะลิวัลย์. (2551). “ การพัฒนาทักษะการอ่าน การคิดและการเขียน โดยใช้แนวคิดตามรูปแบบ SYNECTICS INSTRUCTIONAL MODEL ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ.(2547). 20 วิธีจัดการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สุวิทย์ มูลคำ. (2549). กลยุทธ์การสอนคิดสร้างสรรค์. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2548). การวัดและประเมินผลอิงมาตรฐานการเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์. (ร.ส.พ.).
- อัจฉรา ชิวพันธ์. (2547). กิจกรรมการเขียนเชิงสร้างสรรค์ในชั้นประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2550). การพัฒนาทักษะ พัฒนาความคิดด้วยกิจกรรมการเล่นประกอบการสอนภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัจฉรา วงศ์ไธธร. (2538). แนวทางการสร้างสรรค์ข้อสอบภาษา. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อารี รังสินันท์. (2532). ความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพมหานคร : ข้าวฟ่าง.
- อุบลรัตน์ หนูคำ. (2551). “เปรียบเทียบการเขียนภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ตามรูปแบบการเรียนรู้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นแบบซินเนคติกส์ร่วมกับการละเล่นของเด็กไทย.” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อำนาจ เย็นสบาย. (2530). ลูกโป่งสวรรค์ หนังสือสร้างเสริมลักษณะนิสัย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ดันอ้อ.

ภาษาอังกฤษ

- Gordon , William J. (1972). **The Metaphorical Way of Learning and Knowing Synectics Education Press.** Cambridge : Learning, and Massachusett.
- Guilford, J.P. (1967). **The Nature of Human Intelligence.** New York : McGraw – Hill Book Company.
- Guilford and Hoepfner, R. (1971). **The Analysis of Intelligence.** New York : McGraw – Hill Book Company.
- Hummell, Laura. (2006). Synectics for Creative Thinking. **Technology Education Technology Teacher.** (n.p.). V66 n3 p. 22-27 Nov.
- Osborn, A.F. (1957). **Applied Imagination.** New York : Charles Seribner’s Sons 23
- Torrance, E.P. (1962). **Guiding Creative Talent.** Prentice – Hall,Inc.,Engiewood Cliffs,New Jersey:16.
- Torrance, E.Pual. (1972). **Encouraging creativity in the classroom.** Qubuque, IA : Wm. C. Brown.

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ด้านการสอนภาษาไทย

ชื่อ – นามสกุล	อาจารย์ รัชนีศิริ ชุณหพันธรักันย์
ตำแหน่ง	อาจารย์ประจำหลักสูตรภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
วุฒิการศึกษา	ค.บ. (ประถมศึกษาภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค.ม. (การสอนภาษาไทย) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ด้านการสอนภาษาไทย

ชื่อ – นามสกุล	อาจารย์ วีระรัตน์ ศิริสวัสดิ์
ตำแหน่ง	หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย โรงเรียนสาริตถะอรรถุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
วุฒิการศึกษา	กศ.บ. (ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กศ.ม. (การมัธยม การสอนภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ด้านการวัดและประเมินผล

ชื่อ – นามสกุล	อาจารย์ภิรมย์ อิศโร
ตำแหน่ง	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านท่าสนุก อ. ทับปุด จ. พังงา
วุฒิการศึกษา	ศศ.บ. (สาขาวิชาประถมศึกษา) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ศศ.ม. (สาขาวิชาการวิจัยและประเมินทางการศึกษา) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 7756

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 ธันวาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์รักษศิริ ชุมหพันธ์รักษ์

ด้วย นางสาวจงกล วณะเสถียร รหัสประจำตัว 55255304 นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชา การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบ การทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034-218788 ต่อ 11-12

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 7757

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 ธันวาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ธีระรัตน์ ศิริสวัสดิ์

ด้วย นางสาวจกมล วณะเสถียร รหัสประจำตัว 55255304 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตสาขาวิชา การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย
รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034-218788 ต่อ 11-12

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ 7758

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์
อ.เมือง จ.นครปฐม 73000

17 ธันวาคม 2558

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เรียน นายภิรมย์ อิศโร

ด้วย นางสาวจงกล วจนะเสถียร รหัสประจำตัว 55255304 นักศึกษาระดับปริญญาโท บัณฑิตสาขาวิชา การสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ "

มีความประสงค์ ขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดเป็นผู้ตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัยให้กับนักศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ฝ่ายวิชาการและวิจัย

รักษาราชการแทน คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.034-218788 ต่อ 11-12

สมรรถนะสำคัญ

ความสามารถในการสื่อสาร

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง การดู และการพูด

ความสามารถในการคิด

- การปฏิบัติ
- การประยุกต์ / การปรับปรุง
- การประเมินค่า
- การสรุปความรู้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากคำ

การวัดผลและประเมินผล

- ตรวจชิ้นงาน “การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากคำ”

เครื่องมือ

- แบบตรวจชิ้นงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก จุดเน้น	คะแนน เต็ม
	3	2	1		
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสื่อความได้ เหมาะสมกับเรื่อง กระชับ น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความได้ เหมาะสมกับเรื่อง แต่ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความไม่ เหมาะสมกับเรื่อง ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	1	3
2. เนื้อหา และ การเรียงลำดับ เหตุการณ์	เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจน มีประเด็นครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ ต่อเนื่อง สอดคล้องกัน ตลอดทั้งเรื่อง	เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจน แต่มีประเด็น ไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ ได้ต่อเนื่อง แต่บาง ช่วงไม่สอดคล้องกัน	เนื้อหามีสาระไม่ ถูกต้อง ไม่ชัดเจน มีประเด็นไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ ไม่ต่อเนื่อง ใจความ วกวน	3	9

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก จุดเน้น	คะแนน เต็ม
	3	2	1		
3. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกล้อตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ แต่สื่อ ความได้ไม่ค่อย ชัดเจนไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึกล้อตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อ ความได้ไม่ชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิด ความรู้สึกล้อตาม	3	9
4. การเขียน คำเชื่อมโยง ประโยค	ใช้คำเชื่อมโยงประโยค เหมาะสม สละสลวย อ่าน แล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยง ประโยคเหมาะสม แต่ยังไม่สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยงประโยค ไม่เหมาะสม ไม่ สละสลวย อ่านแล้วไม่ สัมพันธ์ต่อเนื่อง	2	6
5. การเขียน สะกดคำ	เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้อง 1-5 คำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้องมากกว่า 5 คำ	1	3
รวม				10	30

กำหนดเกณฑ์การประเมินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง	24 – 30	หมายถึง	ดี
คะแนนระหว่าง	17 – 23	หมายถึง	พอใช้
คะแนนระหว่าง	10 – 16	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ (Synectics) มีขั้นตอนดังนี้

กิจกรรม เรียงร้อยคำเป็นเรื่องราว (คาบที่ 1 – 3)

(คาบที่ 1)**ชั้นสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบจีนเนคคิสต์****1. ขั้นนำ : ผู้เรียนสร้างสรรค์ชิ้นงาน**

1.1 ครูนำตัวอย่างหนังสือประเภทต่างๆ เช่น การ์ตูน นิทาน นวนิยาย พจนานุกรม ฯลฯ ให้นักเรียนสังเกตและร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังต่อไปนี้

- นักเรียนเคยอ่านหนังสือเหล่านี้หรือไม่ / เคยอ่านหนังสือประเภทไหนบ้าง

- หนังสือนั้นมีลักษณะเป็นอย่างไร (เช่น พจนานุกรม บอกความหมายของคำ, นิทาน ให้ความบันเทิง มีรูปภาพประกอบ, นวนิยาย ให้ความบันเทิง และไม่มีรูปภาพประกอบ ฯลฯ)

1.2 นักเรียนร่วมกันสนทนาและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ถึงผลงานการเขียนที่ตนเองสนใจ (นิทาน การ์ตูน ข่าว ฯลฯ) โดยบอกชื่อผลงาน ประเภทของผลงานพร้อมบอกเหตุผลที่ชอบ ร่วมกันสรุปความรู้ และเชื่อมโยงเนื้อหาโดยอธิบายความถึงประเภทของการเขียนและการเขียนเชิงสร้างสรรค์

1.3 ครูแจกใบความรู้เรื่องคำ และประโยคให้นักเรียนอ่านพร้อมกันและร่วมกันสรุปความรู้ จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่เนื้อหา และบรรยายเรื่องการเขียน มารยาทในการเขียน และประเภทของการเขียน ด้วยสื่อ Power Point จากนั้นนักเรียนฝึกแต่งประโยคจากคำที่กำหนดด้วยปากเปล่า

1.4 นักเรียนสร้างสรรค์ชิ้นงานคนละ 1 ชิ้น โดยนักเรียนต่อเติมเส้นที่ครูกำหนดให้เป็นรูปร่าง หรือภาพตามจินตนาการของตนเอง คนละ 1 ภาพ พร้อมระบายสีตกแต่งให้สวยงาม ภายในเวลา 20 นาที

1.5 ครูเลือกตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานและแนวคิดของตนเอง (นำเสนอผลงาน 10 นาที) จากนั้นเก็บผลงานไว้

2. ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง

2.1 ครูยกตัวอย่าง รูปภาพขนุน และทุเรียน ให้นักเรียนสังเกตและร่วมกันอภิปรายพร้อมแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังต่อไปนี้

- ขนุนและทุเรียนมีสิ่งใดบ้างที่เหมือนกัน (มีหนาม, เปลือกสีเขียว, เนื้อสีเหลือง)

- ขนุนและทุเรียนมีสิ่งใดบ้างที่แตกต่างกัน (ขนาด, ทุเรียนหนามยาวขนุนหนามสั้นกว่า, ลักษณะของเนื้อ, กลิ่น)

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการอธิบายถึงการเปรียบเทียบในลักษณะต่างๆระหว่าง ขนุนและทุเรียนเพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2.2 ครูเสนอคำคู่ให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนความต่างระหว่างของสอง สิ่งว่า เหมือนหรือต่างกันอย่างไร โดยใช้ในลักษณะของชุดคำคู่ เช่น มะนาว – ฟุตบอล , ขนมนึ่ง – ตู้อุ่น , หมอน – ผ้าห่ม, เมฆ – ลำดิ่ง เป็นต้น ด้วยวิธีการจับฉลากชุดคำคู่เปรียบเทียบ จากนั้นเขียนเปรียบเทียบในรูปแบบผังวนท์ (Venn Diagram) เพื่อให้เห็นความเหมือนความแตกต่างที่ชัดเจน ภายในเวลา 15 นาที (จากนั้นเก็บผลงานไว้)

(คาบที่ 2)

3. ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งอีกครั้ง จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการเปรียบเทียบแบบอุปมา ที่มีลักษณะของการสมมติเข้ามาเพื่อให้ เกิดความคิดและจินตนาการร่วมในสิ่งนั้นๆ พร้อมยกตัวอย่างเพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.2 นักเรียนเปรียบเทียบแบบอุปมาโดยสมมติตนเองกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยตัวแทน นักเรียนจับฉลากข้อความสมมติ และนักเรียนร่วมแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองตาม หัวข้อที่จับได้ จากนั้นครูเขียนคำหรือข้อความเหล่านั้นบนกระดานเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นและสรุปร่วมกัน

ตัวอย่างข้อความ

ข้อความที่ 1 ถ้านักเรียนเป็นรองเท้าคู่เก่าที่เจ้าของกำลังจะทิ้งไป เพราะแบบ ล้าสมัย นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร และถ้ารองเท้าคู่ที่ได้จะบอกอะไรกับคู่ที่เก่าบ้าง

ข้อความที่ 2 ถ้านักเรียนเป็นสุนัขที่กำลังจะข้ามถนนที่มีรถจำนวนมากและรถก็ เล่นด้วยความเร็ว นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยิน หรืออยากพูดอะไรบ้าง

ข้อความที่ 3 ถ้านักเรียนเป็นหนังสือที่มีผู้สนใจหยิบไปอ่านมากที่สุด นักเรียนจะ รู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไร และอยากบอกอะไรกับผู้อ่านบ้าง

ข้อความที่ 4 ถ้านักเรียนเป็นปลาทองที่อยู่ในตู้ และตู้มันแตก ทำให้น้ำค่อยๆ ลด ระดับลงเรื่อยๆ จนหมดไป นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร และจะทำอย่างไร

ข้อความที่ 5 ถ้านักเรียนเป็นข้าวในจานที่คนรับประทานไม่หมด นักเรียนจะรู้สึก อย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง และอยากจะทำอะไรบ้าง

4. ขั้นสร้างคำอุปมาคู่ขัดแย้ง

4.1 นักเรียนนำคำหรือวลีที่ได้จดบันทึกไว้ในขั้นที่ 2 (ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง) และขั้นที่ 3 (ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ) มารวมกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน โดยมีคำอื่นมาเชื่อมได้ เช่น ไฟเย็น น้ำแข็งร้อน มะนาวหวาน เป็นต้น (ในขั้นนี้หากนักเรียนไม่สามารถสร้างเป็นคำที่มีความหมายขัดแย้งได้ อาจปรับให้นักเรียนเลือกประสมคำจากขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขึ้นเป็นคำใหม่ร่วมกัน) จากนั้นครูจดคำหรือวลีที่นักเรียนร่วมกันสร้างบนกระดาน

5. ขั้นอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำที่สร้างขึ้น จากนั้นจดบันทึกคำไว้

(คาบที่ 3)

6. ขั้นการนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

6.1 ครูบรรยายและให้ความรู้เพิ่มเติมเรื่องการเขียนสร้างสรรค์จากคำ และให้นักเรียนแต่งประโยคง่ายๆ จากคำที่กำหนดด้วยปากเปล่า จากนั้นนำเสนอตัวอย่างการเขียนเรื่องตามจินตนาการเพื่อเป็นแนวทางในการเขียนเรื่องของนักเรียน

6.2 ครูนำคำที่นักเรียนสร้างขึ้นในขั้นที่ 5 มาทบทวน จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันเลือกคำจำนวน 10 คำด้วยกระบวนการลงคะแนน เพื่อนำคำที่เลือกไปเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากคำ ในรูปแบบของตนเอง โดยให้สอดคล้องกับชิ้นงานที่นักเรียนได้สร้างไว้ในขั้นที่ 1 (กำหนดความยาวของเรื่อง อย่างน้อย 8 บรรทัด) ภายในเวลา 30 นาที

ขั้นสรุป

นักเรียนนำเสนองานเขียนของตน พร้อมบอกแนวคิดในการสร้างผลงาน จากนั้นนักเรียนและครูแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. ใบความรู้เรื่องคำ และประโยค
2. สื่อสไลด์คอมพิวเตอร์ เรื่องการเขียน
3. บัตรคำ/รูปภาพ ในการเปรียบเทียบ
4. แบบบันทึกความเหมือนและความแตกต่าง ผังเวนน์ (Venn Diagram)
5. ใบกิจกรรมต่อเติมเส้นที่กำหนดให้เป็นรูปร่าง หรือภาพตามจินตนาการ

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ทบทวนเนื้อหา

พยางค์ คือ ส่วนของคำพูด หรือการเปล่งเสียงออกมาครั้งหนึ่ง ๆ โดยจะมีความหมาย หรือไม่มีความหมายก็ได้

คำ คือ เสียงที่พูดออกมาแล้วมีความหมายตามต้องการ คำ ๆ หนึ่งจะมีที่พยางค์ก็ได้ แต่ต้องหมายถึงสิ่งเดียวกัน เช่น

คำหนึ่งพยางค์ เช่น พ่อ แม่ ลูก

คำสองพยางค์ เช่น ปากกา ดินสอ กระดาษ

คำสามพยางค์ เช่น ยาสีฟัน นาฬิกา โทรศัพท์

ประโยค คือ การนำคำ มาเรียงกันเป็นเรื่องราว หรือ ความคิดที่ได้ใจความสมบูรณ์ ซึ่งประโยคจะประกอบไปด้วย ประธาน+กริยา+(กรรม)

เช่น - นกบิน = ประธาน + กริยา

- แมวกินปลา = ประธาน + กริยา + กรรม

ส่วนประกอบของประโยค มี 2 ส่วน คือ

1. ภาคประธาน = ผู้ที่ทำการหรืออาการต่างๆ

2. ภาคแสดง = ส่วนที่เป็นกริยาอาการของประโยค ซึ่งอาจมีส่วนกรรมอยู่ด้วย

เนื้อหาการสอน

การเขียน

การเขียน คือ การนำคำ ข้อความ ประโยคมาเรียงต่อกันให้เป็นเรื่องราวที่สามารถสื่อความได้อย่างชัดเจน ซึ่งการเขียนนั้นจะมีลักษณะและรูปแบบการเขียนที่แตกต่างกันออกไปตามประเภทของการเขียนนั้นๆ แต่สิ่งทำงานเขียนทุกประเภทต้องมีเหมือนกันนั้น คือ มารยาทในการเขียน **มารยาทในการเขียน**

การเขียนประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น การเขียนบันทึก การเขียนเรียงความ การเขียนบรรยาย การเขียนเรื่องจากภาพ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ รวมถึงการเขียนประเภทอื่นๆ ผู้เขียนจะต้องเขียนอย่างมีมารยาท ซึ่งมารยาทในการเขียนนั้นถือเป็นสิ่งที่ควรฝึกและปฏิบัติให้เป็นนิสัยที่ดี ดังนี้

1. เขียนด้วยภาษาสุภาพ ใช้ถ้อยคำที่ชัดเจน เข้าใจง่าย
2. รักษาความสะอาดของงานเขียน เมื่อเขียนผิดควรลบด้วยยางลบ หรือน้ำยาลบคำผิดให้สะอาด ไม่ใช้วิธีการขีดฆ่าข้อความ
3. ไม่เขียนคำกล่าวล้อเลียนผู้อื่น

การเขียนเรื่องจากคำ

การเขียนเรื่องจากคำ เป็นการเขียนความเรียง ซึ่งเกิดจากการเขียนเรียบเรียงถ้อยคำเป็นข้อความ เพื่อแสดงความคิด ความรู้สึกและความเข้าใจของผู้เขียนให้ผู้อื่นทราบ โดยมีคำและจำนวนของคำเป็นตัวกำหนด ซึ่งจะให้เห็นแนวคิดที่มีความหลากหลายและแตกต่างกันของผู้เขียนในแต่ละคน

เช่น จงเขียนเรื่องจากคำที่กำหนดให้ต่อไปนี้ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง

นก อากาศ ปลิง เรือ ลูกโป่ง

เรื่อง

(กิจกรรม : ให้นักเรียนทดลองแต่งประโยคหรือเรื่องสั้นๆด้วยปากเปล่าจากคำที่กำหนด)

แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคติกส์
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
รหัสวิชา ท13101 วิชาภาษาไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 ภูมิไ้ภาษาไทยของเรา เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ภาพบอกเล่าจินตนาการ เวลา 3 คาบ (คาบ/50 นาที)
ผู้สอน : นางสาวจกมล วจนะเสถียร

มาตรฐานการเรียนรู้ / ตัวชี้วัด

สาระที่ 2 การเขียน

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่างๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

สาระสำคัญ / ความคิดรวบยอด

การเขียนเชิงสร้างสรรค์จากภาพ คือกระบวนการเขียนเรื่องราวที่ได้จากการพิจารณาและเชื่อมโยงรูปภาพที่กำหนดให้พร้อมจินตนาการ เพื่อนำมาเรียบเรียงและเขียนถ่ายทอดเป็นเรื่องราวตามจินตนาการให้สอดคล้องกับรูปภาพที่กำหนด ซึ่งมีรูปแบบการเขียนเป็นของตนเอง มีความแปลกใหม่ สร้างสรรค์อย่างน่าสนใจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนใช้กระบวนการในการสังเกต การคิดเพื่อเปรียบเทียบและสามารถนำมาเขียนเป็นเรื่องราวได้ (P)
2. นักเรียนมีความเข้าใจเรื่องการเขียนบรรยาย (K)
3. นักเรียนเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากภาพที่กำหนดได้ (P)
4. นักเรียนเขียนเรื่องโดยสอดแทรกแนวคิด คติสอนใจได้อย่างเหมาะสม (P,A)
5. นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน (A)

สาระการเรียนรู้

- การเขียนบรรยาย
- การเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนด

สมรรถนะสำคัญ

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ทักษะการอ่าน

- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง การดู และการพูด

ความสามารถในการคิด

- การปฏิบัติ
- การประยุกต์ / การปรับปรุง
- การประเมินค่า
- การสรุปความรู้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากภาพ

การวัดผลและประเมินผล

- ตรวจชิ้นงาน “การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์จากภาพ”

เครื่องมือ

- แบบตรวจชิ้นงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนักจุดเน้น	คะแนนเต็ม
	3	2	1		
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่อง กระชับ น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความได้เหมาะสมกับเรื่อง แต่ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความไม่เหมาะสมกับเรื่อง ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	1	3
2. เนื้อหา และการเรียงลำดับเหตุการณ์	เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจน มีประเด็นครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง สอดคล้องกัน ตลอดทั้งเรื่อง	เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจน แต่มีประเด็นไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ต่อเนื่อง แต่บางช่วงไม่สอดคล้องกัน	เนื้อหามีสาระไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน มีประเด็นไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่อง ใจความวากวน	3	9

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก จุดเน้น	คะแนน เต็ม
	3	2	1		
3. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ แต่สื่อ ความได้ไม่ค่อย ชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึกล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อ ความได้ไม่ชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิด ความรู้สึก	3	9
4. การเขียน คำเชื่อมโยง ประโยค	ใช้คำเชื่อมโยงประโยค เหมาะสม สละสลวย อ่าน แล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยง ประโยคเหมาะสม แต่ยังไม่สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยงประโยค ไม่เหมาะสม ไม่ สละสลวย อ่านแล้วไม่ สัมพันธ์ต่อเนื่อง	2	6
5. การเขียน สะกดคำ	เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้อง 1-5 คำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้องมากกว่า 5 คำ	1	3
รวม				10	30

กำหนดเกณฑ์การประเมินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง	24 – 30	หมายถึง	ดี
คะแนนระหว่าง	17 – 23	หมายถึง	พอใช้
คะแนนระหว่าง	10 – 16	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ (Synectics) มีขั้นตอนดังนี้

กิจกรรม ภาพบอกเล่าจินตนาการ (คาบที่ 4 – 6)

(คาบที่ 4)**ชั้นสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบจินเนคติกส์****1. ขั้นนำ : ผู้เรียนสร้างสรรค์ชิ้นงาน**

1.1 ครูนำเสนอภาพให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นจากภาพว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร จากนั้นให้นักเรียนจินตนาการต่อถึงเหตุการณ์ที่น่าจะเกิดขึ้นต่อไปโดยเชื่อมโยงจากภาพที่กำหนดให้ และสรุปความรู้ร่วมกัน

1.2 ครูบรรยายให้ความรู้เรื่องการเขียนบรรยายภาพ พร้อมยกตัวอย่างการเขียนบรรยายจากภาพให้นักเรียนอ่านพร้อมกัน ด้วยสื่อ Power Point

1.3 นักเรียนสร้างสรรค์ชิ้นงานคนละ 1 ชิ้น โดยนักเรียนนำรูปทรงเรขาคณิตตามที่ครูกำหนดให้มาสร้างเป็นภาพตามจินตนาการของตนเอง พร้อมต่อเติมให้สวยงามภายในเวลา 20 นาที

1.4 ครูเลือกตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานและแนวคิดของตนเอง (นำเสนอผลงาน 10 นาที) จากนั้นเก็บผลงานไว้

2. ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง

2.1 ครูเสนอคำคู่ในรูปแบบชุดภาพของสองสิ่ง ให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนความต่างระหว่างของสองสิ่งว่าเหมือนหรือต่างกันอย่างไร เช่น ชุดภาพ ขนนก - ฟูก้น, เกม - หนังสือการ์ตูน, น้ำแข็ง - ก้อนหิน, ไฟฉาย - หิ่งห้อย เป็นต้น จากนั้นเขียนเปรียบเทียบในรูปแบบผังเวนท์ (Venn Diagram) เพื่อให้เห็นความเหมือนความแตกต่างที่ชัดเจน ภายในเวลา 15 นาที (จากนั้นเก็บผลงานไว้)

(คาบที่ 5)**3. ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ**

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งอีกครั้ง จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการเปรียบเทียบแบบอุปมา ที่มีลักษณะของการสมมติเข้ามาเพื่อให้เกิดความคิดและจินตนาการร่วมในสิ่งนั้นๆ พร้อมยกตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.2 นักเรียนเปรียบเทียบ แบบอุปมาโดยสมมติตนเองกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยตัวแทนนักเรียนจับฉลากข้อความสมมติ และนักเรียนร่วมแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองตามหัวข้อที่จับได้ จากนั้นครูเขียนคำหรือข้อความเหล่านั้นบนกระดานเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปร่วมกัน

ตัวอย่างข้อความ

ข้อความที่ 1 ถ้านักเรียนเป็นตุ๊กตาที่อยู่ในห้างสรรพสินค้า เห็นคนเดินผ่านไปผ่านมานักเรียนจะรู้สึกอย่างไร คิดอะไรและจะพูดอะไรกับเพื่อนตุ๊กตาด้วยกัน

ข้อความที่ 2 ถ้านักเรียนเป็นสุนัขที่ถูกเจ้าของนำไปปล่อย นักเรียนจะมีคำพูดหรือมีความรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยิน หรือได้กลิ่นอะไรบ้าง

ข้อความที่ 3 ถ้านักเรียนเป็นดินสอที่ตกอยู่ในห้องเรียน แล้วไม่มีใครสนใจนักเรียนจะมีคำพูดหรือมีความรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง

ข้อความที่ 4 ถ้านักเรียนเป็นนกที่บินอยู่บนท้องฟ้านักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง และนักเรียนจะบินไปที่ไหน

ข้อความที่ 5 ถ้านักเรียนเป็นเรือที่ถูกพายุอยู่กลางทะเล นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง

4. ขั้นสร้างคำอุปมาคู่ขัดแย้ง

4.1 นักเรียนนำคำหรือวลีที่ได้จดบันทึกไว้ในขั้นที่ 2 (ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง) และขั้นที่ 3 (ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ) มารวมกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกันโดยมีคำอื่นมาเชื่อมได้ เช่น น้ำผึ้งขม นางฟ้าใจร้าย ทะเลจืด เป็นต้น (ในขั้นนี้หากนักเรียนไม่สามารถสร้างเป็นคำที่มีความหมายขัดแย้งได้ อาจปรับให้นักเรียนเลือกประสมคำจากขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขึ้นเป็นคำใหม่ร่วมกัน) จากนั้นครูจดคำหรือวลีที่นักเรียนร่วมกันสร้างบนกระดาน

5. ขั้นอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำที่สร้างขึ้น จากนั้นจดบันทึกคำไว้

(คาบที่ 6)

6. ขั้นการนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

6.1 ครูนำคำที่นักเรียนสร้างขึ้นในขั้นที่ 5 มาทบทวน เพื่อให้นักเรียนเลือกคำมาเขียนเรื่องตามจินตนาการ

6.2 นักเรียนร่วมกันลงคะแนนภาพจากผลงานที่นักเรียนสร้างขึ้นในขั้นที่ 1 เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากภาพ ในรูปแบบของตนเอง (กำหนดความยาวของเรื่อง อย่างน้อย 8 บรรทัด) ภายในเวลา 30 นาที

ขั้นสรุป

นักเรียนนำเสนองานเขียนของตน พร้อมบอกแนวคิดในการสร้างผลงาน จากนั้นนักเรียนและครูแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. รูปเรขาคณิต
2. บัตรรูปภาพในการเปรียบเทียบ
3. ใบกิจกรรมสร้างภาพจากรูปทรงเรขาคณิต
4. สื่อสไลด์คอมพิวเตอร์ เรื่องการเขียนบรรยาย
5. แบบบันทึกความเหมือนและความแตกต่าง ผังเวนน์ (Venn Diagram)

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

วันที่

เนื้อหาการสอน

การเขียนบรรยาย

การเขียนบรรยาย เป็นการเขียนเพื่ออธิบายรายละเอียดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น บุคคล สถานที่ หรือเหตุการณ์ต่างๆ โดยอาจเป็นการเขียนบรรยายจากภาพ การบรรยายสิ่งที่ได้พบเห็น หรือบรรยายเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวจากประสบการณ์ของตนเอง ซึ่งในการเขียนนั้นจำเป็นจะต้องเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง และใช้คำให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อ่านได้อย่างถูกต้องชัดเจนและตรงตามประเด็นที่ต้องการสื่อสาร

การเขียนบรรยายมีขั้นตอน ดังนี้

1. วางแผนหรือคิดว่าจะเขียนเรื่องอะไร
2. วางโครงเรื่องที่จะเขียนตามลำดับเหตุการณ์ว่ามีเหตุการณ์ใดบ้าง
3. ลงมือเขียนตามโครงเรื่องที่วางไว้ โดยใช้ภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมและเข้าใจง่าย
4. อ่านทบทวนในสิ่งที่เขียน ถ้าพบข้อผิดพลาดให้ปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ตัวอย่างการเขียนบรรยาย

เด็กกลุ่มหนึ่งได้รวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมเพื่อสังคม ซึ่งกิจกรรมที่พวกเขาได้ร่วมกันทำในครั้งนี้คือ การเดินทางไปเพื่อปลูกป่าชายเลน ทุกคนมีความตั้งใจและมุ่งมั่นในการปลูกต้นไม้โกงกางซึ่งเป็นพืชที่สำคัญในป่าชายเลน ทุกคนลงน้ำในมือถือต้นไม้โกงกางเพื่อนำไปปลูกในดินเลน แต่วันนี้มีปริมาณน้ำที่สูง จึงทำให้มองไม่เห็นดินเลน แต่ก็ไม่เป็นอุปสรรคต่อการปลูกของพวกเขา เพราะทุกคนตั้งใจที่จะทำภารกิจนี้ให้สำเร็จ โดยจะต้องใช้นิ้วเท้าหนีบบริเวณส่วนโคนของต้นไม้โกงกางและใช้เท้าเหยียบกดลงไปเพื่อให้รากโกงกางฝังลงไปในดินเลน ทุกคนมีความสุขที่ได้มาร่วมกันปลูกป่าชายเลนเพราะจะเป็นส่วนหนึ่งในการช่วยกันอนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติให้คงามและทำให้ประเทศไทยพื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มมากขึ้น

- ทักษะการอ่าน
- ทักษะการเขียน
- ทักษะการฟัง การดู และการพูด

ความสามารถในการคิด

- การปฏิบัติ
- การประยุกต์ / การปรับปรุง
- การประเมินค่า
- การสรุปความรู้

ชิ้นงาน/ภาระงาน

ผลงานการเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนด

การวัดผลและประเมินผล

- ตรวจชิ้นงาน “การเขียนเรื่องเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการจากหัวข้อที่กำหนด”

เครื่องมือ

- แบบตรวจชิ้นงานการเขียนเชิงสร้างสรรค์

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก จุดเน้น	คะแนน เต็ม
	3	2	1		
1. การตั้งชื่อเรื่อง	ชื่อเรื่องสื่อความได้ เหมาะสมกับเรื่อง กระชับ น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความได้ เหมาะสมกับเรื่อง แต่ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	ชื่อเรื่องสื่อความไม่ เหมาะสมกับเรื่อง ไม่กระชับ ไม่น่าสนใจ	1	3
2. เนื้อหา และ การเรียงลำดับ เหตุการณ์	เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจน มีประเด็นครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ได้ ต่อเนื่อง สอดคล้องกัน ตลอดทั้งเรื่อง	เนื้อหามีสาระถูกต้อง ชัดเจน แต่มีประเด็น ไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ ได้ต่อเนื่อง แต่บาง ช่วงไม่สอดคล้องกัน	เนื้อหามีสาระไม่ ถูกต้อง ไม่ชัดเจน มีประเด็น ไม่ครบถ้วน เรียงลำดับเหตุการณ์ ไม่ต่อเนื่อง ใจความ วากวน	3	9

เกณฑ์การให้คะแนนการประเมินความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (ต่อ)

ประเด็น การประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน			น้ำหนัก จุดเน้น	คะแนน เต็ม
	3	2	1		
3. ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สื่อความได้ชัดเจนเห็นภาพ เกิดความรู้สึกคล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ แต่สื่อ ความได้ไม่ค่อย ชัดเจนไม่เห็นภาพ ไม่เกิดความรู้สึก คล้อยตาม	ใช้คำถูกต้อง หลากหลาย มีความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ แต่สื่อ ความได้ไม่ชัดเจน ไม่เห็นภาพ ไม่เกิด ความรู้สึก	3	9
4. การเขียน คำเชื่อมโยง ประโยค	ใช้คำเชื่อมโยงประโยค เหมาะสม สละสลวย อ่าน แล้วสัมพันธ์ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยง ประโยคเหมาะสม แต่ยังไม่สละสลวย อ่านแล้วสัมพันธ์ ต่อเนื่อง	ใช้คำเชื่อมโยงประโยค ไม่เหมาะสม ไม่ สละสลวย อ่านแล้วไม่ สัมพันธ์ต่อเนื่อง	2	6
5. การเขียน สะกดคำ	เขียนสะกดคำถูกต้องทุกคำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้อง 1-5 คำ	เขียนสะกดคำไม่ ถูกต้องมากกว่า 5 คำ	1	3
รวม				10	30

กำหนดเกณฑ์การประเมินจากคะแนน ดังนี้

คะแนนระหว่าง	24 – 30	หมายถึง	ดี
คะแนนระหว่าง	17 – 23	หมายถึง	พอใช้
คะแนนระหว่าง	10 – 16	หมายถึง	ต้องปรับปรุง

กระบวนการจัดการเรียนรู้

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ (Synectics) มีขั้นตอนดังนี้

กิจกรรม กิจกรรม สร้างสรรค์งานตามชื่อเรื่อง (คาบที่ 7 – 9)

(คาบที่ 7)

ขั้นสอนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิเนคคิสต์

1. ขั้นนำ : ผู้เรียนสร้างสรรค์ชิ้นงาน

1.1 นักเรียนเล่นเกม โดยการเรียงบัตรคำให้เป็นประโยคที่ถูกต้อง

เช่น ฉัน สัตว์ เลี้ยง ของ = สัตว์เลี้ยงของฉัน
 ที่ ฉัน อาหาร ชอบ = อาหารที่ฉันชอบ
 ยาม กิจกรรม ว่าง = กิจกรรมยามว่าง
 ฝัน อาชีพ ใน = อาชีพในฝัน

จากนั้นครูถามถึงประโยคที่นักเรียนเรียงได้เพื่อแสดงความคิดเห็นและอธิบายความหมายเพิ่มเติมร่วมกัน

1.2 ครูนำประโยคที่นักเรียนเรียงได้ข้างต้นให้นักเรียนต่อเติมประโยคให้มีความสมบูรณ์และหลากหลาย เช่น “สัตว์เลี้ยงของฉัน”

- สัตว์เลี้ยงของฉันคือสุนัข
- สัตว์เลี้ยงของฉันมีทั้งหมด 3 ตัว
- แมวคือสัตว์เลี้ยงของฉัน มันมีชื่อว่า สีเทา

1.3 ครูอธิบายและให้ความรู้เรื่อง การเขียนเรื่องจากหัวข้อที่กำหนด พร้อมยกตัวอย่างหัวข้อในการเขียนให้นักเรียนเข้าใจมากขึ้น เช่น

- สัตว์เลี้ยงของฉัน - อาหารที่ฉันชอบ - สถานที่ท่องเที่ยวในฝัน
- อาชีพในฝัน - การละเล่นไทย - กิจกรรมยามว่าง ฯลฯ

จากนั้นครูให้นักเรียนลองนำหัวข้อที่กำหนดให้มาเรียบเรียงเป็นเรื่องสั้นๆ ด้วยปากเปล่า (เช่น ฉันชื่อบี ฉันมีสัตว์เลี้ยงอยู่ 5 ตัว ซึ่งสัตว์เลี้ยงของฉันก็คือสุนัข ตอนเด็กๆ ฉันอยากไปเที่ยวทะเลมากๆ เพราะมันเป็นสถานที่ท่องเที่ยวในฝันของใครหลายคนเพื่อไปทำกิจกรรมยามว่างกับครอบครัว ...)

1.4 นักเรียนสร้างผลงานโดยนำคำที่กำหนดให้สร้างเป็นประโยค หรือข้อความให้ได้มากที่สุด ภายในเวลา 20 นาที โดยสามารถใช้คำอื่นมาประกอบได้ บันทึกลงในใบบันทึกกิจกรรมที่ 3

(กำหนดคำ 20 คำ)

ตัวอย่าง คำ (นักเรียน ของ ฉัน พี่ เป็น ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 และ)

- ประโยค - พี่ของฉันทันเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
- ฉันทันเป็นพี่ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 - ฉันทันและพี่เป็นนักเรียนของชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
 - นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็นพี่ของฉันทัน

1.5 เลือกตัวแทนนักเรียนออกมานำเสนอผลงานและแนวคิดของตนเอง (นำเสนอผลงาน 10 นาที) จากนั้นเก็บผลงานไว้

2. ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง

2.1 ครูยกตัวอย่างคำในชุดกีฬา คือ ฟุตบอล กับ วายน้ำ ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายพร้อมแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังต่อไปนี้

- กีฬาฟุตบอลกับกีฬาว่ายน้ำมีสิ่งใดบ้างที่เหมือนกัน (เป็นกีฬา, ทำให้ร่างกายแข็งแรง ฯลฯ)
- กีฬาฟุตบอลกับกีฬาว่ายน้ำมีสิ่งใดบ้างที่แตกต่างกัน (สถานที่ในการเล่น, จำนวนของผู้เล่น ฯลฯ)

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสรุปผลการอธิบายถึงการเปรียบเทียบในลักษณะต่างๆระหว่างกีฬาฟุตบอลและกีฬาว่ายน้ำเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

2.2 ครูเสนอคำคู่ให้นักเรียนเปรียบเทียบความเหมือนความต่างระหว่างของสองสิ่งว่า เหมือนหรือต่างกันอย่างไร ในรูปแบบของคำ เช่น พัดลม - แอร์, ตุ๊กตา - หมอน, แก้ว - ถ้วยกระดาษ, นมสด - ช็อกโกแลต เป็นต้น ด้วยวิธีการจับฉลากชุดคำคู่เปรียบเทียบ จากนั้นเขียนเปรียบเทียบในรูปแบบผังเวนน์ (Venn Diagram) เพื่อให้เห็นความเหมือนความแตกต่างที่ชัดเจน ภายในเวลา 15 นาที (จากนั้นเก็บผลงานไว้)

(คาบที่ 8)

3. ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ

3.1 ครูและนักเรียนร่วมกันทบทวนถึงการเปรียบเทียบระหว่างของสองสิ่งอีกครั้ง จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมถึงการเปรียบเทียบแบบอุปมา ที่มีลักษณะของการสมมติเข้ามาเพื่อให้เกิดความคิดและจินตนาการร่วมในสิ่งนั้นๆ พร้อมยกตัวอย่างเพื่อให้นักเรียนเข้าใจมากยิ่งขึ้น

3.2 นักเรียนทำการเปรียบเทียบแบบอุปมา โดยสมมติตนเองกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยตัวแทนนักเรียนจับฉลากข้อความสมมติ และนักเรียนร่วมแสดงอารมณ์และความรู้สึกของตนเองตามหัวข้อที่จับได้ จากนั้นครูเขียนคำหรือข้อความเหล่านั้นบนกระดานเพื่อให้นักเรียนแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและสรุปร่วมกัน

ตัวอย่างข้อความ

ข้อความที่ 1 ถ้านักเรียนเป็นต้นไม้ที่เหี่ยวแห้งเพราะขาดน้ำมาหลายวัน นักเรียนจะมีอาการอย่างไร รู้สึกอย่างไร และอยากพูดอะไรบ้าง

ข้อความที่ 2 ถ้านักเรียนเป็นว่าวที่ลอยติดลมอยู่บนท้องฟ้า เกิดลมพัดแรงจนสายว่าวขาดนักเรียนจะรู้สึกอย่างไร และจะล่องลอยไปที่ไหน ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง

ข้อความที่ 3 ถ้านักเรียนเป็นกระดาษชำระในห้องน้ำสาธารณะที่ถูกใช้ในปริมาณมากๆ เกินความจำเป็น นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไร และอยากบอกอะไรกับผู้ใช้บ้าง

ข้อความที่ 4 ถ้านักเรียนเป็นช้างที่ถูกนำมาหากินอยู่ในเมือง ต้องเดินอยู่บนท้องถนนที่มีรถพลุกพล่าน นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง และอยากจะทำอะไรบ้าง

ข้อความที่ 5 ถ้านักเรียนเป็นนกที่ถูกขังอยู่ในกรง นักเรียนจะรู้สึกอย่างไร ได้เห็น ได้ยินอะไรบ้าง

4. ขั้นสร้างคำอุปมาคู่ขัดแย้ง

4.1 นักเรียนนำคำหรือวลีที่ได้จดบันทึกไว้ในขั้นที่ 2 (ขั้นการสร้างอุปมาแบบตรงหรือเปรียบเทียบแบบตรง) และขั้นที่ 3 (ขั้นการสร้างอุปมาหรือการเปรียบเทียบบุคคลกับสิ่งของ) มารวมกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมายขัดแย้งกัน โดยมีคำอื่นมาเชื่อมได้ เช่น แม่มดใจดี หินเบา กุหลาบไม่มีหนาม เป็นต้น (ในขั้นนี้หากนักเรียนไม่สามารถสร้างเป็นคำที่มีความหมายขัดแย้งได้ อาจปรับให้นักเรียนเลือกประสมคำจากขั้นที่ 2 ขั้นที่ 3 ขึ้นเป็นคำใหม่ร่วมกัน) จากนั้นครูจดคำหรือวลีที่นักเรียนร่วมกันสร้างบนกระดาน

5. ขั้นอธิบายความหมายของคำคู่ขัดแย้ง

ครูและนักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของคำที่สร้างขึ้น จากนั้นจดบันทึกคำไว้

(คาบที่ 9)

6. ขั้นการนำความคิดใหม่มาปรับปรุงผลงาน

6.1 นักเรียนร่วมกันเสนอหัวข้อเพื่อกำหนดเป็นหัวข้อในการเขียน ครูจดหัวข้อดังกล่าวไว้บนกระดาน จากนั้นนักเรียนร่วมกันลงคะแนนคัดเลือกหัวข้อ 1 หัวข้อเพื่อใช้เป็นหัวข้อในการเขียนเชิงสร้างสรรค์จากหัวข้อที่กำหนด

6.2 นำคำที่นักเรียนสร้างขึ้นในขั้นที่ 5 มาทบทวน เพื่อให้นักเรียนเลือกคำมาเขียนเรื่องตามจินตนาการ การเขียนเชิงสร้างสรรค์หัวข้อที่กำหนด ในรูปแบบของตนเอง (กำหนดความยาวของเรื่อง อย่างน้อย 8 บรรทัด) ภายในเวลา 30 นาที

6.3 ครูให้นักเรียนนำใบความรู้เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการ ขึ้นมาอ่านพร้อมกัน จากนั้นร่วมกันสรุปความรู้เรื่องการเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการ และหลักการเขียนเรื่องตามจินตนาการอีกครั้ง

ขั้นสรุป

นักเรียนนำเสนองานเขียนของตน พร้อมบอกแนวคิดในการสร้างผลงาน จากนั้นนักเรียนและครูแสดงความคิดเห็นร่วมกัน

สื่อและแหล่งเรียนรู้

1. บัตรคำ ในการเปรียบเทียบ
2. ตัวอย่างการเขียนเรื่องตามจินตนาการ
3. ใบบันทึกกิจกรรมที่ 3 สร้างประโยคจากคำที่กำหนด
4. แบบบันทึกความเหมือนและความแตกต่าง ผังเวนน์ (Venn Diagram)
5. ใบความรู้เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการ / สื่อ สไลด์คอมพิวเตอร์

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ ครูผู้สอน

วันที่

เนื้อหาการสอน

การเขียนเรื่องจากหัวข้อที่กำหนด

การเขียนเรื่องจากหัวข้อที่กำหนด เป็นการเขียนเล่าเรื่องตามความคิดและจินตนาการของตนเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว โดยมีหัวข้อเป็นตัวบังคับ ซึ่งการเขียนเรื่องจากหัวข้อนั้นผู้เขียนต้องคิดและเรียบเรียงเรื่องให้เกี่ยวข้องและตรงตามหัวข้อ เช่นหัวข้อ “สัตว์เลื้อยของฉัน” ผู้เขียนต้องเล่าและบรรยายถึงสัตว์เลื้อยของตนเองว่า เป็นสัตว์ชนิดใด มีลักษณะเป็นอย่างไร มีชื่อว่าอะไร เหตุใดจึงเลื้อย เป็นต้น

ตัวอย่างการเขียนเรื่องจากหัวข้อที่กำหนด

สัตว์เลื้อยของฉัน

ครอบครัวของฉันเป็นครอบครัวเล็กๆ มีพ่อ แม่ พี่ และฉัน พวกเรามีสัตว์เลื้อยหนึ่งตัว นั่นก็คือสุนัข มันมีชื่อว่า ปุย เพราะมันมีขนฟูสีขาวเหมือนปุยเมฆ พ่อก็เลยตั้งชื่อว่าปุย เจ้าปุยเป็นสุนัขที่ชอบเล่นน้ำแต่มันไม่ชอบอาบน้ำ ทุกครั้งที่ฉันอาบน้ำให้ มันจะต้องร้องและวิ่งหนีไปอย่างรวดเร็ว

ใบความรู้

เรื่อง การเขียนเชิงสร้างสรรค์ตามจินตนาการ

การเขียน เป็นการแสดงความรู้ ความรู้สึกนึกคิดผ่านตัวอักษร สิ่งสำคัญในการเขียน คือ การเขียนสะกดคำ และใช้คำให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษาไทย เพื่อให้สามารถสื่อสารกับผู้อ่าน ได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น

จินตนาการ หมายถึง การสร้างภาพขึ้นในใจ การเขียนเรื่องตามจินตนาการ จึงหมายถึง การเขียนเรื่องราวซึ่งเกิดจากความคิด ความใฝ่ฝัน การคาดคะเน อารมณ์ต่างๆ ไม่ใช่เรื่องที่เกิดขึ้นจริง

ดังนั้นการเขียนเรื่องตามจินตนาการ จึงเป็นการบรรยายความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ที่เกิดจากการพบเห็นสิ่งต่างๆ และถ่ายทอดด้วยการเขียนเป็นข้อความผ่านตัวอักษรอย่างสร้างสรรค์ให้เป็นเรื่องราวเพื่อให้ผู้อ่านรับรู้ถึงสิ่งที่ต้องการสื่อสาร

หลักในการเขียนเรื่องตามจินตนาการ มีขั้นตอนดังนี้

1. เลือกเรื่องที่จะเขียน โดยเป็นเรื่องที่ตนเองสนใจ รู้ข้อมูล และอยากเขียน จะช่วยให้เขียนเรื่องได้ดีและไม่คิดขัด
2. หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่เขียน
3. วางเค้าโครงของเรื่องที่จะเขียน
4. คิดลำดับเหตุการณ์ในเรื่องให้สอดคล้องและสัมพันธ์กัน
5. เขียนวันวรรคเมื่อจบประโยค และย่อหน้าเมื่อจะขึ้นตอนใหม่ เพื่อให้อ่านได้สะดวกและทำให้เข้าใจง่ายขึ้น
6. อ่านทบทวนและตรวจการเขียนสะกดคำให้ถูกต้อง ชัดเจน
7. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม สะอาด น่าอ่าน และใช้ถ้อยคำที่สุภาพสร้างสรรค์
8. ตั้งชื่อเรื่องให้ชวนอ่าน และมีความสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่เขียน

ตัวอย่าง การเขียนเรื่องตามจินตนาการ

เรื่อง ลูกโป่งสวรรค์

เช้าวันหนึ่ง ขณะที่ลูกสัตว์มากมายกำลังเดินทางไปโรงเรียนอยู่นั้น ลูกแมวเหมียวตัวหนึ่งกลับปีนป่ายขึ้นไปนั่งในตะกร้าลูกโป่งสวรรค์ แล้วปลดเชือกออก ลูกโป่งสวรรค์หลากสีลั่นลอยสูงขึ้นจากพื้นดินอย่างช้าๆ สู่ท้องฟ้ากว้าง ตะกร้าลูกโป่งสวรรค์ลอยผ่านฝูงนก ลูกแมวเหมียวก็ถามหานางฟ้า นกทุกตัวต่างส่ายหน้าและตอบว่าไม่เคยพบ ผ่านหมู่เมฆ ลูกแมวเหมียวก็ถามหานางฟ้า เมฆทุกก้อนต่างตอบว่าไม่เคยเห็น ผ่านดวงอาทิตย์ ลูกแมวเหมียวถามหานางฟ้า ดวงอาทิตย์ตอบว่า อยู่มาหลายล้านปีถ้ามีนางฟ้าข้าต้องเห็น ดวงอาทิตย์สงสัยที่ลูกแมวเหมียวถามหานางฟ้า ลูกแมวเหมียวจึงอธิบายว่า ตัวเองเรียนหนังสือไม่เก่ง จึงอยากให้นางฟ้าช่วยเหลือ ดวงอาทิตย์หัวเราะ แล้วบอกว่า อย่ามัวเสียเวลาหานางฟ้าอยู่เลย กลับไปบ้านคุณที่เรียนเก่งๆ ว่าเขาเรียนกันอย่างไรแล้วจงลองปฏิบัติตาม

ตะกร้าลูกโป่งสวรรค์ก็ลอยต่ำลงผ่านบ้านลูกหมาที่เรียนเก่ง เห็นกำลังเร่งทำการบ้าน ผ่านบ้านลูกหมูผู้เรียนดี เห็นกำลังอ่านหนังสือ ลูกแมวเหมียวถึงบ้านจึงเริ่มเป็นคนขยันและตั้งใจเรียน เพียงไม่นานลูกแมวเหมียวก็เรียนเก่งเหมือนเพื่อนๆ ลูกแมวเหมียวไม่คิดพึ่งนางฟ้าอีกแล้วแต่ลูกแมวเหมียวคิดว่าตนเป็นที่พึ่งแห่งตน คือ พึ่งตนเองเท่านั้น ลูกแมวเหมียวก็เรียนเก่งเหมือนเพื่อนๆ

(อำนาจ เย็นสบาย : หนังสือสร้างเสริมลักษณะนิสัย)

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ จึงขอให้นักเรียนตอบคำถามจากความเป็นจริง
2. แบบสอบถามความคิดเห็นฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านระยะเวลา 2) ด้านเนื้อหา 3) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ
3. ให้นักเรียนอ่านข้อความและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของนักเรียนให้ครบทุกข้อ

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
ด้านระยะเวลา			
1. ระยะเวลาในการเรียนเพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน			
2. ระยะเวลาที่กำหนดให้เพียงพอสำหรับขั้นตอนต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์			
3. ระยะเวลาในการเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน			
ด้านเนื้อหา			
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้			
5. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ทำให้นักเรียนได้สังเกตและสามารถเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ได้			
ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้			
6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม			
7. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบชินเนคติกส์ทำให้นักเรียนมีจินตนาการและแรงจูงใจที่จะสร้างสรรค์งานเขียนของตนเอง			

แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซินเนคติกส์ (ต่อ)

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
8. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น			
ด้านประโยชน์ที่ได้รับ			
9. นักเรียนได้ฝึกความคิดอย่างเป็นระบบ มีความคิดที่แปลกใหม่ กล้าคิดและกล้านำเสนอความคิดมากขึ้น			
10. นักเรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น			
รวม			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ข้อสอบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซิแนคติกส์

ชื่อนามสกุลชั้น ป.3/..... เลขที่

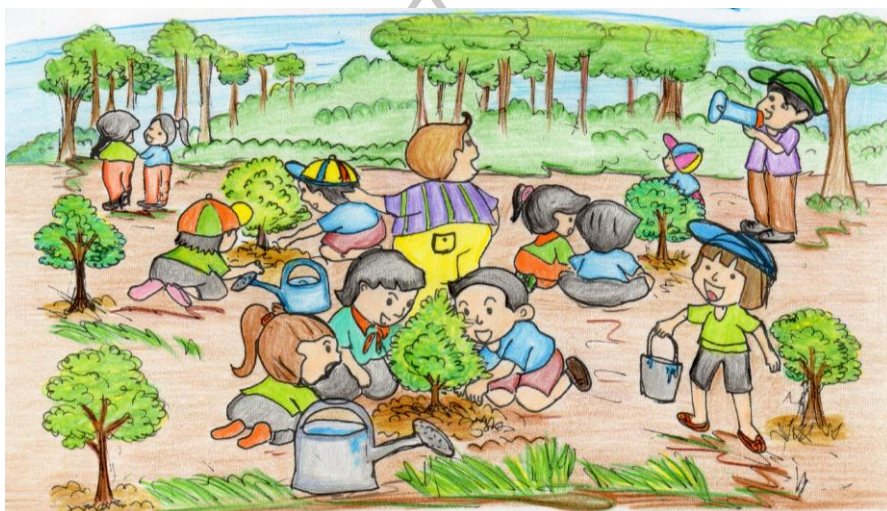
คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง โดยมีความยาวอย่างน้อย
8 บรรทัด

ข้อสอบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

ชื่อนามสกุลชั้น ป.3/..... เลขที่

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรื่องจากภาพที่กำหนดให้ พร้อมตั้งชื่อเรื่อง โดยมีความยาวอย่างน้อย
8 บรรทัด

ตารางที่ 14 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1				
	ด้านสาระสำคัญ				
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2	ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
	2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
3	ด้านเนื้อหา				
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
4	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	0	+1	0.67
	4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
5	ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้				
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6	ด้านการวัดและประเมินผล				
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ย					0.98

ตารางที่ 15 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2				
	ด้านสาระสำคัญ				
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2	ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
	2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
3	ด้านเนื้อหา				
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
4	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
5	ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้				
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6	ด้านการวัดและประเมินผล				
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ย					1.00

ตารางที่ 16 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ด้านสาระสำคัญ				
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
2	ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
	2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
3	ด้านเนื้อหา				
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	3.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
4	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
5	ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้				
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6	ด้านการวัดและประเมินผล				
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
	6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ย					1.00

ตารางที่ 17 แบบสรุปลำดับนี้ความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 3

ลำดับที่	รายการประเมิน	แผนการจัดการเรียนรู้			IOC
		1	2	3	
1	ด้านสาระสำคัญ				
	1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	1.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
2	ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
	2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
	2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	2.3 สอดคล้องกับการเรียนรู้และประเมินผล	1.00	1.00	1.00	1.00
3	ด้านเนื้อหา				
	3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	3.2 สอดคล้องกับสาระและมาตรฐานเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	3.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	1.00	1.00	1.00	1.00
4	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
	4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	0.67	1.00	1.00	0.89
	4.3 สอดคล้องกับการวัดผลและประเมินผล	1.00	1.00	1.00	1.00
5	ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้				
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
6	ด้านการวัดและประเมินผล				
	6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
	6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	1.00	1.00	1.00	1.00
	6.3 สอดคล้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	1.00	1.00	1.00	1.00
ค่าเฉลี่ย		0.98	1.00	1.00	0.99

ตารางที่ 18 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม
ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1	ด้านระยะเวลา				
	1.1. ระยะเวลาในการเรียนเพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	+1	+1	+1	1.00
	1.2. ระยะเวลาที่กำหนดให้เพียงพอสำหรับขั้นตอนต่างๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์	+1	+1	+1	1.00
	1.3. ระยะเวลาในการเรียนเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน	+1	+1	+1	1.00
2	ด้านเนื้อหา				
	2.1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ทำให้นักเรียนสามารถพัฒนาการเขียนเชิงสร้างสรรค์ได้	+1	+1	+1	1.00
	2.2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ทำให้นักเรียนได้สังเกตและสามารถเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ ได้	+1	+1	+1	1.00
3	ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
	3.1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์มีขั้นตอนการจัดกิจกรรมที่เหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
	3.2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ทำให้นักเรียนมีจินตนาการและแรงจูงใจที่จะสร้างสรรค์งานเขียนของตนเอง	+1	+1	+1	1.00
	3.3. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น	+1	+1	+1	1.00
4	ด้านประโยชน์ที่ได้รับ				
	4.1. นักเรียนได้ฝึกความคิดอย่างเป็นระบบ มีความคิดที่แปลกใหม่ กล้าคิดและกล้านำเสนอความคิดมากขึ้น	+1	+1	+1	1.00
	4.2. นักเรียนสามารถเขียนสร้างสรรค์ได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ย					1.00

ตารางที่ 19 แบบสำรวจค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ขององค์ประกอบและความเหมาะสม
ของแบบทดสอบวัดความสามารถการเขียนเชิงสร้างสรรค์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		1	2	3	
1	ด้านคำแนะนำในการใช้แบบทดสอบ 1.1 คำชี้แจงมีความเหมาะสม ชัดเจน สื่อความเข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00
2	ด้านแบบทดสอบ 2.1 ภาพมีความเหมาะสมกับวัย	0	+1	+1	0.67
	2.2 ความเหมาะสมของเวลากับการทำแบบทดสอบ	+1	+1	+1	1.00
	2.3 รูปแบบของแบบทดสอบมีความเหมาะสมกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00
	2.4 แบบทดสอบมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	+1	+1	+1	1.00
3	ด้านการวัดและประเมินผล 3.1 เกณฑ์การประเมินการเขียนเชิงสร้างสรรค์มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00
ค่าเฉลี่ย					0.95

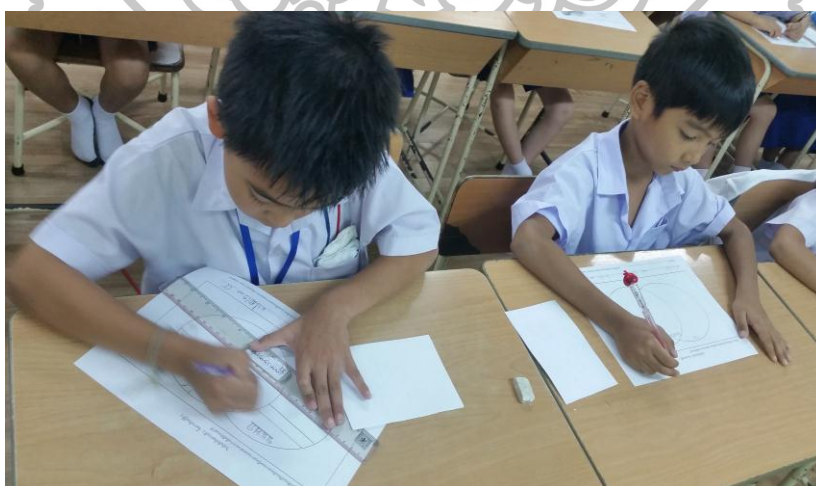
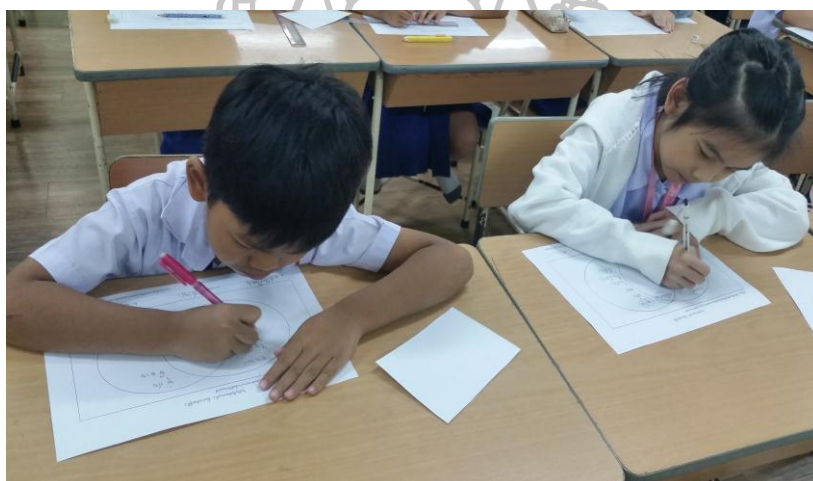

ภาคผนวก ง

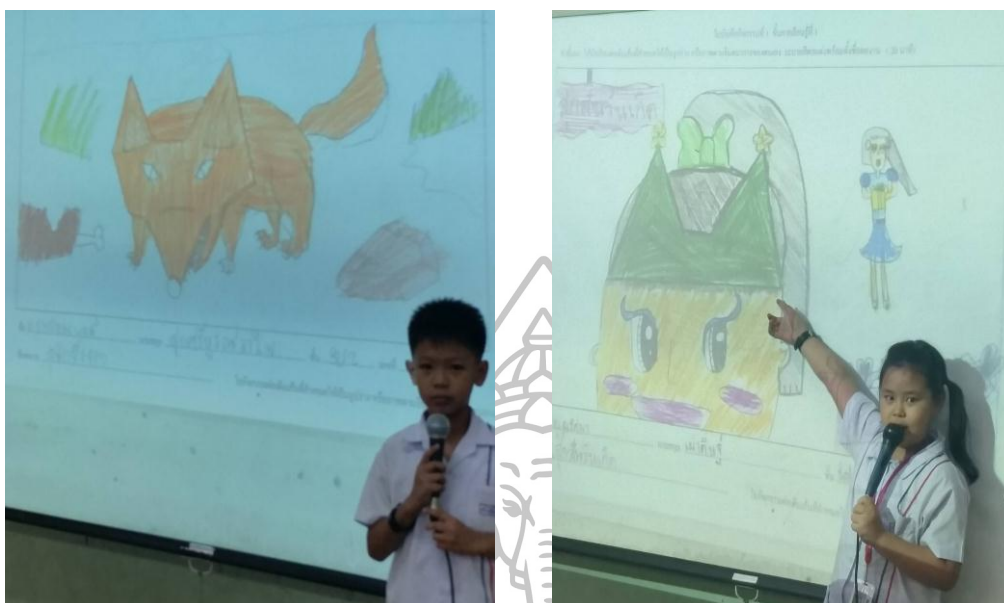
ภาพการทำกิจกรรมการเรียนรู้รูปแบบซินเนคติกส์

สร้างผลงานตามจินตนาการจากเส้นที่กำหนด

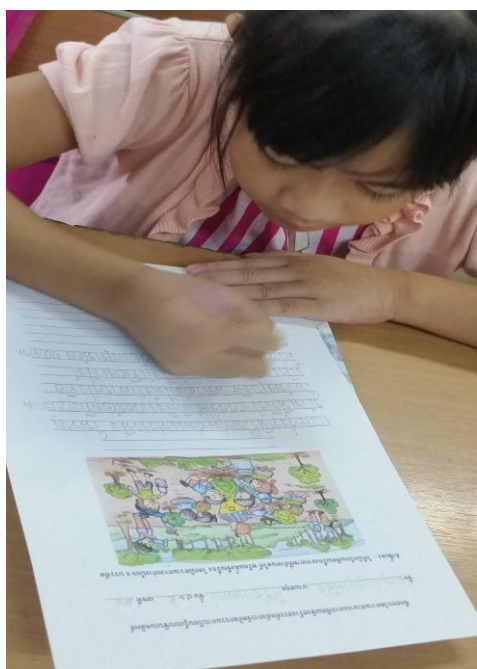
เปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างระหว่างของสองสิ่งด้วยรูปแบบผังเวนท์ (Ven Diagram)

นำเสนอผลงาน จากการสร้างผลงานตามจินตนาการจากสิ่งที่กำหนด

สร้างผลงานตามจินตนาการจากรูปเรขาคณิตที่กำหนด

เขียนเรื่องจากภาพที่กำหนด

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – นามสกุล	นางสาวจงกล วจนะเสถียร
ที่อยู่	182 หมู่ 1 ต. โพธิ์พระยา อ. เมือง ฯ จ. สุพรรณบุรี 72000
ที่ทำงาน	โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2550	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2551	สำเร็จการศึกษาประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
พ.ศ. 2555	ศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2550 - 2551	ครูโรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2551 - ปัจจุบัน	ครูโรงเรียนสาธิตละอออุทิศ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต